

Indhold

Introduktion	4
Indledning	4
Problemformulering	5
Valg af kilder	7
Valg af teorier	8
Valg af metoder og forskningsproces.....	9
Kort om aviserne AG og Sermitsiaq	9
Klimapolitik i Grønland	11
Kyoto-protokollen.....	12
COP 15.....	13
Grønlands politiske klimamålsætninger.....	13
Teori.....	15
Diskursanalyse	15
Kritisk diskursanalyse.....	16
Faircloughs tre-dimensionelle model for kritisk diskursanalyse.....	18
Why we disagree about climate change	21
Arktiske diskurser og klimaforandringer i Grønland	22
Warm words – How are we telling the climate story and can we tell it better?	24
Klimaændringsrelaterede artikler fra AG og Sermitsiaq i perioden 2000-2010	32

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

Klimaforandringsrepertoier i grønlandske aviser	34
AG 2000: Vi konstaterer at vejret arter sig anderledes	34
AG 2001: Der kommer politik i sagerne	35
AG 2002: Teknologisk optimisme og interessegruppernes kamp	37
AG 2003: Markedsføring og beskyttelse af det frie marked	38
AG 2004: Klimatisk historiefortælling	39
AG 2005: Velgørenhed og tilpasning	40
AG 2006: Politisk prioritet	42
AG 2007: Alarmerende artikler og mange forsker konstateringer	43
AG 2008: Opvarmning er godt	45
AG 2009: Politik og klimaændringsdebatten i alle samfundslag	46
AG 2010: 'Bosættere' og tilbage til vejrkonstateringer	48
Sermitsiaq:	49
Sermitsiaq 2000-2003: Klima, nærmest ikke eksisterende emne	49
Sermitsiaq 2004: Også klimatisk historiefortælling	50
Sermitsiaq 2005: Alarmerende artikler og David and Goliath	50
Sermitsiaq 2006: Antallet af artikler styrtdykker	52
Sermitsiaq 2007: Boom i klimadebatten	53
Sermitsiaq 2008: Politik og historie(- og proces)fortælling	55
Sermitsiaq 2009: Nedtælling til COP15	57
Sermitsiaq 2010: British comic nihilism og markedsføring	63

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

Metode.....	64
Kvantitativ og kvalitativ undersøgelse	64
Grounded theory og metodetriangulering.....	66
Design af spørgeskemaet	68
Udvælgelse af informanter.....	71
Interviews – kvalitativ undersøgelse	76
Analyse.....	79
Resultater fra den kvantitative undersøgelse	79
Baggrundsvariabler	79
Medievaner	82
Klimaændringsdebatten	89
Resultater fra den kvalitative undersøgelse	100
10 artikler anvendt til kvalitativ undersøgelse	100
Foretrukne artikler	101
Konklusion/Diskussion	106
Litteraturliste	110

Introduktion

Indledning

"Climate change is not just a theory to us" Aqqaluk Lynge, ICC President¹

I skrivende stund har der været afholdt COP 15 i København 2009, ICC holdt møde sommeren 2010 i Nuuk og udenrigsministre fra det arktiske lande kom og oplevede den kolde forår til Arktisk Møde i Nuuk 2011. Lill Rastad Bjørst har i november 2011 forsvaret sin Ph. D. afhandling med overskriften: *Arktiske diskurser og klimaforandringer i Grønland* og dermed bevidst at klimadebatten ikke kun er naturvidenskabeligt forskningsemne. Det seneste klimatopmøde COP 17 er lige blevet holdt i Durban i december 2011. I disse betydningsfulde begivenheder har klimaændringerne været højt prioriteret og begivenhederne har været "det hotte emne" i medierne. Hvordan har forskellige medier, såsom aviser behandlet disse begivenheder? Samt hvordan opfatter borgerne som almindelige mediebrugere klimadebatten og politikere som beslutningstagere?

Op til tiden hvor jeg skulle vælge emnet til min specialeafhandling har jeg været fast besluttet på at jeg gerne ville inddrage de grønlandske medier. Så besluttede jeg, at jeg gerne ville anvende Grønlands eneste to nationale aviser - AG og Sermitsiaq, som de primære kilder. På tidspunktet hvor jeg skulle begynde at skrive mit speciale blev "Mediernes behandling af "hotte" emner" udbudt i vores afdeling på Ilisimatusarfik - Sprog, Litteratur og Medier som emnevalg. Fagbeskrivelsen fangede min interesse, hvor der bl. a. stod: *"For at have et fokuseret emne at forstå mediernes betydning udfra til en start har vi valgt et emne som er meget betydningsfuldt for Grønland i disse år: Klima- og forureningsdebatten"*.² Dette emne så ud til at, være det perfekte emnevalg for mig; samfundsrelevant og samtidsaktuelt.

---

¹ <http://www.youtube.com/watch?v=Uzaq4-NpOCQ> – Nuuk Climate Days 2009 spol frem til 0.50 minut

² Lektionskatalog Forårssemestret 2011 SLM F2011.

I det seneste årti synes gloserne/begreberne ”Global opvarmning” og ”Klimaændringer” at være blevet en del af hverdags sproget i Grønland. Jeg blev nysgerrig over hvornår og hvordan folk har taget disse begreber til sig. Samt hvad ”Global opvarmning” og ”Klimaændringer” betyder i medierne eller hvordan folk opfatter eller forstår begreber.

Min faglige baggrund på daværende institut (nu: afdeling) for Sprog, Litteratur og Medier på Grønlands Universitet – Ilisimatusarfik, har givet mig de rette redskaber og muligheder for at behandle lignende problemstillinger, som viser sig i dette speciale. Den humanistiske linje som afdeling for Sprog, Litteratur og Medier indbefatter, kommer til at være min største støtte og det jeg læner mig op ad en humanistisk vinkel i min behandling af emnet. Nogen forstår at klimaproblematikken er et naturvidenskabeligt anliggende, men mit ønske er at vise at man sagtens kan behandle emnet humanistisk set. Nysgerrigheden er det der bliver min drivkraft i denne opgave. Bedre udtrykt; jeg gennemgår en spændende tid, som forhåbentligt giver mig og andre interesserede bedre belysning over klimaændringsdebatten i de grønlandske aviser og endeligt via min spørgeskemaundersøgelse og mine interviews bliver jeg i stand til at vide hvad folk i Grønland har at sige om klimaændringer mere detaljeret eller generelt.

Problemformulering

I dette speciale vil jeg med udgangspunkt i diskursanalyse, samfundsteorier om medier, teorier om klima og andre relevante undersøgelser nærmere undersøge klimaændringsdebatten som beskrevet i de grønlandske aviser – AG og Sermitsiaq i årtiet 2000-2010. Derudover vil jeg gennem kvalitativ og kvantitativ undersøgelse, belyse hvad mennesker i Grønland tænker, mener, vurderer eller vil bidrage med til klimaændringsdebatten.

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

Problemstillinger mht. avisartikler:

- Hvor mange artikler/indlæg om klimaændringer er der i årtiet 2000-2010 i AG og Sermitsiaq?
  - Ovenstående er ønske om at tegne et billede af klimaændringsdebattens aktualitet i forskellige perioder.
- Er der signifikante diskursive forskelle i hvordan AG og Sermitsiaq behandler emnet klimaændringer?
  - Ovenstående er ønske om at vise hvor varieret eller ensartet debatten er mellem forskellige aviser.
- I hvor mange kategorier og repertoier kan artikler der handler om klimaændringer inddeles i?
  - Ovenstående er ønske om at vise hvilke diskurser der spiller en rolle i de grønlandske aviser, hvis man inddeler artiklerne i repertoier eller kategorier.
- Hvad kan AG og Sermitsiaq forbedre/ændre for at sikre læsernes interesse?
  - Ovenstående er ønske evt. at komme med forbedrings/ændringsforslag til hvordan man kan skrive artikler der handler om klimaændringer.

Problemstillinger mht. kvantitativ og kvalitativ undersøgelse:

- Hvilken holdning har folk i Grønland mht. klimaændringer?
  - Ovenstående er ønske om at vise hvor varieret eller ensartede holdninger der er mht. klimaændringer.
- Er befolkningen i Grønland bekymret over mediernes omtale af klimaændringer?
  - Ovenstående er ønske om at vide om der er general eller individuel bekymring om avisernes behandling af klimamæssige ændringer.

- Hvilket medie (f. eks. avis, tv, internet, bøger) er det der mest giver informationer til folk i Grønland om emnet klimaændring?
  - Ovenstående er ønske om at finde ud af om der er bestemte afgørende faktorer for hvorfor folk vælger et bestemt medie frem for et andet.
- Hvilke overskrifter om klimaændringer er det mest ”læsevenlige”?
  - Ovenstående er ønske om at tegne et billede af hvilke overskrifter der mest tiltrækker læserne.
- Har befolkningen i Grønland behov for at læse om lokale/regionale problemstillinger i de nationale aviser?
  - Ovenstående er ønske om at vise hvilke behov, folk fra forskellige steder i Grønland har, dvs. hvad ønsker de at læse om i aviserne.

Valg af kilder

Her i afsnittet vil jeg komme med begrundelser for valg af de primære kilder, som undersøgelsen vil gå ud fra.

Jeg har ikke været i tvivl om at jeg ville undersøge de trykte medier i Grønland, langt før jeg begyndte at skrive dette speciale. Valget faldt på de to nationale grønlandske aviser – AG og Sermitsiaq, pga. det har været vigtigt for mig at alle grønlandere uanset lokalitet skulle have adgang til at læse aviserne. AG udkom to gange om ugen, tirsdag og torsdag indtil 2009 og derfra begyndt at udkomme kun om onsdagen. Sermitsiaq udkommer om fredagen. Disse konkurrerende aviser er pga. Naalakkersuisuts besparelse af portostøtte, fusioneret fra 2009³ For at få den mest udtømmende analyse og billede af klimaændringsdebatten, har jeg besluttet at årtiet 2000-2010 vil være rimeligt interessant at gå ud fra, bl. a. pga. artiklerne om klimaforandringer ville være

---

³ STÆRKE MEDIER – Vi skaber fremtiden sammen. Redegørelse fra mediarbejdsgruppen, dec. 2010.

minimale før år 2000. Jeg har gennemgået alle numre af AG og Sermitsiaq i perioden 2000-2010, for at sikre mig at alle relevante artikler/indlæg kommer med i min undersøgelse. Jeg har primært været opmærksom på overskrifter der handler om vejret og klima, men også gennemlæst teksterne hvis jeg har været i tvivl om hvad der står i artiklerne. Udvælgelseskriteriet for om artiklen bliver inddraget i undersøgelsen har været at det skal handle om diskussioner om klimaet eller blot at klimaet eller vejret er inddraget i artiklen. Jeg kan derfor skrive at jeg har samlet alle artikler/indlæg med temaet klima i denne periode. Arbejdet med at samle alle artiklerne har taget mig 4 måneder, da jeg var nødsaget til at gennemgå aviserne i Groenlandicas (national arkiv) normale åbningstider. Sermitsiaqs online arkiv har dog hjulpet mig med at finde artiklerne fra Sermitsiaq 2005-2010, udenfor Groenlandicas normale åbningstider.

Valg af teorier

Da valget af primære kilder faldt på de trykte nyhedsaviser, var min første tanke naturligt nok at anvende diskursanalyse. Diskursanalyse vil hjælpe mig med at aflæse de forskellige retorikker, der bruges i artiklerne omkring klimaændringer samt finde de vigtigste diskurser fra både kvantitativ og kvalitativ undersøgelse. Jeg har primært valgt at anvende følgende bøger om diskursanalyse: *Diskurs analyse – som teori og metode*. (Jørgensen & Phillips; 1999) og *Media discourse*. (Fairclough; 1995)

Alle relevante samfundsteorier om medier og tidligere lignende undersøgelser vil hjælpe mig med bedre at forstå hvor de grønlandske aviser eller grønlandske klimaændringsdebat står i forhold til andre samfund. Dermed ville samfundsteorier og tidligere undersøgelser være gode, når jeg skal komme med anbefalinger og når jeg skal perspektivere min undersøgelse. Jeg har primært valgt at anvende følgende bøger/afhandlinger om klimarelateret forskning: *Warm words – How are we telling the climate story and can we tell it better?* (Ereaut & Segnit; 2006), *Arktiske diskurser og klimaforandringer i Grønland* (Bjørst; 2011) og *Why we disagree on Climate Change* (Hulme; 2009)

Videnskabelige afhandlinger, undersøgelser og bøger om klima ville i denne undersøgelse understøtte og være med til at forstå indholdet i klima-artikler bedre.

Valg af metoder og forskningsproces

Mit første valg var at benytte mig af kvantitativ metode, da jeg syntes at spørgeskemaundersøgelse ville bringe mig til flere personer end hvis jeg kun benyttede mig af kvalitativ undersøgelse. Den kvantitative undersøgelse ville hjælpe mig med at skabe overblik over hvad folk i Grønland mener om klimaet og klimaændringsdebatten i medierne. Den kvalitative del af undersøgelsen gjorde det klart at jeg fordelagtigt behøvede at snakke mere intensivt med udvalgte deltagere fra min spørgeskema undersøgelse, for at opnå bedre forståelse omkring synspunkter til klimaændringer, medier og andet som de har at sige. Forløbet omkring bearbejdelse af spørgeskema, design og udvælgelse bliver nærmere beskrevet i hovedafsnittet – *Metode*.

Kort om aviserne AG og Sermitsiaq

Avisen Atuagagdliutit blev første gang udgivet 01. januar 1861, udgivet af H. J. Rink. Den første redaktør var Rasmus Berthelsen, indholdsmæssigt bestod avisen af: fangsthistorier, personalhistorier, offentligt liv, mindeværdige begivenheder i Grønland og ude fra den øvrige verden, oversatte romaner (fx Robinson Crusoe) og kronikker. (Pecseli 1979: 4-5) Indtil 1927 var avisen AG under censur fra skiftende inspektører og landsfogeder i Sydgrønland, alt stof blev oversat til dansk hvormed inspektører og landsfogeder kunne kontrollere og godkende indholdet. Formålet med censuren var efter formodning af den daværende redaktør på avisen Jørgen Fleischer, at man var nysgerrig efter om der skulle være kritiske røster imod det danske styre. Landsfoged Knud Oldenbow ophævede censorordningen, akkurat det samme år som staten begyndte at

finansiere bladet; der indtil tidspunktet blev finansieret af skatteborgerne gennem landskassen. I mange år efter bladets begyndelse, var det kun folk i Nuuk der havde adgang til friske aviser. Folk udenfor Nuuk, fik aviserne én gang om året, når bladet i hæftet stand distribueredes via forsyningskibe. Kommunalbestyrelser og forstandskaberne stod for at, hvert husstand fik avisen læst efter tur. Atuagagdliutit er en pioner i bladverdenen, eftersom det var den første der bragte farvede illustrationer, akvareller af Aron fra Kangeq. Knud Oldenbow kommenterede illustrationerne: *"Denne grønlandske avis var – så mærkeligt det nu klinger – banebrydende som det første blad i verden, der bragte regelmæssige tekstillustrationer i farver længe før nogen anden avis"* (Fleischer 2011: 6) I 1952 blev Atuagagdliutit slået sammen med Grønlandsposten og blev tosproget. Grønlandsposten der var blevet oprettet under krigstiden, udkom for første gang den 16. marts 1942. Grønlandsposten blev til af initiativtageren, Grønlands enehersker landsfoged under krigen Eske Brun. Bladet Grønlandsposten og KNR (Grønlands radio) blev startet af zoolog og magister Christian Vibe efter opfordring af Brun, Vibe var strandet i Grønland da landet var lukket af fra omverdenen under krigen. Vibe stod for radioavisen, hvor han hentede nyheder fra den engelske BBC; men samtidig fungerede han som redaktør for det dansksprogede Grønlandsposten. (ibid.) I dag udkommer avisen én gang om ugen, om onsdagen.

Sermitsiaq udkom første gang 21. maj 1958 i Nuuk. Sermitsiaqs oplag begyndte på 200 eksemplarer, men på sin 25 års jubilæum var oplaget forøget til 6.200 eksemplarer. Som ifølge avisen selv, det samme antal oplag som konkurrenten Atuagagdliutit. (Sermitsiaq jubilæumsblad 1983: 2) Bladet blev opstartet af en flok frivillige personer, der i deres fritid interesserede sig for at lave en avis. Først i begyndelsen af 1970'erne blev en journalist ansat på halv tid og først fra 1977 har avisen haft fuldtidsbeskæftiget journalist. I 1970'erne fungerede avisen med en bestyrelse på fem personer bestående af ingeniør, præst, skolelærere og journalist. Politisk havde avisen ingen holdning eller tilhørsforhold. (Pecseli 1979:8) I dag udkommer avisen hver uge om fredagen.

De to landsdækkende aviser blev i 2009 tvunget til at fusionere den 1. januar 2010, pga. for høje omkostninger til distribution, produktion og trykkeri. Fusionen blev for

alvor nødvendigt pga. Landsstyret afskaffede støtten til distribution og porto. Men samtidig oplevede aviserne et fald i avissalget og faldende indtægter fra annoncer (især jobannoncer). Der tjenes stadig på salget af de trykte aviser, men i højere grad benyttes der mere og mere gratis nyheder på nettet. Ti måneder efter fusionen er der 28 ansatte på aviserne, med 5 journalister på hver avis. Før fusionen talte der 48 ansatte og fire elever, dermed er antallet af ansatte faldet til minimum i dag. Redegørelse fra mediegruppen udgivet i december 2010, har med hensyn til landsdækkende aviser indstillet: *1. Der indføres forskellige forsøgsordninger for at få aviserne hurtigere ud til bygder og yderdistrikter. 2. Der etableres print on demand trykkerier uden for Nuuk, eventuelt i samarbejde med TelePost eller de store butikskæder. 3. Der indføres en offentlig støttemulighed til avis nr. 2 for at sikre mangfoldighed og alsidighed.*⁴ Mediegruppen anbefaler også med hensyn til andre medier i landet, at mediestøtten burde genindføres, med etablering af en mediefond, finansieret af f. eks fra afgifter på internettrafik og salg af *print on demand* produkter, salg af digitale kanaler og evt. indførelse af beskatning af Google-annoncer.⁵

Klimapolitik i Grønland

Afsnittet vil dække over en beskrivelse af Grønlands klimapolitik, men også over vigtige begivenheder som Grønland har deltaget i, i konferencer og topmøder omkring klima. Jeg vil begynde med at beskrive Kyoto-protokollen, fordi jeg har på fornemmelsen at adskillige aftaler refererer gentagne gange til aftalen. Dette afsnit vil være med til at øge forståelsen af klimadebatten, der kommer til udtryk gennem mine indsamlede avisartikler, men også synspunkter der dukker frem i besvarelserne af mit spørgeskema og interviews jeg har foretaget.

---

⁴ STÆRKE MEDIER – Vi skaber fremtiden sammen. Redegørelse fra mediearbejdsgruppen, dec. 2010.

⁵ (Ibid.)

Kyoto-protokollen

Vedtagelsen af Kyoto-protokollen skete på klimakonferencen COP3 i Kyoto, Japan i 1997.⁶ Kyoto-protokollens baggrund; klimakonventionen er en global FN-konvention, der blev vedtaget på miljøtopmødet i 1992 i Rio. Konventionen kaldes blandt andet for rammekonvention om klimaforandringer eller UNFCCC – United Nations Framework Convention on Climate Change. Formålet med konventionen er en stabilisering af atmosfærens indhold af drivhusgasser på et niveau, der sætter en dæmper for menneskeskabte klimaforandringer. Der er ikke bindende forpligtelser til reduktion af drivhusgasser, i tilslutningen af Klimakonventionen og i dag er 192 lande, næsten alle verdens lande tilsluttet konventionen.⁷ Klimakonventionen er verdens første klimaaftale, der trådte i kraft i 1994, den er også blevet underskrevet af USA og Australien; dvs. der er næsten global enighed om aftalen. Aftalens erklærende målsætning i ordet gengivelse er at opnåelse af: ”...en stabilisering af koncentration af drivhusgas i atmosfæren på et niveau, der vil forhindre farlig [menneskeskabt] påvirkning af klimasystemet”. (Walker & King 2008: 177) De underskrivende lande der senere ratificerede protokollen, forpligtede sig dermed til konventionens krav og blev obligatorisk pålagt at følge målet om udledningsreduktioner. Meningen med protokollen er at få reduceret den globale udledning med 5 procent i 2012 i forhold til niveauet i 1990. Det var dog de mest industrialiserede lande der var forpligtede til at reducere deres udledning. Hvis udviklingslandene ratificerede, fik de mulighed for at foreslå projekter til Clean Development Mechanism og igennem det kunne industrilandene investere i rene teknologier i fattigere lande. USA og Australien er de eneste to lande som ikke har ratificeret Kyoto-protokollen og de har proklameret at de heller aldrig har tænkt sig at gøre det. Den første del af aftalen slutter i 2012, dermed har verden brug for at blive enig om en ny aftale snarest. (Walker & King 2008: 177-178)

---

⁶ http://www.climategreenland.gl/klimapolitik/kyoto_og_rigsfaellesskabet/ (05/12-11)

⁷ http://www.climategreenland.gl/klimapolitik/kyoto_og_rigsfaellesskabet/ (05/12-11)

COP 15

COP15 der blev afholdt i København, december 2009, var en større klimakonference med titlen: *United Nations Climate Change Conference*.⁸ Her blev der forhandlet nye klimamål fra 2013-2020, 119 verdensledere deltog og de blev enige om i konferencens afslutning at: *De Forenede Nationers klimakonference i København sluttede i dag med en aftale af lande at lægge loft over den globale temperaturstigning ved at forpligte sig til betydelige emissionsreduktioner, og til at skaffe finansiering til at kickstarte en indsats i udviklingslandene til at håndtere klimaforandringerne*.⁹ Der blev dog ikke lagt en bindende og juridisk aftale mellem medlemslandene, så konferencen var kun med til at opstarte fasen for bearbejdning af en endelig klimaaftale i perioden 2013-2020.¹⁰

Grønlands politiske klimamålsætninger

Op til tiden for COP 15 var den grønlandske Selvstyre aktiv forhandlingspartner mellem nordiske lande, men også internt med Danmark, i forhandlinger om CO2-kvoter, CO2-afgifter eller økonomiske udviklingsmuligheder i relation til en fornyelse af Kyoto-aftalen. Grønland støttede COP 15's initiativer til at lave en ny klimaaftale der havde til formål at reducere udledningen af CO2 globalt set og begrænsning af den menneskeskabte opvarmning af jorden. Ønsket om at vise en høj grad af klimaansvarlighed var også et Grønlandsk synspunkt, Grønland havde dog en ønske om

---

⁸ <http://www.denmark.dk/en/menu/Climate-Energy/COP15-Copenhagen-2009/cop15.htm> (07/12-11)

⁹

http://unfccc.int/files/press/news_room/press_releases_and_advisories/application/pdf/pr_cop15_20091219.pdf (07/12-11)

¹⁰

http://unfccc.int/files/press/news_room/press_releases_and_advisories/application/pdf/pr_cop15_20091219.pdf (07/12-11)

en tresidet aftale i landet¹¹; 1. det civile samfund, 2. råstofsektoren og 3. nye energikrævende virksomheder. Hvad angår punkt 1, ønsker det Grønlandske Selvstyre at samfundet skulle forpligte sig til at reducere udledningen af CO₂ med 5 % i forhold til Grønlands totale udledning i 2007. Reduceringen af udledning med 5 % kan ifølge Grønland opnås ved at udbygge flere vandkraftværker (43 % af elektricitetsforsyningen er nu fra vandkraftværker, målet er at nå op til 60 % i perioden 2013-2020), forbedring af boliger, effektivisering af fiskerierhvervet, bedre anvendelse af restvarme f. eks fra forbrændingsanlæg, samt andre tiltag til at fremme klimavenlig adfærd hos befolkningen generelt. Punkterne 2 og 3, er de punkter som Selvstyret kræver, med den argumentation at samfundet har et fundamentalt behov for økonomisk udvikling og derfor har brug for at udvikle nye industrier der kan have betydning for mere udledning af CO₂ end hidtil. Derfor vil Grønland ikke være med til at påtage sig reduktionsforpligtelser i råstofsektoren og nye industrier, f. eks aluminiumsproduktion, men vil blot være med til at benytte sig af bedst tilgængelige teknikker og med bedst tænkelige miljø- og klimabeskyttelse.¹²

I skrivende stund afholdes COP 17 i Durban i Sydafrika og igen er Grønland begyndt at forhandle internt om CO₂-kvoter med Danmark i perioden 2013-2020. Grønland ønsker stadig at være medvirkende til redueringen af udledning af drivhusgasser, men stadig påpeger at reduering af udledning af CO₂ ikke skal inkludere råstofområdet eller opretning af nye energikrævende industrier. Herunder har www.knr.gl skrevet:

Det omdiskuterede aluminiumsmelteværk Alcoa vil eksempelvis alene fordoble Grønlands udledning af CO₂, hvis det bliver ført ud i livet. Skal Grønland selv betale for de ekstra CO₂-kvoter i den forbindelse, vil det koste mere en 60 mio. kroner om

---

¹¹ http://www.climategreenland.gl/klimapolitik/en_ny_klimaaftale/ (07/12-11)

¹²

http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Landsstyreformandens%20Departement/Nyhedsforside/Nyheder_fra_dep_formand/2009/12/klimamaal_klar.aspx (07/12-11)

året. Jens B. Frederiksen mener, at det er helt urimeligt, hvis Grønland selv kommer til at stå med den regning.¹³

I forhandlingerne mellem Grønland og Danmark, er der uenighed mellem parterne om et dokument, der er underskrevet af formanden af Naalakkersuisut, Kuupik Kleist fra februar måned 2010. Hvor Grønland og Danmark efter sigende skulle have en såkaldt fælles forståelse af bl.a. følgende vigtige punkt, der vedrører Grønlands reducere af CO₂: *Forpligtelsen for perioden 2013-2020 omfatter ikke nye råstofaktiviteter herunder olie, gas og mineralproduktion.¹⁴* Indtil videre har Grønland fastholdt sit standpunkt, så diskursen omkring den Grønlandske Selvstyres klimapolitik forbliver tresidet og dermed kan delvist anses som dobbeltmoralisk.

Teori

Teoriafsnittet herunder vil dække over hele den teoretiske baggrund for dette speciale, som nærmere skal anvendes til at analysere det empiriske data som jeg har samlet sammen; avisartikler, spørgeskemabesvarelser og interviews. Efterfølgende vil jeg komme ind på diskursanalyse, teorier omkring klima og klimaforskning samt relevante medie og samfundsforskning.

Diskursanalyse

Jeg valgte at anvende Jørgensens og Phillips' behandling af diskursanalyse, fordi jeg mener at de giver en god introduktion til emnet og fordi de samtidig kommer ind på andre tilgange end Norman Faircloughs egen diskursanalyse. Dermed kan jeg skabe mig

---

¹³ <http://knr.gl/da/nyheder/gr%C3%B8nland-og-danmark-i-kamp-om-co2-kvoter> (07/12-11)

¹⁴ <http://knr.gl/da/nyheder/gr%C3%B8nland-og-danmark-i-kamp-om-co2-kvoter> (07/12-11)

et bedre overblik over hele feltet historisk, men også over de forskellige analysetilgange.

Jørgensen og Phillips har introduceret diskursanalyse i tre forskellige tilgange; 1. Ernesto Laclau og Chantal Mouffes diskursanalyse, 2. Kritisk diskursanalyse og 3. diskurspsykologi. Forfatterne bruger 'diskursanalyse' som et samlebegreb for hele den diskursive felt, hvorimod de har givet sig selv lov til at kalde en bestemt diskursanalytisk retning for 'diskursteori'. (Jørgensen & Phillips 1999: 9-10) Jeg ønsker at anvende den kritisk diskursanalyse i min analyse af artikler, spørgeskemabesvarelser og interviews; derfor vil jeg hermed begynde at gøre rede for hvad kritisk diskursanalyse indbefatter.

Kritisk diskursanalyse

Der er to forskellige måder som betegnelsen 'kritisk diskursanalyse' kan bruges på; Norman Faircloughs eget udviklede tilgang, men også en bredere betegnelse for en retning indenfor diskursanalyse. I Faircloughs tilgang er der et sæt filosofiske præmisser, teoretiske metoder, metodologiske retningslinjer og specifikke teknikker sproganalyse. Hvorimod i den bredere kritisk-diskursanalyse er mange tilgange, med indbyrdes ligheder og forskelle. Jørgensen og Phillips har inddelt fællestræk i nøglebegreber der gør overskueligt at anskue karakteristika for kritisk-diskursanalyse, læs de fem forskellige fællestræk herefter (Jørgensen & Phillips 1999: 72-73):

Sociale og kulturelle processer og strukturer har en delvis lingvistisk-diskursiv karakter. Diskursive praksisser er en form for social praksis, hvor man producerer/skaber tekster og konsumerer/modtager og dermed fortolker tekster. De tekster der bidrager til at *konstituere* den sociale verden og herunder sociale identiteter og sociale relationer. Social og kulturel reproduktion og forandring finder sted, delvist gennem diskursive praksisser i hverdagen. Den kritiske diskursanalyse bruges dermed til at kigge på lingvistisk-diskursive dimensioner af sociale og kulturelle fænomener og forandringsprocesser i senmoderniteten. Diskurs omfatter tale og skriftsprog, men også

billeder. I analyse af billeder skal der tages hensyn til relation mellem billede og dets tekst, hvorimod man kigger på visuelle semiotiks særlige egenskaber. (Jørgensen & Phillips 1999: 73) I relation til dette speciale kan man kigge på de diskursive forandringer der er hædet AG og Sermitsiaqs artikler i årtiet 2000-2010.

Diskurs er både konstituerende og konstitueret. For en kritisk-diskurs analytiker står diskurs som social praksis i *dialektisk* forhold til andre sociale dimensioner, social praksis er den der både *konstituerer* og *konstitueres* af andre sociale praksisser. Diskurs bidrager til at forme og omforme sociale strukturer og processer og samtidig er med til at afspejle dem. I modsætning til Faircloughs forståelse af diskurs i forhold til sociale praksisser, opfatter Laclau og Mouffe diskurs i diskursteori, udelukkende som *konstituerende*. Sproget som diskurs i den kritiske diskursanalyse er en form for handling, hvor folk kan påvirke verden, men også en handling som er *socialt* og *historisk placeret*. Handlingen står i et dialektisk forhold til andre aspekter af det sociale. (Jørgensen & Phillips 1999: 74) Dette vil være nødvendigt til at finde ud af hvordan aktører i klimaændringsdebatten prøver at påvirke andre, fra artikler i AG og Sermitsiaq samt gennem respondenternes meninger om klimaændringsdebatten i spørgeskemabesvarelser og interviews.

Sprogbrug skal analyseres empirisk i den sociale sammenhæng. I kritisk diskursanalyse fokuseres der på at lave en lingvistisk tekstanalyse af sprogbrug i social interaktion. I Laclau og Mouffes diskursteori laver man derimod ikke systematisk empiriske studier af sprogbrug og i diskursiv psykologi fokuserer man mest på at lave retoriske studier af sprogbrugen. (ibid.) Herunder i denne speciale kan man ved at kigge på sproget i artiklerne og besvarelserne i kvalitativ og kvantitativ undersøgelse, afgøre hvordan klimaændringsdebatten foregår i social interaktion.

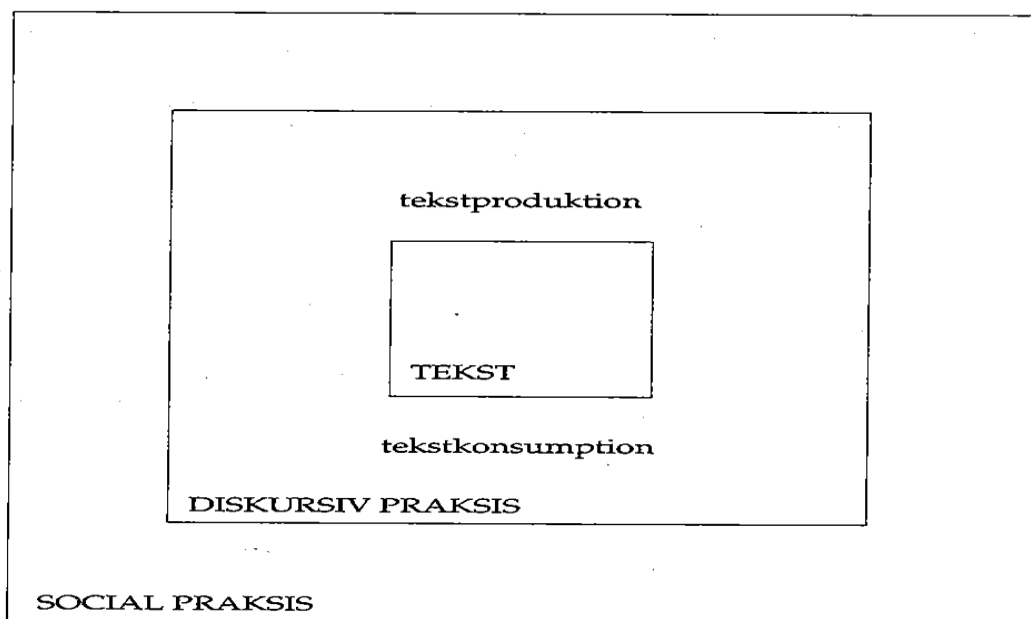
Diskurs fungerer ideologisk. Det hævdes i kritisk diskursanalyse at diskursive praksisser bidrager til; skabelse og reproduktion af ulige magtforhold mellem sociale grupper – f. ex mellem sociale klasser, kvinder og mænd, etniske minoriteter og majoriteten. Forskningsfokus i den kritiske diskursanalyse er de diskursive praksisser, som konstruerer verdensbilleder, sociale subjekter og relationer og herunder magtrelationer. Fokus i forskningen er således også den rolle som diskursive

konstruktioner spiller i at fremme bestemte sociale gruppers interesser. Den kritiske del i kritisk diskursanalyse er at dens opgave er at afsløre den diskursive praksis' rolle i opretholdelsen af den sociale verden og herunder sociale forhold, der indebærer ulige magtforhold. Efter afsløringen, kan man bidrage til en social forandring i retning af mere lige magtforhold i kommunikationsprocesser eller i samfundet som helhed. (Jørgensen & Phillips 1999: 75-76) Artiklerne fra AG og Sermitsiaq vil vise om der er ulige "magtforhold" i samfundet og hvordan dette håndteres mht. klimaændringsdebatten.

Kritisk forskning. Engagementet til at være med til social forandring, gør kritisk diskursanalyse til ikke at være politisk neutral i modsætning til hvad objektivistisk socialvidenskab stræber efter at være. Hensigten med resultaterne af enhver kritisk diskursanalyse kan bruges til kampen for radikal social forandring. (Jørgensen & Phillips 1999: 76) Vil dette speciale bidrage til hvordan klimaændringerne kan kommunikeres?

Faircloughs tre-dimensionelle model for kritisk diskursanalyse

Fairclough har i sit arbejde på at udvikle diskursanalyse tegnet en model, som han har kaldt for *tre-dimensionelle model for kritisk diskursanalyse*. (Jørgensen & Phillips 1999: 79) Herunder kan man se Faircloughs *tre-dimensionelle model for kritisk diskursanalyse*:

Figur 1: Faircloughs tre-dimensionelle model for kritisk diskursanalyse¹⁵

Begrebet *diskurs* anvender Fairclough på to forskellige måder: 1. Navneordet *diskurs* definerer han som *sprogbrug som social praksis*, dvs. diskurs der er konstituerende og konstitueret og 2. Navneordet *diskurs* med artikel som *en måde at tale på, der giver betydning til oplevelser ud fra et bestemt perspektiv*, en bestemt diskurs der kan adskilles fra andre diskurser; f. eks en feministisk diskurs, en marxistisk diskurs eller en miljødiskurs. (Fairclough 1993: 138; genoptrykt i Fairclough 1995a: 135) Hermed bidrager *diskurs* til konstruktion af: Sociale identiteter, Sociale relationer og Videns- og betydningssystemer. Dermed har diskurs tre funktioner: 1. En identitets-funktion, 2. En 'relational' function og 3. en 'ideational' funktion. I analyse af diskurs(er) skal man være opmærksom på to dimensioner: 1. *den kommunikative begivenhed* – et tilfælde af sprogbrug – som f. eks tekster som: avisartikler, interviews, taler, film etc.

2. *diskursordnen* ('*order of discourse*') – indbegrebet af de *diskurstyper* som anvendes i en social institution eller et socialt domæne. Diskurstyper er af diskurser og genrer. (Fairclough 1995b: 66) Sprogbruget i den *kommunikative begivenhed*, har *tre dimensioner*: *Tekst* (tale, skrift, billede eller en blanding af det auditive og visuelle), *Diskursiv praksis* (produktion og konsumtion af tekster) og *Social praksis*. Når man

¹⁵ (Jørgensen & Phillips 1999: 81)

analyserer en konkret *kommunikativ begivenhed* skal man således inddrage de tre dimensioner, man skal så kigge på: 1. tekstens egenskaber, 2. produktion og konsumptionsprocesser, den proces der er forbundet med *diskursiv praksis* og til sidst 3. *sociale praksis*, som den kommunikative begivenhed er en del af. Punkterne 1. og 2. er uadskillelige i analyseprocessen, for når man beskæftiger sig med det ene, så følger det andet også naturligt med i processen. Men ifølge den tre-dimensionelle model er disse to forskellige dimensioner og skal derfor adskilles analytisk. (Fairclough 1992a: 73)

Diskurserne og genrerne der tilsammen producerer en tekst, har en bestemt lingvistisk opbygning, der former produktion og konsumtion af teksten. Derfor skal kommunikativbegivenhedsanalysen indebære følgende: Den diskursive praksis' niveau: diskurser og genrer som artikuleres i produktionen og konsumtionen af teksten. Tekstniveauet: den lingvistiske opbygning. Den sociale praksis' niveau: hvilke konsekvenser der er for den bredere sociale praksis, for overvejelser omkring hvorvidt den diskursive praksis reproducerer eller omstrukturerer den eksisterende diskursorden. (Jørgensen & Phillips 1999: 82) Den bredere sociale praksis gennem dens forhold til diskursordenen, former og formes af den kommunikative begivenhed. (Jørgensen & Phillips 1999: 83)

I *diskursordenen* er der forskellige diskursive praksisser, hvormed tale, skrift eller billeder produceres og derigennem konsumeres og fortolkes. Som et eksempel på diskursorden er mediernes diskursorden eller et bestemt institutionens diskursorden. (Jørgensen & Phillips 1999: 80) Som et eksempel på mediernes diskursorden, foregår der diskursive praksisser som journalist-interviewet samtale, professionelle diskussioner i redaktionen og den tekst der videreformidles til læsere/lyttere eller seere. De *diskurstyper* som tilsammen danner *diskursordenen* består jo af diskurser og genrer. Sprogbruget kaldes for en *genre*, der er forbundet med og konstituerer en del af et bestemt social praksis, f. eks. jævnfør interviewgenre, en nyhedsgenre eller en reklamegenre. (Fairclough 1995b: 56)

Forholdet mellem kommunikative begivenhed og diskursorden er dialektisk ifølge Fairclough. Kommunikative begivenheder ikke alene reproducerer diskursive ordner, men også er med til at ændre dem gennem kreativ sprogbrug; dermed er diskursordenen

en form for system, men ikke et system i strukturalistisk forstand. For eksempel når en journalist trækker på en diskurs, der sædvanligvis bruges i medierne, er han eller hun med til at reproducere mediesystemet. Når man i kommunikationen anvender diskurs og genrer som ressourcer styres de af diskursordnen, fordi diskursordnen udgør de ressourcer, som er til rådighed. På grund af dette lægger diskursordnen begrænsninger på, hvad man kan ytre sig. Men ved at trække på diskurser og genrer på nye måder eller tage fra andre diskursordner, er der mulighed for at ændre diskursordnen via sprogbruget. (Jørgensen & Phillips 1999: 83)

Why we disagree about climate change

Her i afsnittet vil jeg komme ind på Mike Hulmes' *Why we disagree about climate change* fra 2009, fordi Hulme er naturvidenskabsmand og forsøger at bygge bro til humaniora ved at undersøge hvorfor forskellige fagfolk eller mennesker er uenige om klimaændringerne. Hulmes' diskussioner har relevans til problemstillinger der bliver stillet i dette speciale.

Hulme har skrevet et afsnit med overskriften *kommunikation om risici* (The communication of risk) i sin bog, i ønske om at finde ud af hvordan ideen om klimaændringer har været repræsenteret i forskellige mediekontekster som: fra forskere, kampagneorganisationer, fra regeringen eller af annoncører. En af grundene til hvorfor der er uenighed om klimaændringer er, fordi man modtager flere forskellige og modstridende budskaber om klimaændringer og disse bliver fortolket i mange forskellige måder. (Hulme 2009: 215) Hulme påpeger i sin resumé af afsnittet påpeger at en af grundene til hvorfor der er uenighed om klimaændringer, er at klimaændringer bliver indrammet (framed), fortalt, afbilledet og fortolket i forskellige måder. Forskellige kulturelle kredsløb er med til at skabe forskellige budskaber om klimaændringer og de formidler og skaber, nyheder og prioriterede historier i samfundet. Videnskabelige eller politiske meddelelser ændrer mening eller opnår ny ideologi, når de cirkulærer gennem digitale netværk såsom medier. I forskellige

diskurser om klimaændringer anvendes forskellige lingvistiske repertoarer, for at specifikke målsætninger kan fremhæves. Diskussionen om hvorfor man er uenig om klimaændringerne, bliver heftigere i og med at der er dukket nye mediepraksisser op som: digital og internet teknologi, der giver mulighed for større fragmentering, liberalisering og demokratisering af sociale diskurser om en lang række af offentligt politiske spørgsmål. Derfor lader det til at klimaændringsdebatten vil forblive forskelligartet og med modstridende budskaber. (Hulme 2009: 244-245)

Arktiske diskurser og klimaforandringer i Grønland

Lill Rastad Bjørst har for nyligt i november 2011 forsvaret sin Ph. D. afhandling (titlen kan ses i overskriftet) på København Universitet i Institut for Eskimologi. Afhandlingen har stor relevans til dette speciale pga. emnerne har på nogle måder ligheder. Derfor er afhandlingen oplagt at skrive lidt om, her i afsnittet pga. det vil være spændende at sammenligne Bjørsts resultater med mine egne resultater.

Bjørst har i sin Ph. D. afhandling forsket, for at finde ud af hvem de arktiske aktører er i forhold til klimaændringer, hvordan disse aktører positionerer sig i klimadebatten og hvilke arktiske diskurser der er i spil, når det handler om klimaforandringer i Grønland. Hun har ligeledes diskuteret hvorledes humanistiske videnskaber analytisk kan forholde sig til klimaspørgsmål. (Bjørst 2011: 7) I dette afsnit vil der fokuseres på resultater af de førstnævnte problemstillinger.

Bjørst har fundet frem til seks centrale arktiske aktører i forbindelse med klimaforandringer; nemlig: 1. Inuit – fungerer som dem, der sætter et menneskeligt ansigt på scenarierne i klimadebatten. Inuit som aktører agerer som offer, vidne og hybrid agent, derimod er inuits agens størst i klimadebatten i relation til arktisk natur, miljø og den grønlandske fangerkultur. 2. isbjerget – Isen rammesætter diskussionen om klimaforandringer i Arktis, derimod kræver isen som arktisk aktør at der sættes fakta, bestemte roller og praksisser i klimadiskussioner. Isen i grønlandsk kontekst er handlende og dominerende, hvor dens nærvær eller fravær diskuteres om det er muligt

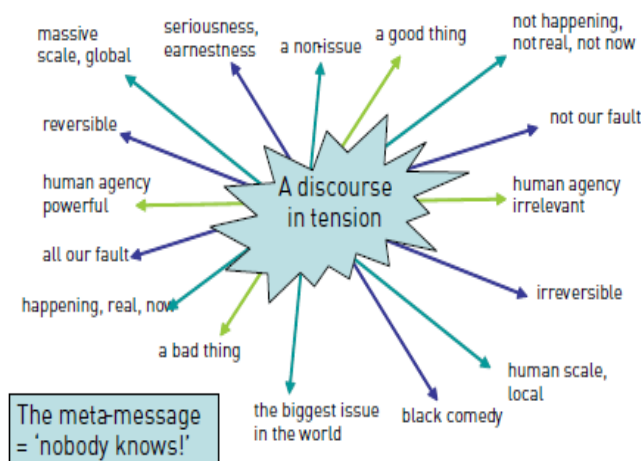
at gå på jagt eller ej og den er med til at eskalere menneskets rolle i debatten. Hvorimod i is-metaforer bliver dens agens optimeret og rammesætter politiske dilemmaer. 3. isbjørnen – På samme måde som inuit kan isbjørnen agere sig som offer eller vidne i klimadebatten. Isbjørnen er stof til uendelige associationer som klima-ikon og vestlige borgere føler mere sympati med isbjørnen end med arktiske borgere. Isbjørnen emotionelle appel er størst for dem som bekymrer sig for dens skæbne, men i Grønland ville en sådan kampagne kun have en lille gennemslagskraft. 4. klimaforskeren – Aktive forskere som deltager i debatten, bliver ofte præget af mediernes måde at formidle på. Der forventes af forskerne at de skal levere fakta, dette giver ikke så meget plads til ”klimaskeptikere” eller ”modelskeptikere” og debatten mellem forskere præger mest af ”for” eller ”imod”-diskussioner. Videnskabsmænd positionerer sig ofte, til at tale på vegne af natur og klima og ofte er med til at forme den position, som inuit forventes at indtage. 5. politiker – Visse grønlandske politikere handler ud fra dobbeltklimastrategi og indtager hybride positioner, på det ene hvor de bekæmper global opvarmning og på det andet hvor de arbejder for Grønlands ret til økonomisk og industriel udvikling. Udenlandske politikere især Danmarks daværende klima – og energiminister Connie Hedegaard, bruger Grønland som ”case” og bruger den som diskursiv argumentation for at bekæmpe global opvarmning. 6. ngo’er – Lokale ngo’er som ICC (Inuit Circumpolar Council – menneskerettighedsinstitution) eller Avataq (Grønlandsk miljøorganisation), agerer sig ofte som ofre og første vidner til klimaforandringer. Hvorimod de internationale ngo’er som: Greenpeace, WWF, eller Oxfam, performer en særlig global natur og efterstræber at være klimavidner, der er diskursivt hypermobile og medierende. I Grønland er f. eks. Greenpeace meget upopulær, pga. deres kampagner imod sæl - og hvalfangst og ofte når de er i Grønland, bliver de mødt med demonstrationer. (Bjørst 2011: 89-97)

Warm words – How are we telling the climate story and can we tell it better?

To briter Gill Ereaut og Nat Segnit har samarbejdet om at udgive en kort rapport der handler om klimakommunikation. Rapportens navn er overskriften i dette underafsnit.

Ereaut og Segnit havde fået den opgave i rapporten til at analysere 600 artikler fra UK Daily, ugepressen, magasiner, 40 fjernsyns og radio reklamer samt nyhedsklip, 30 reklamer fra pressen og omkring 20 hjemmesider, alle med emner der vedrører klima. Fordi kommunikation vedrørende emnet klima, havde mange modstridende argumenter, se figuren nedenfor:

Figure 1: Opposing arguments in the climate change discourse

Figur 2: Modstridende argumenter i klimaforandringsdiskursen¹⁶

Alle indsamlede data blev inddelt i 10 forskellige repertoarer, efter Ereaut og Segnit havde analyseret alle data diskursivt. Warm words (2006) giver et klart billede af de forskellige diskurser der anvendes i samtaler der vedrører klima. (Ereaut/Segnit 2006: 5-6) Efterstående vil jeg skrive de forskellige repertoarer Ereaut og Segnit er kommet frem til i deres analyse, pga. jeg skal anvende repertoarerne i min inddeling af artikler fra AG og Sermitsiaq.

¹⁶ (Ereaut/Segnit 2006: 10)

Alarmism ('We're all going to die!' - 'Vi kommer allesammen til at dø!')

Alarmisme er kendetegnet ved sit ekstreme og alarmerende leksikon. Udsagnenes tone er alarmerende og udsagnene kan sammenlignes med billeder og sprog fra gysersfilm. Sproget lader til at være en del af kvasi-religiøs register; dommedag, død, himmel og helvede hvor man anvender ordene 'katastrofe', 'kaos' og 'ravage'. Sproget i alarmisme repertoire giver ikke plads til kompleksitet eller neutraliseret sprog, men er simpelthen ekstrem. Metaforer, symboler eller forudsigelser af krig og vold udvider den fysiske trussel til samfundsmæssig trussel: 'nedbrydning af civilisationen'. Gennem alarmisme forsøger man at bringe klimaforandringer ind i menneskers liv, ved f. eks at anvende manipulerede billeder (f. eks. en båd i en oversvømmet gade i England) som chokerende taktikker. Faren ved påvirkning af alarmisme er at man bliver efterladt med fortvivlende følelse, der inkluderer følelserne: 'fortvivlelse', 'håbløshed', 'kaos' eller 'hjælpeløshed'. Alarmisme som kommunikationsform kan blive en skjult spænding, en form for 'klimatisk pornografi', frem for at kommunikere et konstruktivt budskab. Formålet med at anvende alarmisme er at få folk til at handle på klimaforandringerne. (Ereaut/Segnit 2006: 13-14)

Settlerdom ('What's all the fuss about?' - 'Hvad er al det postyr?')

Settler der på dansk betyder; bosætter, bruges også her som repertoire. Bosætter repertoire referer til en tankegang der tilgodeser fortiden ("bedre tider") og har tendens til ikke at lide det nye eller det afvigende, fordi disse truer "bosætternes" identitet, tilhørsforhold og sikkerhed. Bosætter konteksten afviser og håner alarmisme repertoire, og med deres klimaforandringer er "bosætternes" udtalelser på ingen måde en eksperts diskurs, men blot en ytring af 'sund fornuft'. Repertoire konstruerer sig selv som: 'den fornuftige majoritet', i modsætning af 'global opvarmnings brigade' (alarmisterne) der 'holder alle vågne om natten'. 'Bosætterne' er dem der nægter at engagere sig i debatter, hvor de anser klimaforandringerne som noget stort og noget som man ikke har fantasi til at forestille. Diskursen af 'bosættere' kan i de engelske medier læses i de højre-orienterede populistiske presse, såsom: *Daily Express* og *Daily Mail*, men også praktiseres af afvisende samtaler i hverdagen om klimaændringer. Denne gruppe af

'bosættere', lader til at være immune overfor videnskabelige udsagn om klimaændringer. (Ereaut/Segnit 2006: 14-15)

British comic nihilism ('Oh, bugger it and open another bottle!' - 'Oh, skide være med det og åben en ny flaske!')

Repertoiret er meget britisk; selvhånende og tværtimod, håndterer modgang og trussel med humor. British comic nihilism er middelklassens repertoire, heri er afvisningen af klimaændringer noget mindre aggressiv end "bosætterne". Diskursen er finurlighed, useriøs og ubekymret uansvarlighed – pæn afvigelse fra at engagere sig i debatter. (Ereaut/Segnit 2006: 15)

Rhetorical scepticism ('It's bad science, over-hyped' - 'Det er dårlig videnskab, overdrevet')

Skeptisk repertoire adskiller sig fra "bosætter" repertoiret i engagementsniveauet, skeptikerne udfører nemlig aggressive kampagner. Diskursen af retorisk skeptikerne er ikke ekspertfunderet, men det der angriber eksperten og beskylder dem i at være 'dårlige videnskabsmænd'. Retoriske skeptikere modargumenterer videnskabsmænd med ord som; 'pseudovidenskab', fejlagtigt computer modellering', kategorisk forvirring' og med følelsesladet diskonterede strategier, der anvender termer som; 'løgnere' eller 'propaganda'. Udover disse er retorisk skeptikere imod den grønne bevægelse, for de anser dem som naive, irrationelle, kastreret eller som intellektuelt letvægtere. (Ereaut/Segnit 2006: 15-16)

Free market protection ('Ah, but what you haven't thought of is...' - 'Ah, men det du ikke havde tænkt på er...')

Repertoiret; beskyttelse af det frie marked, handler ikke om at tage højde for om klimaændringer eksisterer eller ej, om klimaændringer er menneskeskabte eller alle de målinger der er foretaget for at klarlægge problematikken. Det handler stort set kun om at beskytte det frie marked imod økonomiske tab, i forbindelse med aktioner der sætter klimaforandringer i fokus. Beskyttere af det frie marked kan karakteriseres ved at de forsøger at bremse aktioner der kan have en effekt på det globale marked, som kan

efterlade beskytterne med en følelse af: 'er blevet for fattig til at håndtere konsekvenserne' af overlevelsesmuligheder for klimaændringer. (Ereaut/Segnit 2006: 16)

Éxpert' denial ('I beg to differ...' - 'Jeg erklærer mig uenig...')

I denne repertoire forsøger videnskabsmænd at styre debatten i deres egne præmisser. Sprogets diskurs er typisk videnskabelig; med flere kvalifikationer, lange sætninger, færre følelseladete ordvalg og brug af tal. I samtaler klager videnskabsmænd over at sproget i klimaændringer er ved at blive 'religiøs'. Ekspert benægtelse har tendens til at konstruere klimaforandringer som forårsaget af naturlige faktorer, dvs. ikke menneskeskabt klimaforandringer. Det forventede modtagere er de andre videnskabsmænd, hvor deres forskning bliver genbekræftet eller dem som er imponeret over 'videnskabssnak'. (Ereaut/Segnit 2006: 17)

Warming is good ('Relax, don't worry...' - 'Slap af, lad vær med at bekymre dig...')

Opvarmningen er godt – er repertoiret der kan relateres til British comic nihilism repertoiret, men i stedet for at lave sjov ud af klimaændringer argumenterer de seriøst at klimaforandringer bringer fordele med sig. I denne repertoire fokuserer de på fordelene ved klimaændringer og er informerede optimister der kan lide sætninger som: 'Professor Pollyanna siger at klimaforandringer uundgåelige, men potentielt er gavnlige'. Troen på at opvarmningen er god, afføder nøgleord og fraser som: 'optimistisk', 'tilpasningsevne', 'naturlige klimaforandringer', og 'naturlige variationer'. Den selvsamme gruppe nægter at tro på dommedag eller mørke. Modtagere til repertoiret er både alarmister, men også dem der er undertrykte af alarmisme. (Ereaut/Segnit 2006: 17-18)

Techno-optimism ('Technology will provide the answer' - Teknologien vil give os svaret')

Kategorien er inddelt i to grupper *Establishment techno-optimism* og *Non-establishment techno-optimism*. Den først nævnte gruppe er repertoiret hvor man tror på at etableret teknologi eller forretning/virksomhed skal nok finde svarene i klimaspørgsmål. Fokus er

eksempelvis udvikling af 'grøn energi' og dermed også udvikling af 'rent' industri. Her er repertoiret højst retorisk, hvor der er behov for at administrere budskaber med diskursive strategier. Strategierne bruger det inkluderende 'vi' og 'vores' - 'jeres interesse er det samme som vores', humanisering - 'videnskabsmænd har også børn' og implementering af et retorisk register. Etableret techno-optimister kan finde på at angribe eller kritisere den offentlige diskurs, ved at kalde dem for 'forsamling af forurenere', anti-Kyoto' eller anklage dem for symbolisme. (Ereaut/Segnit 2006: 18)

Den anden gruppe techno-optimister er ikke-etablerede, i modsætning til etablerede techno-optimister mener de at opfindelser vil komme fra opfindsomme genier eller uafhængige interessegrupper. Her er der ikke interesse for retorisk fremgangsmåde, men hellere en benyttelse af teknologisk tale. Uetablerede og etablerede techno-optimister deler en masse ideer, men anser regeringen og store virksomheder anderledes fra hinanden. Etablerede tror på at regeringen eller store virksomheder giver befolkningen svar, hvorimod uetablerede anser de samme som adskilt fra klimaproblematikker. (Ereaut/Segnit 2006: 19)

David and Goliath ('A small number can change the world' - 'Et lille tal kan ændre verden')

Et godt eksempel på denne repertoire er organisationer der prøver at kæmpe imod regeringen eller andre store virksomheder. I denne repertoire anvendes aggressive modeller, modstandsfunderede økologiske kampagner og radikale heltmod: 'en lille gruppe af mennesker der gør store ting'. Gruppen er let offer for at blive kaldt af andre som: 'lang-hårede hippier der prøver at redde verdenen'. Hvis gruppens budskaber er ikke overbevisende, kan budskabet have uforholdsmæssige indvirkninger. (Ereaut/Segnit 2006: 19-20)

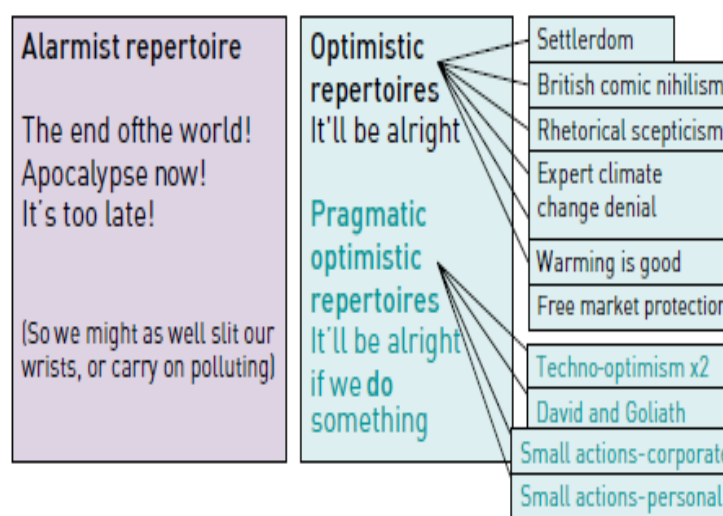
Small actions ('I'm doing my bit for the planet – and maybe my pocket' - 'Jeg gør min del for planeten – og måske for min egen lomme')

Repertoiret dominerer i kampagnekommunikation. Små handlings-repertoiret inkluderer henvendelse til en stor gruppe mennesker og bede dem til at gøre små tiltag som kan forbedre/bremse processen af klimaændringer. Der er to kategorier indenfor

småhandlings-repertoire: personligt og samarbejdende. Den personlige form af repertoiret er konstrueret således; som motiveret af etik og eller egennytte. De personlige små handlinger, kan let sidestilles med alarmisme, for eksempel vist igennem en avisartikel som; '20 ting du kan gøre for at redde planeten fra ødelæggelse'. Gruppen der gør personlige små tiltag kan ofte blive normaliseret til rutine, de kedelige, letforståelige eller noget der let kan ignoreres. (Ereunit/Segnit 2006: 20-21)

De samarbejdende små handlinger repertoiret er anderledes fra den forrige i at den inkluderer arbejdspladser eller andre større steder udenfor hjemmet i bekæmpelsen af klimaændringer. Heri bliver etik fusioneret med egennytte, diskursen bliver dermed social ansvarlighed. (Ereaut/Segnit 2006: 21) Nedenfor i figuren ses repertoireerne inddelt i hovedområder:

Figure 3: The big map of the discourse – repertoires

Figur 3: Kort over diskurser - repertoireer¹⁷

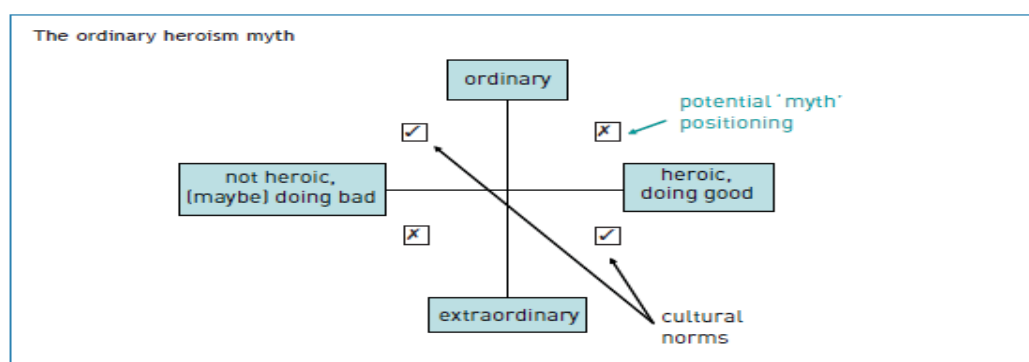
I konklusionen i *Warm words* har Ereaut og Segnit kommet med anbefalinger som kan benyttes i udarbejdelse af kommunikationsstrategier i fremtiden. Ereaut og Segnit anbefaler at alle kommunikerer klimaændringer, som om den eksisterer, er en realitet og har det budskab at individuelle handlinger er effektive, dvs. medier skal i det mindste ytre deres argumenter som fakta. 'Faktaene' må behandles som var de givet, noget der

¹⁷ (Ereaut/Segnit 2006: 12)

ikke engang behøves at sætte spørgsmålstegn ved, f. eks den britiske regeringens slogan for klimaændringer: *'Sammen skal denne generation tackle klimaforandringerne'*.

Ereaut og Segnit anså small actions repertoireet som problematisk kommunikationsform (for meget brug af humor, useriøsitet eller symbolisme), fordi det gav modtageren en følelse af at man alligevel ikke behøver at gøre noget for klimaforandringerne og det ikke giver modtageren et godt følelse, magtfuldhed eller aktiv fornemmelse. Det man kunne gøre i forhold til at forbedre kommunikationsformen i small actions repertoireet er at benytte sig af en ny tilgangsmåde, der giver modtageren en følelse af medansvarlighed. Kommunikationsmodellen inkluderer de kulturelle normer, som kommunikerer heltedige handlinger – budskabet lyder: nogen der handler er magtfulde og gode gerninger anses som ekstraordinært. Budskaber som *'Træk stikket fra din TV, så redder du planeten'* er vejen frem i denne kommunikationsmodel.

(Ereaut/Segnit 2006: 25-26) Den nedenstående figur er et model over hvordan kommunikation kan foregå, hvis der er ønske om at ændre diskursen for kommunikation af klima. F. eks ved at kommunikere "helte" – hverdagshelte der handler/gør noget for klimaforandringerne er magtfulde og dem der gør gode gerninger for klimaforandringerne, er usædvanlig gode. Mens andre almindelige dødelige gør intet eller gør noget dårligt over for klimaet. Den mytiske position – den der er placeret mellem 'ordinary' og 'heroic, doing good' er den 'ordinary hero'; den mest usandsynlige figur.

Figur 4: Den almindelige heroiske myte¹⁸

¹⁸ (Ereaut/Segnit 2006: 27)

Som Ereaut og Segnit anbefaler ville det ikke være nok at prøve med at overbevise modtagerne at klimaændringer er reelle, uden at forsøge med at kommunikere klimaproblematikker eller budskaber på en *ønskelig måde*. Derfor har Ereaut og Segnit udarbejdet en række punkter der vil tage højde for den bedst mulige måde at kommunikere klima på, hvis man ønsker at vinde befolkningens engagement. I nedenstående punkter vises et uddrag:

Hvem er det vi taler med? Hvis en hvilken som helst kommunikation eller forskning skal være effektivt, behøver den at have en veludpeget/gennemtænkt målgruppe. Den mest effektive målgruppe er grupper forbundet til hinanden via værdier, adfærd og med samme kommunikative læsefærdigheder; frem for grupper udvalgt fra demografiske grunde. Dermed vil udsagn eller budskaber nå gruppen mere effektivt, hvor man tænker: 'den slags ting folk som os gør'. (Ereaut/Segnit 2006: 27-28)

Hvordan vil vi have folk til at føle? Ved at gøre ønskelige adfærd mere attraktive kan man få målgruppen til at føle sig følelsesmæssig engageret, ved at anvende de rette metaforer og mere rationalistiske fremgangsmåder. Der er behov for at arbejde mere nutidigt og skarpsindigt – ved at anvende subtile teknikker af engagement, hvis det ønskede følelse skal blive bragt hos modtagerne. (Ereaut/Segnit 2006: 28)

Hvilken slags autoritet kan vi udnytte? Folks tillid til regeringer, virksomheder eller andre institutioner er dalende. Folk er begyndt at have mere tillid til hinanden, selv for dem de aldrig har mødt før. Derfor vil kommunikation fra regeringer etc. sandsynligvis ikke lykkes så meget, i forhold til kommunikation mellem folk og folk imellem. (ibid.)

Hvad vil virkeligt få mennesker til at handle? En stor del af kulturen i 2000-årtiet er styret af kultur af de kendte/berømtheder. De fleste folk har behov for at føle sig speciel, derfor er det bedst at fortælle dem hvad der gør dem specielle, dvs. hvilke forbrugsvarer er de ting der gør dem specielle? I stedet for at fortælle folk hvad de ikke skal købe, er man nødt til at gøre det modsatte og fortælle dem hvilke ting der er de bedste for dem at købe. Denne kommunikationsform kan få folk til at handle/gøre noget for klimaændringer. (ibid.)

Hvordan kan vi ændre, hvad der udgør 'sund fornuft'? Udfordringen her er at gøre klima-venlig adfærd til at føles som normal, naturlig, rigtig og 'vores (ansvar)' til folk der ikke føler sig engageret og for dem der overhovedet ikke inddrager klima debatten i deres hverdag. For de uengagerede og dem som ikke inddrager det, er at ændre klima spørgsmålet/problematikken så de også føler at den er værdifuld i deres egne vilkår. (ibid.)

Klimaændringsrelaterede artikler fra AG og Sermitsiaq i perioden 2000-2010

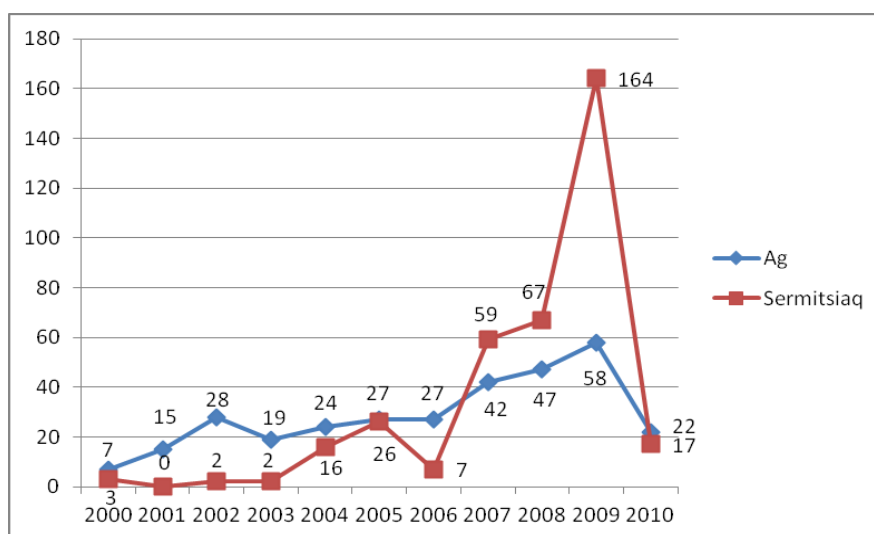
Afsnittet her vil være et betydelig afsnit for min præsentation af den empiri jeg har samlet i form af avisartikler. Avisartiklerne vil jeg kategorisere i samme repertoarer som blev vist i Ereaut og Segnits rapport: *Warm words* fra 2006, men samtidig har jeg selv fundet andre kategorier/repertoarer der er tilpasset de grønlandske avisers indhold, nemlig repertoarerne: *Konstaterende (vejrforhold) og (forskere), politik, markedsføring, historiefortælling, velgørelse og tilpasning*. Jeg har formået at samle 316 emner der består af artikler, forsider, debatindlæg og fakta bokse fra Atuagagdliutit/Grønlandsposten i perioden 2000-2010; i nedenstående skema kan man se fordelingen af de 316 emner for hvert år. Den blå linje som præsenterer AG viser at der har været nogenlunde stabilt udvikling/forøgelse af artikler indtil år 2009, hvor klimatopmødet COP 15 blev afholdt i København. I 2010 faldt antallet af emner til 20 artikler pr. år, næsten det samme antal som i 2003.

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

Figur 5: Antal af artikler for hvert år i aviserne AG og Sermitsiaq

Modsat AG er antallet af emner større i variation år for år, i avisen Sermitsiaq for perioden 2000-2010, Sermitsiaq har også formået at trykke 47 flere artikler end AG i samme periode. Det er en større forskel, når man tænker på at antallet af Sermitsiaqs artikler er på 363 emner i forhold til AG's 316 emner. Den røde linje præsenterer Sermitsiaqs udvikling i artikler, forsider, faktabokse eller debatindlæg der har relation til klimaforandringer. Sermitsiaqs røde kurve viser at antallet af emner er forøget drastisk i perioden 2007 til 2009. I starten af århundredet og indtil 2003 har Sermitsiaqs interesse i klimaændringer været nærmest ueksisterende med 0 artikler i 2001 og 2 artikler hver i årene; 2000, 2002 og 2003. Året for klimatopmødet COP 15 er Sermitsiaq engageret i emnet gevaldigt, da avisen har haft temabaserede afsnit for hvert udgivelse om ugen. I det ene år har Sermitsiaq udgivet gennemsnitligt lidt over 3 emner pr. avis.

Hvis man sammenligner behandling af emnet klimaændringer fra begge aviser, kan man tillade sig at konkludere at avisen AG er stabil informationsgiver i forhold til emner som klimaændringer. Hvorimod Sermitsiaq kun behandler emnet ud fra aktualitet (perioden før, under og lidt efter klimatopmødet COP15).

Klimaforandringsrepertoarer i grønlandske aviser

Underafsnittene vil præsentere de forskellige repertoarer der er i de grønlandske aviser, fordelt på år og avis (AG og Sermitsiaq). Avisartiklerne skal jeg som analytiker rå fordele i passende repertoarer ifølge Ereaut og Segnits *Warm words* fra 2006 og vil tage hensigt til det dominerende repertoire, hvis der er sammenfald af repertoarer i samme artikel.

AG 2000: Vi konstaterer at vejret arter sig anderledes

De syv artikler der blev trykt i 2000 af AG som handler om klima falder ind under repertoarerne *alarmism* og et nyt repertoire som jeg selv fandt på; *Konstaterende* med to undergrupper: *vejrforhold* og *forskere*). Kendetegnet ved det nye repertoire; *konstaterende* er artikler som på det ene positionerer sig som neutralt *konstaterende* over for f. eks. vejrforhold, uden at have bestemte synspunkter overfor klimaændringer og på det andet *forskernes konstaterende* fremstilling af deres forskningsresultater eller fremstilling af klimatiske udsving i fortiden uden at positionere sig eller have et overordnet mening over hvad årsagen er til klimaændringerne eller have en bestemt ideologisk stillingtagen overfor klimaændringer.

Den ene artikel der faldt under repertoiret *alarmism* har overskriftet: *Klimaforskere slår krisealarm* (AG 2000, nr. 85), artiklen er én ud af de ti artikler udvalgt til valgmulighed for informanter til den kvantitative undersøgelse i dette speciale, derfor undlades en nærmere beskrivelse af artiklen og henvises i stedet til en præsentation af artiklen i afsnit: *Foretrukne artikler*.

To af artiklerne falder ind under repertoiret *konstaterende (forskere)*, mens de fleste af artiklerne i 2000; nemlig 4 artikler falder under *konstaterende (vejrforhold)*. De to artikler der tager udgangspunkt i forskerne, det ene: *Nordpolen smelter* (AG 2000: nr. 67) og det andet: *Tyndere ozonlag giver mindre plankton* (AG 2000: nr. 76) udtrykker

to forskellige forskning, det ene forskning omkring isen ved nordpolen og det andet forskning af produktion af bakterie og planteplankton ved Qeqertarsuaq. Begge artikler forholder sig konstaterende omkring ændringer i naturen, hvor der i *Nordpolen smelter*, var usikkerhed omkring om ændringerne skyldes menneskeskabt, global opvarmning eller om det er jordklodens naturlige udvikling der er skyld i det. I den anden artikel er årsagen til ændringerne bestemt til at være anvendelsen af klorholdige freongasser som anvendtes i fortiden i spraydåser eller køleskabe, men i artiklen positionerede forskerne sig ikke alarmerende som i repertoiret *alarmism*, heller ikke glosen ”naturlig opvarmning af kloden” blev brugt direkte i artiklen og derfor kan artiklen ikke rigtig passe ind under repertoiret *expert denial*.

Det største gruppe med 4 artikler; *konstaterende (vejrforhold)* er artikler som er skrevet af avisen ved brug af vejrstatistikker fra f. eks Asiaq (Grønlands Forundersøgelser), der blandt andet står for registrering af vejrforhold og dermed kan komme med statistikker bl. a. omkring temperatursvingninger. Avisen AG har benyttet sig af muligheden for at præsentere vejrstatistikker tre gange i året 2000, der på et eller andet måde viser et varmere temperaturer rundt omkring i Grønland end tidligere år. Sproget i artiklerne er konstaterende (der gengiver hvad der står i vejrstatistikkerne) og i *Maj-vejret* (AG 2000, nr. 52) konstaterer en medarbejder fra Asiaq at vejrforholdene der viser sig i maj måneder 1999 og 2000 hverken skyldes global opvarmning eller El Nino (orkan). Blandt én af de 4 artikler, er en beretning om vulkanudbrud i Island og hvordan tidligere udbrud kan ses i iskerneboringer indlandsisen.

AG 2001: Der kommer politik i sagerne

Antallet af artikler er fordoblet i 2001 sammenlignet med den forrige år. Her faldt artiklerne under repertoirene *alarmism*, *expert denial*, *Small actions*, *konstaterende (vejrforhold)*, *konstaterende (forskere)* og en ny kategori: *politik*. To alarmerende artikler har overskrifterne: *Global opvarmning i hundrede af år* (AG 2001: nr. 7) og *Arktis kan være isfrit om 80 år* (AG 2001: nr. 80), her alarmeres der fra International

Panel for Klimaforandring (IPCC) og hav-is ekspert dr. Peter Wadhams at der sker drastiske ændringer i isforholdene i Arktis. Sproget i begge artikler er alarmerende med delvis anvendelse af ekstremt leksikon, f eks: *store dele af iskapten på Antarktis og Grønland vil smelte og blandt andet Danmark risikerer at blive oversvømmet og forvinde.* (AG 2001: nr. 7).

Repertoiret *'expert' denial* har ligeledes to artikler: *Vejret i Grønland er blevet koldere* (AG 2001: nr. 26) og *Aprilvejret ifølge Asiaq og DMI* (AG 2001: nr. 52), den sidste artikel kan ud fra selve overskriftet menes at være under repertoiret *konstaterende (vejrforhold)*, men ifølge dette citat falder det ind under præcist *'expert' denial* repertoiret: *AG's redaktion afholder sig klogeligt fra enhver konklusion om menneskeskabte klimaændringer ud fra de foreliggende målinger.* (ibid.) I 2001's AG dukker også en ny repertoire op: *small actions*, her er der skrevet om: *Forståelse for samspillet mellem natur og menneske* (AG 2001: nr. 60), emnet er et indlæg skrevet af det daværende folketingsmedlem Ellen Kristensen, Atassut. Kristensen fremhæver plan for ungdomskonference for unge 18-25 årige fra arktiske lande, med formålet af en udarbejdelse af unges bud på hvordan man skal forholde sig til miljøproblemer, grænseoverskridende forurening og hvordan levevilkårene kan forbedres. Budskabet i Kristensens indlæg er; at hvis en gruppe mennesker udarbejder handlingsplaner, så kan det have en betydning for i relation til arbejdet med miljø og miljøforurening i det hele taget, det samme som man delvist gør i repertoiret *small actions*.

Det sidste af de nye repertoire som er udenfor repertoire fra *Warm words* (Ereaut/Segnit 2006) er *politik*. Ønsket om at tage kategorien *politik* med, er at Grønland positionerer sig med egne synspunkter til klimaændringsdebatten politisk i forhold til Arktis', nordens, øvrige verdens og særligt Danmarks klimapolitik. AG i 2001 har skrevet to artikler der viser forholdene imellem Grønland og Danmark i forbindelse med Danmarks ny finansiering af kortlægning af havbundens dybdeforhold og ændrede forhold for isen, der kan tyde på årsag fra den globale opvarmning. Den anden artikel er: *10 år med arktisk miljøsamarbejde* (AG 2001: nr. 47)

De to grupper under *konstaterende* repertoire ligner artikler som blev skrevet i AG fra 2000, antallet af *vejrforholds konstateringer* er på 3 artikler, mens der er 5 artikler

som handler om *forskernes konstateringer*. Heriblandt forsker konstateringer behandles isbjørnebestandens antal, som er faldet delvist pga. forurening eller ændrede forhold i naturen; i artiklen: *Fokus på isbjørne* (AG 2001: nr. 51).

AG 2002: Teknologisk optimisme og interessegruppernes kamp

Igen er antallet af artikler i AG næsten fordoblet i 2002 i forhold til 2001. Følgende repertoireer gør sig gældende for 2002: 1 *Expert denial*, 1 *small actions*, 1 *establishment techno-optimism*, 2 *David and Goliath*, 3 *politik*, 4 *konstaterende (forskere)*, 5 *alarmism* og til sidst 11 *konstaterende (vejrforhold)*. I 2002 er der udover de allerede inkluderede repertoireer to år forinden, dukket 2 nye repertoireer op; dette gælder for *establishment techno-optimism* og *David and Goliath* repertoireerne. Overskriftet *Fremtidens energi i Grønland* (AG 2002: nr. 44), står dækkende for repertoireet *establishment techno-optimism*, i artiklen fortælles der om fremtidsplaner for energiforsyningen i Grønland og her investeres der på vedvarende energi, hovedsageligt vandkræftværker. Artiklen passer ind under repertoireet, pga. budskabet er at finde løsninger indenfor teknologien der kan være med til at sætte en dæmper for det menneskeskabte CO2 udledninger og dermed overdrage til 'grøn' energi.

Det andet nye repertoire er *David and Goliath*, herunder er der 2 artikler med overskrifterne: "*Før og efter*" (AG 2002: nr. 63) og *Debatmøde om naturbeskyttelse* (AG 2002: nr. 63). De to artikler er forholdsvis korte og i den førstnævnte berettes der om at forskere har opdaget at gletsjerne på den norske ø Svalbard smelter, som dokumentation for ændringerne er der sat billeder over skrivelsen. Billederne er taget af Greenpeace og organisationen har brugt billederne til at skabe opmærksomhed om global opvarmning ved FNs verdensstopmøde om bæredygtig udvikling. Den form for aktion fra Greenpeaces side er et godt eksempel på repertoiret *David and Goliath*. Ligeledes er artiklen *Debatmøde om naturbeskyttelse* (ibid.) et godt eksempel på *David and Goliath*, for her berettes der om debatmøde med temaet naturbeskyttelse og naturforvaltning i Grønland; med deltagelse af følgende; forfatter (Kjeld Hansen) af

dokumentarbogen *'Farvel til Grønlands natur'*, NGO-forening Timmiaq, ornitologiske forening i Grønland, naturfredningsforening Uppik og tidligere Grønlandsminister Knud Hertling.

AG 2003: Markedsføring og beskyttelse af det frie marked

I 2003's AG falder antallet af artikler med 9 artikler sammenlignet med 2002. Hensyn til antallet af artikler under repertoiret *Konstaterende (forskere)* er antallet fordoblet i forhold til det forrige år, fra fire artikler til otte. I denne kategori har AG mest haft fokus på iskerneboringen og målinger i indlandsisen, jævnfør med disse overskrifter: *Ny satellit måler indlandsis* (AG 2003: nr. 7), *Bunden er nået om en måned* (AG 2003: nr. 40), *Andre projekter* (AG 2003: nr. 40), *Iskerneboret* (AG 2003: nr. 40) og *Iskold klimajagt* (AG 2003: nr. 56). Følgende andre repertoireer er gældende for 2003's AG: *Konstaterende (vejrforhold)* (6 artikler), *Non-establishment techno-optimism*, *Free market protection*, *Alarmism*, *Politik* og en ny repertoire *markedsføring*; de sidstnævnte med hver 1 artikel.

Tre nye repertoireer der dukker op i 2003; *Non-establishment techno-optimism*, *Free market protection* og *markedsføring*, er de to første repertoireer fra *Warm words* (2006), mens det sidste er nyopfundet i mangel på passende repertoire fra *Warm words*. *Markedsføring* kategorien blev opfundet med baggrund fra artiklen: *Isfjorden blandt verdens vidundere* (AG 2003: nr. 12) der handler om indstilling af isfjorden ved Ilulissat til UNESCO's Verdensarvsliste. *Markedsføring* blev oprettet pga. artiklen ikke særligt positionerer sig i forhold til klimaproblematikker og fordi der kun fremstilles proces for ansøgningen af isfjorden til én af verdens vidundere.

Non-establishment techno-optimism repertoiret med artiklen *Prutter øger opvarmning* (AG 2003: nr. 27) beretter om britiske forskere der vil bekæmpe forureningen, med en ny foderblanding til husdyrhold i landbrugslande, der nedsætter dyrenes metanudledning med cirka 25 procent. Artiklen falder under *non-establishment techno-optimism* pga. opfindelsen lader til at være en opfindelse af opfindsomme genier

(forskere) og ikke en regeringsforetagende; artiklen beretter dog ikke om hvor forskningsmidlerne er kommet fra, så valget er faldet på *non-establishment* i stedet for *establishment techno-optimism*.

Free market protection repertoireet indeholder artiklen: *Det gode vejr I Sydgrønland kan koste fåreholderne dyrt* (AG 2003: nr. 53), i artiklen har journalist Inga Egede skrevet om tørke i Sydgrønland; der har skabt problemer for fåreholdere. Den manglende regn der har forhindret græsset i at gro og derfor risikerer fåreholderne at købe fodrer som vil resultere i ekstra omkostninger. Artiklen der fremstiller det negative effekter af klimaændringer, viser samtidig fåreholdernes ønske om at beskytte deres frie marked der i så fald trues med ekstra omkostninger pga. tørkeperioden.

AG 2004: Klimatisk historiefortælling

De 24 emner som blev skrevet om i 2004's AG er 20 artikler, 2 fakta bokse, 1 læserindlæg og 1 forside. Emnerne har fordelt sig i følgende repertoire: *konstaterende (forskere)*, *politik*, *konstaterende (vejrforhold)*, *alarmism*, *markedsføring*, *'expert denial* og et nyt repertoire: *historiefortælling*. Den nye kategori *historiefortælling* udsprang af artiklen: *24 timer på indlandsisen* (AG 2004: nr. 54) og læserindlægget: *At være meteorolog i Grønland* (AG 2004: nr. 93). Den førstnævnte artikel er skrevet af journalist Aminnguaq Dahl Petrussen hvor hun fortæller om sine oplevelser på indlandsisen, da hun var med som en del af delegationen da daværende naalakkersuisoq (minister) for uddannelse og forskning Henriette Rasmussen skulle underskrive en aftale om dansk/amerikansk/grønlandsk forskningssamarbejde midt på indlandsisen i et forskningscenter. Artiklen har ikke særlig meninger omkring klima, men blot er en fortælling om rejsen; derfor er repertoiret *historiefortælling* skabt, også fordi artiklen ikke kan kategoriseres under *konstaterende* pga. det ikke indeholder forskningsresultater eller vejrstatistikker eller observationer.

De mest bemærkelsesværdige artikler i 2004 i AG er under repertoiret *politik*. Hidtil har avisen været neutralt eller i benægtende indstilling til menneskeskabt global

opvarmning, men i dette år er diskursen i artiklerne forvandlet sig til mere at være accepterende over for ideen om menneskeskabte klimaforandringer.

Holdningsændringen fra avisens side kan ses via disse forskellige artikler: *En myte at klimaet kan ændres hurtigt* (AG 2004: nr. 28), *Global opvarmning blev på ny sorteper* (AG 2004: nr. 42), *Arktisk klimakonference med dystre perspektiver* (AG 2004: nr. 69) og *Grønland på hedetur* (AG 2004: nr. 86) Den førstnævnte artikel handler om det daværende grønlandske folketingsmedlem Kuupik Kleists (nu: Landsstyreformand) kritik af direktøren for institut for Miljøvurdering der har udtalt sig at: *Jeg forstår godt, at udtalelsen er ikke populær i Grønland, hvor klimaændringerne slår hårdest igennem. Men dybest set handler det om, hvordan vi bedst bruger pengene på at redde verden. Skal vi bruge de økonomiske midler på de få inuit eller på at redde langt flere mennesker fra tuberkulose, AIDS og andre sygdomme. Jeg mener, vi skal prioritere indsatsen om det sidste.* (AG 2004: nr. 28). Kuupik Kleist forlanger et svar fra statsminister Anders Fogh Rasmussen om regeringen er enig i direktørens udtalelse. AG's sprogbrug i dette artikel er forsvarende over for Kleist og dette viser at avisen med start fra politisk synspunkter via folketingsmedlem; er ved at acceptere klimaforandringer som problematik og klimaforandringer forårsaget af drivhusgasser.

AG 2005: Velgørenhed og tilpasning

Antallet af artikler er steget lidt i forhold til forrige år, med tre artikler og antallet er i år på 27 artikler. Endnu én gang er repertoiret *konstaterende* i overtal med 9 forsker-konstateringer og 6 vejr-konstateringer. Resterende repertoire som viser sig i AG 2005 er følgende: 2 *David and Goliath*, 1 *small actions*, 1 *alarmism*, 2 *politik*, 1 *markedsføring* og to nye repertoire: 4 *velgørenhed* samt 1 *tilpasning*.

De to nye kategorier *velgørenhed* og *tilpasning* bliver til pga. de ikke særligt passer ind i de eksisterende repertoire indtil videre og diskurserne er anderledes end alle forrige artikler. *Velgørenhed* dækker over artikler der beretter om indsamling af penge til donation for ofre til naturkatastrofen Tsunami der skete i Asien i december 2004.

Følgende artikler handler om *velgørehed*: *Tsunamien har berørt Grønland dybt* (AG 2005: nr. 3), *To millioner fra folket til flodbølgeofrene* (AG 2005: nr. 3), *Hverdagens helte* (AG 2005: nr. 3) og *Landsindsamling på KNR-TV gav godt 380.000 kroner* (AG 2005: nr. 11) Kategorien *velgørehed* som en særlig diskurs er karakteristisk ved; at folk støtter andre folk socialt økonomisk eller på anden vis, som på et eller andet måde er blevet ramt pga. naturens ændringer eller klimaændringer.

Repertoiret *tilpasning* er en kategori hvor folk, interessegrupper, medier eller myndigheder gør noget særligt for at tilpasse klimaforandringerne. Artiklen *Undervisningsside om global opvarmning* (AG 2005: nr. 97) har affødt dette repertoire, den handler om et nyt oprettet hjemmeside der har til formål at formidle global opvarmningens følger for blandt andet sundhed, fiskeri, samfund og dyreliv. Hjemmesiden www.dpc.dk/acia er udarbejdet af Miljøstyrelsen og Dansk Polar Center og siden henvender sig primært til skole- og gymnasieelever.

Politisk set er diskursen også ændret i 2005, hvor Danmark og organisationer som Greenpeace har fået øjnene op for klimaændringernes konsekvenser; særligt via grønlandsk natur som formidlet af AG i 2005. Følgende artikler er bemærkelsesværdige på det front: *Vi mærker klimaændringerne først* – David and Goliath repertoire (AG 2005: nr. 63), *Stort fremmøde til klimakonference* (AG 2005: nr. 63) og *Klimaforskningen sættes et gear op* (AG 2005: nr. 65) – begge politiske repertoire. Den første artikel fortæller om Greenpeaces opdagelsesrejse i østgrønlandske byer, bygder og gletsjere. Greenpeace fremhæver de drastisk tilbagetrukken gletsjere og samtidig påpeger at lokalsamfundene til dagligt lever med klimaforandringer. Artiklen viser ikke to aktører der modsiger hinanden, men blot udlægger Greenpeaces meninger.

I forbindelse med politiske diskurser er der sket omfattende holdningsændringer med hensyn til synspunkter om klimaforandringer. Den daværende miljøminister Connie Hedegaards klimatopmøde i Ilulissat, med deltagelse af 25 top miljøministre fra rundt om verden blev skrevet om i artiklen: *Stort fremmøde til klimakonference* (AG 2005: nr. 63), formålet med mødet er at gøre opmærksom omkring klimaforandringer og ønske om at miljøministrene handler på det. I *Klimaforskningen sættes et gear op* (AG 2005: nr. 65) berettes der om et nyt nordisk samarbejdsprogram blandt ministre, der skal sætte

fokus på forskning omkring globalt opvarmning og påvirkningen for befolkningen i Arktis. Året 2005 kan siges at være året for hvor global opvarmning og klimaforandringer virkelig kommer på dagsorden og hvor man politisk begynder at handle på forskernes flere konstateringer om ændringer.

AG 2006: Politisk prioritet

AG har ikke ændret sin prioritering af emnet klima i forhold til 2005 og antallet af artikler forbliver på 27 stykker. I 2006 er diskursen dog ændret til mere politisk end konstateringer om vejret eller konstateringer fra forskere. Antallet af artikler der handler om politik som diskurs er blevet den førende diskurs i 2006, med 8 artikler. Resten af repertoirene med samme rækkefølge som faldende antal artikler er følgende; 5 *konstaterende (forskere)*, 4 *konstaterende (vejrforhold)*, 3 *alarmism*, 2 *markedsføring*, 2 *historiefortælling*, 1 *non-establisment techno-optimism*, 1 *tilpasning* og 1 *David and Goliath*.

Klimaændringer blev mere og mere prioritet i politisk arbejde og forskning i 2006. To nævneværdige artikler betegner den politiske diskurs i forhold til klimapolitik: *Klima i top i Arktisk Råd* (AG 2006: nr. 84) og *Grønland – en magnet for polarforskningen* (AG 2006: nr. 23). *Grønland – en magnet for polarforskningen* (ibid.) handler om Det Internationale Polarår (IPY) 2007-08 hvor 9000 forskere fra 65 lande skal deltage. Det står i artiklen at 140 planlagde at forske i eller omkring Grønland og der var ca. 300 grønlandske, færøske og danske forskere involveret i IPY. Artiklen kategoriseres under *politik*, pga. IPY er et arrangement der kan forveksles med politisk proces; at man sætter sig et mål og prøver på at efterleve idealet. I *Klima i top i Arktisk Råd* (AG 2006: nr. 84) står der blandt andet: *Det lykkedes at bryde en tidligere amerikansk modstand – dermed er vejen banet for, at Norge, Danmark og Sverige de næste seks år gør klimaproblemerne i Arktis til hovedemne.* (ibid.) Arktisk råd bestående af miljøministre fra Norden, USA, Canada og Rusland blev enige om et slutdokument der til dels havde formål at tilpasse sig klimaforandringerne, men også at

man skal gøre noget aktivt for at mindske forandringerne. Det var kun dog de nordiske lande som særligt ønskede at gøre noget ved klimaproblemerne i Arktis i forhold til f. eks USA som endnu mangler at underskrive Kyoto-protokollen.

En af de nævneværdige artikler fra 2006 er også: *Milde vintre truer hundeslæde – kultur* (AG 2006: nr. 23) som handler om en artikel der er blevet udgivet i den danske National Geographic Magazine. Artiklen fortæller om en fangers situation i Nordgrønland, hvordan det er at være fanger om vinteren hvor der er mangel af kulde og ishav. Repertoiret er *historiefortælling* og artiklen er det første af sin art i AG, der sætter fokus på påvirkningerne af klimaforandringer for en bestemt befolkningsgruppe.

AG 2007: Alarmerende artikler og mange forsker konstateringer

Prioriteringen af klimaændringsdebatten fra AG's side er betydeligt blevet større end 2006, hvor antallet af artikler er forøget med 15 artikler. Diskursen der var blevet mere politisk i 2006 er dog ikke overholdt i 2007, hvor avisen skrev mest om forskernes konstateringer i 2007. Der er hele 11 artikler der handler om forskernes konstateringer, hvormed forskningsresultater eller forskningsprocesser bliver gjort rede for i artiklerne, der er blandt andet disse overskrifter: *Gletschere bliver til vand* (AG 2007: nr. 11), *Indlandsisen er en uforudsigelig joker* (AG 2007: nr. 30) og *Grønland var grønt og varmt i fortiden* (AG 2007: nr. 58). Næst efter forsker konstateringer er der blevet skrevet om 7 alarmerende artikler. I alarmism repertoiret bliver der fokuseret mest på FN's klimarapport eller klimapanel og isbjørnebestanden. Der er 4 artikler om FN's synspunkter omkring klimaforandringer og i disse artikler har man haft udgangspunkt i FN's egne klimarapporter; der viser at der sker temperaturstigninger på 2-4,5 grader i dette århundrede, at der vil komme katastrofale konsekvenser både for dyr og mennesker i fremtiden hvis CO2 udslippet ikke kommer under kontrol og at Grønlands is smelter hurtigere end hvad klimapanelet havde forventet. Disse alarmerende budskaber er et forsøg på at få mennesker og regeringer til at handle på klimaforandringerne.

Der er tre forskellige alarmerende artikler om isbjørne: *Isbjørne i høj risiko for at uddø* (AG 2007: nr. 53), *Isbjørne i baghaven* (AG 2007: nr. 89) og *Samarbejde om isbjørnebestand* (AG 2007: nr. 95), i disse står der blandt andet at der er risiko for at isbjørnen uddør pga. voldsomme klimaforandringer, at de udsultede isbjørne risikerer at søge ind til befolkede steder for at skaffe sig føde og at lande med isbjørne skal samarbejde om at lave en handlingsplan for at redde isbjørnebestanden. Alarmerende sprogbrug i artiklen er igen som FN's alarmerende budskaber, et forsøg på at isbjørnebestanden skal beskyttes fra at uddø.

Udover det mest diskuterede emner i 2007 er der følgende repertoier i dette år: 5 politik, 4 historiefortælling, konstaterende (vejrforhold), free market protection, David and Goliath, tilpasning og markedsføring (hvert 3 stk. for de sidste). En af de påfaldende blandt disse er *Vi har for mange slædehunde* (AG 2007: nr. 11), *Stor udfordring på klimaworkshop* (AG 2007: nr. 83) og *Global opvarmning – hvad kan vi gøre?* (AG 2007: nr. 19). De to første artikler er under repertoiret *free market protection* og de har begge to forskellige udgangsvinkler; det første handler om slædekuskenes organisations beretninger om forværring af fangstforholdene pga. manglende is og budskabet er klart ønske om at beskytte deres erhverv imod økonomiske tab forårsaget af klimaændringer. Det andet artikel handler om det indtil videre første klimaworkshop der holdtes i Nuuk, Grønland; i dette påpegede afdelingschef i Direktoratet for Miljø og Natur at selvom Grønland har ønske om at reducere sit CO₂-udslip, er det ikke ønskeligt at Grønland skal underprioritere sine erhvervsudviklingsmuligheder. Derved er nutidens klimapolitik i Grønland allerede dengang blevet skabt; dobbeltsidet: 1. ønske at være medvirkende til reducere af udledningen, men også 2. at CO₂-udslippet ikke skal forhindre brændselskrævende industrier i at opstå.

Det sidste påfaldende læserbrev: *Global opvarmning – hvad kan vi gøre?* (AG 2007: nr. 19) kategoriseres under repertoiret: *David and Goliath*, pga. det er en studerendes (privatperson) anbefalinger til hvordan befolkningen og myndighederne burde handle for at dæmpe de menneskeskabte klimaforandringer. Dette læserbrev er det første af sin art i AG, hvor en privatperson engagerer sig i klimadebatten. Det er med til at gøre læserbrevet bemærkelsesværdig.

AG 2008: Opvarmning er godt

I forhold til 2007 er antallet af artikler forøget lidt med 5 artikler. Det mest fremtrædende repertoire i 2008 er *konstaterende (vejrforhold)*, med 10 emner; 9 artikler og 1 forside. De efterfølgende repertoarer er: 9 *politik*, 7 *konstaterende (forskere)*, 6 *alarmism*, 4 *David and Goliath*, 3 *markedsføring*, 3 *tilpasning*, 2 *free market protection*, *historiefortælling*, *warming is good* og *small actions* (de sidste med hvert 1 stk). Grunden til dette underafsnits overskrift er, at det er første gang repertoiret *warming is good* er indblandet i AG i perioden 2000-08, artiklen: *Nyt stort skovprojekt med klimaperspektiver* (AG 2008: nr. 76) gør sig gældende i repertoiret. Artiklen handler om skovprojekt i Sydgrønland, der er blevet en mulighed pga. klimaet er blevet varmere. I artiklen er sproget positiv indstillet overfor klimaforandringerne, f. eks. med fraserne som: ... *-langsigtet investering til vore efterkommere*. (ibid.), blandt andet netop pga. citatet er den stillet under *warming is good*.

De tre mest anvendte repertoarer i 2008's AG *konstaterende (vejrforhold)*, *politik* og *konstaterende (forskere)* dækker over eksempelvis de følgende artikler: *Der er masser af sne efter nogle snefattige år* (AG 2008: nr. 24), *Klimamål trues af finanskrise* (AG 2008: nr. 73) og *Klimaændringernes positive og negative virkninger* (AG 2008: nr. 85). Den førstnævnte artikel fortæller konstaterende om at det endelig er blevet vinter som i de gamle dage, med masser af sne; hvormed det andet artikel beretter om at ministre i europæiske lande ikke prioriterer klimapolitik ligeså meget som i det senere år, pga. tackling af den begyndende finanskrise i verden. Den sidste artikel er en kronik fra Professor Gorm Winther ved Aalborg Universitet, som fremhæver det positive og negative sider ved klimaændringer i Grønland, hans pointe med det han fremhæver, udmunder i at han savner en samlet konsekvensanalyse af klimaændringer i Grønland.

Interessante artikler i AG 2008 er: *Al Gore venter en ny klimaaftale i 2009* (AG 2008: nr. 27) og *Hvorfor har Grønland ikke en klima- og naturpolitik?* (AG 2008: nr. 67) falder de ind under repertoiret; *David and Goliath*. Det interessante ved Al Gore artiklen er at den er hentet direkte fra *Ritzaus Bureau* og udgivet i avisen uden indikation for at AG har tilkendegivet sin mening omkring sagen eller redigeret artiklen.

Man bliver fristet til at tro at AG pga. tidspres eller personalemangel har anvendt sig af artiklen og man vil tro at AG er helt og fuldt enig med Ritzaus udmelding. Artiklen har beskrevet Al Gores forelæsning i Island som positivt og hvis AG positionerer sig som Ritzau, henledes tanken til at AG har taget *David and Goliath* rollen til sig i forhold til klimaændringsdebatten. Dermed at være med til at beskytte miljøet og have krav om at regeringer eller myndigheder handler på klimaændringerne. I så fald har AG valgt at udgive læserbrevet *Hvorfor har Grønland ikke en klima- og naturpolitik?* (AG 2008: nr. 67), der sætter spørgsmålstegn ved hvorfor Grønland stadig ikke har udarbejdet en klima- og naturpolitik. Læserbrevet er en privatpersons ønske om at politikerne skal tage klimaforandringerne seriøst og denne kamp er helt klart en *David and Goliath* funderet.

AG 2009: Politik og klimaændringsdebatten i alle samfundslag

Året for klimatopmødet i København, COP 15 er også året for hvor avisen AG har skrevet hele 58 artikler, 15 flere artikler end forrige år. Det mest benyttede repertoire i artiklerne er for året 2009; *politik*, hvormed der op til COP 15 har fundet mange politiske forhandlinger sted mellem Grønland og Danmark om CO₂-udledning og klimapolitik i det hele taget. Der er fem mærkværdige artikler ud af 19 artikler, under repertoiret *politik*; *Landsstyret skal forbedre klimastrategien* (AG 2009: nr. 21), *Landstyret CO₂-strategi får hård medfart* (AG 2009: nr. 27), *Diplomatisk interesse for Grønland* (AG 2009: nr. 68) og *Grønland kan køre sit eget klimaspor* (AG 2009: nr. 94). I den første artikel kritiseres Hjemmestyrets klimapolitik der ikke lever op til Kyoto-aftalen fra den danske klima- og energiminister, Connie Hedegaard, og Landsstyret bliver sendt på overarbejde på baggrund af kritikken. I den næste artikel skrives der om at flere organisationer og foreninger også kritiserer Landsstyrets klimastrategi for at være for uambitiøs og kalder den for ubrugelig. Landsstyrets klimapolitik i dens opstartsfasen kritiseres af mange aktører og Landsstyret kæmper med at forhandle sig til et af alle parter tilfredsstillende klimapolitik. Den tredje artikel *Diplomatisk interesse for Grønland* (AG 2009: nr. 68) viser indirekte at Landsstyret

tilgodeser økonomi frem for at være med til at bekæmpe den menneskeskabte CO₂-udledning. I artikel påpeger den ny tiltrådte Formand for Naalakkersuisut Kuupik Kleist og chef for Grønlands Repræsentation (GR) at der er stor diplomatisk interesse for investeringer i Grønland. Chefen for GR påpeger at der skal ske en holdningsændring i forbindelse med tankegangen fra 'at være afhængig af det offentlige' til at tænke i 'iværksætter og virksomhedsskabelse', dette ønske antyder indirekte til klimapolitikken at Grønland ønsker økonomisk vækst frem for at forpligte sig til en bestemt aftale om formindskelse af CO₂-udledning. I den sidste artikel *Grønland kan køre sit eget klimaspor* (AG 2009: nr. 94) berettes der om at Grønland har opnået sit ønske om ikke at blive pålagt reduktionsforpligtelse, som Danmark har påtaget sig som led i en politisk aftale på COP 15. Energi- og klimaminister Lykke Friis som Connie Hedegaard mener at Grønlands klimapolitik er uambitiøs. Den klimapolitik som blev affødt i 2009 er stadig gældende i år 2011 og aftalen mellem Danmark og Grønland, der blev til i 2009 forhandlede af Naalakkersuisut for Boliger, Infrastruktur og Trafik Jens B. Frederiksen i COP 17 der blev afholdt i Durban, Sydafrika. Den forhandling der fandt sted under COP 17, gik ud på at bevare aftalen fra 2009.

Resterende repertoier er følgende: 9 *Markedsføring*, 6 *tilpasning*, 6 *historiefortælling*, 4 *Konstaterende (forskere)*, 4 *Konstaterende (vejrforhold)*, 3 *alarmism*, 3 *Free market protection*, 3 *David and Goliath* og 1 *small actions*. De udnævnte artikler fra 2009: *Klimaforandringerne bekymrer os* (AG 2009: nr. 62) (David and Goliath) og *Vil fjerne afgifterne på grønne elbiler* (AG 2009: nr. 19) (*small actions*). Den første artikel er et bevis på at klimaændringsdebatten er for alvor nået i forskellige samfundslag og dermed nået til unge, hvor tre unge grønlandske folkeskoleelever fortæller om deres kommende deltagelse til børnenes klimatopmøde i december 2009. Tendensen med at klimaændringsdebatten for alvor er kommet i flere forskellige samfundslag, eksklusiv politikere eller forskere kan ses i repertoiret *markedsføring* (se bilag 3), med forskellige artikler der fremhæver aktører der gør deres del i at gøre opmærksom på klimaændringerne, aktører som: kunstnere, kokke, rejseselskaber, fotografer, kongelige, sangkor og studerende.

Den næste udnævnte artikel handler om Demokraternes forslag om at fjerne afgifter på grønne elbiler. Forslaget er det første konkrete forslag fra et politisk parti som er blevet skrevet om i avisen AG i perioden 2000-09, selvom artiklen er politisk er den under repertoiret *small actions*, fordi, i sidste ende er det: *'Jeg gør min del for planeten – og måske for min egen lomme'*, som repertoiret er blandt andet kendetegnet ved. Kort sagt er budskabet: *'Vi gør vores del for planeten – og måske for Grønlands egen økonomi'*.

AG 2010: 'Bosættere' og tilbage til vejrkonstateringer

I 2010 gik avisen AG fra at udgive to aviser om ugen til at udgive én enkelt om ugen, pga. avisen blev tvunget til at spare, da Landsstyret afskaffede avisernes portostøtte i forbindelse med ny finanslov. Dertil blev antallet af artikler reduceret fra 58 artikler i 2009 til 22 artikler i 2010, begrundelsen er ikke alene afskaffelse af portostøtten; men sandsynligvis skyldes det også at COP 15 er blevet mindre aktuel i medierne efter begivenheden er afsluttet. Så er 2009 hermed den mest artikelrige i AG i perioden 2000-2010.

Ud af 22 artikler er der: 9 *konstaterende (vejrforhold)*, 4 *David and Goliath*, 3 *markedsføring*, 3 *politik*, 2 *small actions* og 1 *settlerdom*. Det nye repertoire *settlerdom* er repræsenteret af artiklen: *Klimaændringer truer min sportsgren* (AG 2010: nr. 19), her præsenteres en slædekusk der fortæller om sin sportsgren slædehundekørsel. Tonen i artiklen tilgodeser fortiden, en fortid der var optimal for at køre med hundeslæde, pga. god is og sneforhold. Slædekusken ærgrer sig over klimaændringerne, som gør det svært for ham at dyrke sin sportsgren.

Sermitsiaq:

De repertoierer der måtte afvige sig fra *Warm words* (2006) i afsnittet om Sermitsiaqs artikler, vil jeg ikke forklare nærmere pga. forklaringerne allerede kan læses i afsnittet om analyse af AGs artikler. Derfor henviser jeg tilbage til afsnittet om AG, for nærmere forklaringer om selvopfundne repertoierer.

Sermitsiaq 2000-2003: Klima, nærmest ikke eksisterende emne

Sermitsiaq kan ikke siges at være på fronten i klimaændringsdebatten i starten af årtiet 2000-2010, i hvert fald når de sættes i forhold til konkurrenten AG eller i det hele taget. Der er nemlig kun skrevet 7 artikler der handler om klima i perioden 2000-2003. 3 artikler fra 2000, 2 artikler hver i 2002 og 2003, samt ingen artikler overhovedet i 2001. Angående repertoierer er der 4 forskellige repertoierer der gør sig gældende blandt de 7 artikler; 2 *markedsføring*, 2 *konstaterende (vejrforhold)*, 1 *alarmism* og 1 *konstaterende (forskere)*. De tre førstnævnte repertoierer er aktuelle i 2000, med disse overskrifter i samme rækkefølge som det nævnte repertoierer: *Ilulissat bygger is-institut til 50 millioner kroner* (Serm. 2000: nr. 5), *Rekordstor nedbør i Nuuk i hele januar* (Serm. 2000: nr. 6) og *Ozonedbrydning kan give hudkræft og øjenskader* (Serm. 2000: nr. 18).

I 2002 var begge *Konstaterende* kategorier de repertoierer som Sermitsiaq interesserede sig for med overskrifterne: *Snemangel truer skikonkurrencer* (Serm. 2002: nr. 7) og *Klimaet udrydder ikke fuglene* (Serm. 2002: nr. 16). Hvorimod 2003's Sermitsiaq udelukkende skrev om *markedsføringsrepertoiret*: *Nye arkæologiske undersøgelser på Sermermiut sletten* (Serm. 2003: nr. 30) og *Isfjordcenter udsat til isfjorden er fredet* (Serm. 2003: nr. 42).

Sermitsiaq 2004: Også klimatisk historiefortælling

Der er 16 artikler i Sermitsiaq fra 2004, over det dobbelte antal af artikler sammenlignet med perioden 2000-2003. Følgende repertoierer gør sig gældende: 7 *historiefortælling*, 4 *konstaterende (forskere)*, 3 *politik* og 2 *markedsføring*. I repertoiret *historiefortælling* fortælles der mere om forholdene for forskning i Indlandsisen, historisk gennemgang af vejret og forholdet for fisker og fangere i Ilulissat. Tre af artiklerne dækker emnerne: *Stor udenlandsk interesse for grønlandsk is* (Serm. 2004: nr. 29), *Er vort klima af lave?* (Serm. 2004: nr. 7) og *En isfjord i evig forandring* (Serm. 2004: nr. 46).

Der er to interessante kronikindslag i repertoiret *politik*, hvor daværende landsstyremedlem for Erhverv, Arbejdsmarked og Energi Johan Lund Olsen har tilkendegivet sin mening om Grønlands energikilder. I de to kronikker: *Vedvarende energikilder skal erstatte olie* (Serm. 2004: nr. 36) og *Fremtidens energibærere og energileverandører* (Serm. 2004: nr. 37), fremhæver Olsen at Grønland har brug for et overgang til vedvarende energi uden det går ud over befolkningens økonomi. Olsen anser klimaændringerne som alarmerende og påpeger at Grønland i højere grad skal være omstillingsparat til vedvarende energikilder, som: solenergi, vindenergi, vandkraft og brint teknologi. De to kronikker er kun udgivet i Sermitsiaq og ikke i AG. Olsens kronikker er fyldige og detaljerede og kronikkerne er de første politiske udmeldinger i avisen Sermitsiaq i perioden 2000-2004, således gør de dem til dels nævneværdige.

Sermitsiaq 2005: Alarmerende artikler og David and Goliath

I forhold til Sermitsiaq 2004 er der kommet 10 flere artikler i 2005 og antallet af emner er nu på 26 artikler. Gennemsnitligt trykkedes der emner der handler om klimaændringer i hver anden avis i 2005, interessen for debatten fra Sermitsiaqs side er dermed øget. I takt med at der er kommet flere artikler er der ligeledes kommet flere

forskellige repertoire: 6 *alarmism*, 5 *konstaterende (forskere)*, 4 *historiefortælling*, 3 *velgørenhed*, 3 *konstaterende vejrforhold*, 2 *politik*, 2 *David and Goliath* og 1 *free market protection*. Det er påfaldende at der er flest alarmerende artikler i 2005, selvom forskellen i antal er meget lille i forhold til repertoire der følger efter.

I *alarmism* repertoire er der 6 forskellige artikler, blandt dem er der denne: *Grønlands vigtigste ressource vil forsvinde* (Serm. 2005: nr. 27), hvor fiskeribiolog fra Grønlands Naturinstitut forudser at den stigende havtemperatur vil betyde at der forsvinder rejer, pga. torsken er vendt tilbage til det grønlandske farvande og torskenes vigtigste føde er rejen. Rejer udgør 90 % af Grønlands eksport. Bekymringen der bliver fremhævet i artiklen er alarmerende og skribenten sætter spørgsmålstejn ved, hvad der kommer til at erstatte rejen.

Alarmerende emner er kun udkommet i to af årets aviser, nemlig nr. 27 og nr. 33; i nr. 33 har avisen overskriftet: *Klimaet truer fangerne* (Serm. 2005: nr. 33), overskriften er sigende i sig selv, men den artikel der er knyttet til forsidens overskrift er under repertoire *politik*. Den har overskriftet: *Upernavik har ingen alternativer til fangst* (Serm. 2005: nr. 33), hvormed daværende Borgmester tydeliggør at Upernavik distrikts beboere ikke har andre erhvervs muligheder; i takt med at fangst og fiskeri bliver mere og mere vanskeliggjort pga. sen islægning på havet. Borgmesterens budskab lyder på at forskning omkring klimaændringernes påvirkning af dyr og mennesker i Arktis skal i højere grad prioriteres og videre påpeger han at man skal samarbejde om at mindske forureningen (uden dog at komme med et konkret løsningsforslag). I debatten om fangererhvervet der bliver truet af klimaændringer er der endnu en artikel i repertoire *velgørenhed*; *Fangererhverv på bistandshjælp* (Serm. 2005: nr. 3). Artiklen kunne også kategoriseres under *politik*, fordi der skrives om at fangere får økonomisk støtte fra Landskassen i tiden de har svært ved at gå på fangst. *Velgørenhed* blev valget for artiklen, pga. jeg anser artiklen som en mere velgørende handling end en politisk handling.

Greenpeaces operationer bliver også skrevet en del om i 2005; *Greenpeace dokumenterer klimaændringer i Grønland* (Serm. 2005: nr. 26), *Forskere med på Greenpeace' Grønlands-ekspedition* (Serm. 2005: nr. 27), Forside *Klimaændringer er*

en realitet i Grønland (Serm. 2005: nr. 27) og *Save me* (Serm. 2005: nr. 27).

Greenpeace-relaterede artikler er kategoriseret i *alarmism* og *David and Goliath*, den sidstnævnte emne er et godt eksempel på en organisation der prøver at kæmpe imod regeringen. I *Save me* (ibid.) anvendes et aggressivt kampagne hvor der tegnes direkte på indlandsisen; det amerikanske flag, isbjørn og ordene: SAVE ME. Der er to billeder i det korte skrivelse og i det andet billede er der afbilledet et menneske i isbjørnekostume med skiltet: SAVE ME, hævet over sit hoved.

Udover de ovenstående skrivelser blev der også skrevet om naturkatastrofen der skete i Asien i juledagene i 2005.

Sermitsiaq 2006: Antallet af artikler styrtdykker

Klimaændringsrelaterede artikler er betydeligt forringet i antal end forrige år, dermed artiklerne kun på 7 stykker i 2006. For repertoierer er der: *konstaterende (vejrforhold)*, *markedsføring*, *alarmism*, *konstaterende (forskere)* og *warming is good*. 2 artikler for 3 første repertoierer og 1 for hvert de to sidstnævnte repertoierer. Der er en ny repertoire i Sermitsiaq for perioden 2000-06: nemlig *warming is good* med artiklen: *Kartoffelhøst i Sydgrønland* (Serm. 2006: nr. 47 erhverv). Resterende artikler i 2006 handler om Asiaq's vejrquiz om Nuuks vejr i 2005, Jørgens Fleischers vejrobservationer i Nuuk, kommende international konference om rumforskning i Kangerlussuaq 2007, håb for at klimaændringer lokker flere turister til Grønland, behov for mere samarbejde om forskning omkring klimaændringer, fiskernes bekymring over det måske forsvindende hellefisk i Ilulissat, forårsaget af klimaforandringer. Sermitsiaq hamler ikke op med konkurrenten i 2006 i forbindelse med interessen i klimaændringsdebatten, pga. AG har 27 artikler med relation til klimaændringer, dvs. 20 flere artikler end Sermitsiaq.

Sermitsiaq 2007: Boom i klimadebatten

For første gang i årene 2000-2007 har Sermitsiaq overgået AG i antal af artikler udgivet pr. år. Sammenlignet med forrige års Sermitsiaq er antallet af artikler i 2007 forøget betydeligt fra 7 artikler i 2006 til 59 artikler i 2007. Det *politiske* repertoire dominerer i 2007, med 21 emner skrevet af journalister, politikere selv og samfundsborgere som har interesse i klimadebatten. Den første tankevækkende kronik af Landsstyremedlem for sundhed og miljø, Agathe Fontain i politiske repertoire har overskriftet: *Fra passiv til aktiv deltagelse* (Serm. 2007: nr. 9), hvor Fontain påpeger at forskningsaktiviteterne har været høje under IPY (International Polar Year) uden at forskningsresultaterne er offentliggjort for befolkningen i Grønland. Dermed har: *Sermitsiaq tilbudt spalteplass i de kommende aviser om disse aktiviteter. Således skal denne kronik anses som det første bidrag til en række artikler i denne avis.* (ibid.) Fontains politiske ønske er at Grønland inddrages i forskningsprocessen såvel at blive informeret om forskningsresultaterne via avisartikler eller udstillinger. Forklaringen for Sermitsiaqs øgede interesse i klimaændringsdebatten i 2007, skyldes til dels Fontains kronik. De næste bemærkelsesværdige emner i politiske repertoireer handler om internationale politikeres besøg i Ilulissat, to artikler dækker over begivenheden: *Miljøminister: Det hjælper at vise den grønlandske case* (Serm. 2007: nr. 31) og *Et døgn med Angela* (Serm. 2007: nr. 32). I den første af de to artikler påpeger daværende miljøminister Connie Hedegaard at Grønland er blevet symbol for klimaforandringerne. Det viser at Danmark for alvor er begyndt at inddrage Grønland som en del af klimaændringsdebatten. De diplomatiske besøg i Grønland er med til at skabe opmærksomhed om klimadebatten, men der sås tvivl om fra avisens side om der aktuelt sker en politisk handling fra verdenslederes side i forhandlingerne om CO₂-kvoter eller andre aktive handlinger for at mindske deres lands CO₂-udledninger.

Andre repertoireer der gør sig gældende i 2007, er: 11 *historiefortælling*, 5 *small actions (co-operative)*, 5 *David and Goliath*, 4 *markedsføring*, 3 *alarmism*, 3 *free market protection*, 3 *konstaterende (forskere)*, 2 *tilpasning*, 1 *establishment techno-optimism* og 1 *warming is good*. I historiefortællingsrepertoiret er der én artikel der

fortæller om Polarårets opstartsfase: *Polarårene skudt i gang* (Serm. 2007: nr. 9), hvor forskning i eller om Arktis er i fokus. *Small action* er inddelt i to kategorier: personligt og samarbejdende og i 2007's Sermitsiaq, gør den sidstnævnte kategori gældende og to artikler er nævneværdige i denne kategori: *Vi har selv et ansvar for kloden* (Serm. 2007: nr. 27) og *Vores eget ansvar* (Serm. 2007: nr. 27). I det førstnævnte artikel interviewes en læge og biskop fra Grønland om deres deltagelse i FN's miljødag i Tromsø 2007 og de vil begge gerne påpege at alle har et ansvar for at CO₂-udslippet vokser, pga. levemåden og forbruget i hverdagen. Læge Henning Sloth Pedersen udtaler: *Selv om klimaændringerne rammer Arktis og Grønland hårdt, er der ingen grund til at klynke. Hvis Grønland vil have del i den materielle velfærd, er vi også medansvarlige for at opvarme kloden. - Vi skal ud af offer-rolle og holde op med at pudse vores glorie. Lysten efter at få udlandet til at bore efter olie heroppe fejler jo ikke noget. Eller til at tilbyde sig for giganter som Alcoa. Så kan vi ikke samtidig klandre andre for forurening og CO₂ udslip. Det hænger ikke sammen.* (Serm. 2007: nr. 27) Lægens og biskoppens budskab lyder på at man skal bidrage til samfundet og samtidig hjælpe sig selv. Derfor inkluderer de bekæmpelsen af klimaændringer, gennem deres stilling i arbejdspladsen ved at sende budskab til samfundsborgere i Grønland. Hvori etik fusioneres med egen nytte og diskursen er dermed social ansvarlighed; som kendetegnet ved *co-operative small actions*. Den næste artikel i repertoire er Sermitsiaqs leder og der understøttes lægens og biskoppens budskaber, derudover har Sermitsiaq sat spørgsmålstegn ved flytrafikken og vandtrafikkens CO₂-udslip. Lederen bliver svaret i to aviser bagefter, med dette: *Skibsfarten er energieffektiv* (Serm. 2007: nr. 29), hvormed marketingschef i Royal Arctic Line argumenter for at selskabets skibe overholder lovgivningen og de gældende nationale og internationale regler for skibsfarten. Der bliver også fastslået at rederiet gør noget aktivt for at effektivisere energiforbruget i deres skibe. Eksemplerne viser at klimaændringsdebatten er øgende og samtidig når den også ud i arbejdspladser, i forhold til hvad Sermitsiaq hidtil havde skrevet om; primært debatten mellem forskere og politikere.

Den næste kronik handler også om et perspektiv fra en arbejdsplads, hvor direktør fra Greenland Development Inc. har fundet tid til at argumentere for at Hjemmestyret fører en miljøbevidst erhvervs politik. *Økonomisk vækst – uden dårlig miljøsamvittighed*

(Serm. 2007: nr. 30) er overskriften for kronikken og der kan man læse hans argumentationer for hvordan aluminiumsprojektet reelt påvirker klimaet, hans iagttagelser om klimaændringens betydning for Grønland, at individer skal spare på energien og hvilke tiltag der er i gang for Hjemmestyret og Nukissiorfiit i forbindelse med energieffektivisering.

Den sidste interessante artikel i 2007 er under repertoiret *warming is good*, i artiklen: *Grønland har vundet i klimalotteriet* (Serm. 2007: nr. 16) i artiklen bliver to samfundsdebattører interviewet. Samfundsdebattørerne forudser fremtidens Grønland og mener at klimaændringerne er fordelsagtige og landet får en masse nye muligheder. De spår om at Grønland vil have fordel i forøget landbrug og at vejen til et bedre og varmere Grønland er uddannelse, sproget engelsk og tilpasning.

Sermitsiaq 2008: Politik og historie(- og proces)fortælling

Interessen for klimaændringsdebatten fra Sermitsiaqs side er stadig stigende og antallet af artikler er steget fra 59 artikler i 2007 til 67 artikler i 2008. Sermitsiaq beholder sin fører status overfor AG i 2008, med hele 20 flere artikler. Repertoirene rækker over 11 forskellige, hvormed repertoiret *politik* dominerer med 19 emner; de mest nævneværdige er blandt andet: *Miljøfolk fra hele verden til Narsaq* (Serm. 2008: nr. 3) – internationalt seminar der sætter fokus på Hjemmestyrets klima – og miljø politik, *Vedvarende energi er grundlaget for fremtidens energiforsyning* (Serm. 2008: nr. 8) – argumenter for at benytte vedvarende energi i fremtiden fra daværende Landsstyremedlem for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer, *Greenland is open for business* (Serm. 2008: nr. 17) – USA's ambassadør i Danmark der forsøger at gøre forretninger med Grønland om Grønlands olie, naturgas, mineindustri og energiressourcer, *Grønland og klimaet* (Serm. 2008: nr. 17) – Sermitsiaqs leder der efterlyser svar fra landsstyret om landsstyrets udspil vedr. hvilke krav landsstyret skal stille overfor investorerne om at udfylde i forbindelse med udstedelse af tilladelser til mineralefterforskning eller udvikling af nye industrier. Sermitsiaq mener at svaret på dette spørgsmål skal findes i

en demokratisk proces og i dialog med befolkningen, politikere og eksperter. *Grønland presset af CO2-mål* (Serm. 2008: nr. 46) – daværende landsstyremedlem for infrastruktur og miljø lover at der kommer en klimastrategi, eftersom det lader til at være en umulig opgave at leve op til Kyoto-kravene om at reducere CO2-udslip, *Klimacenter nu på dansk finanslov* (Serm. 2008: nr. 46) – prioriteringen af klima er for alvor sat på dagsorden i dansk politik.

De øvrige repertoarer er: 14 *historiefortælling*, 12 *konstaterende (forskere)*, 8 *markedsføring*, 3 *small actions (co-operative)*, 3 *alarmism*, 2 *David and Goliath*, 2 *tilpasning*, 2 *establishment techno-optimism*, 1 *warming is good*, 1 *konstaterende (vejrforhold)*. I den næst mest skrevne repertoire i 2008 *historiefortælling*, er der forskellige artikler der beskriver forskellige begivenheder som har tilknytning til klimaændringsdebatten. I repertoiret er der artikler og kronikker som f. eks. beskriver den grønlandske vejræssige ”historie”, til denne form for historiefortællinger har den pensionerede redaktør Jørgen Fleischer bidraget med 2 kronikker (har også i tidligere årgange bidraget med flere), det ene kronik blev besvaret af professor ved Grønland Naturinstitut med *Pause i opvarmningen – en kommentar* (Serm. 2008: nr. 4) – repertoiret *konstaterende (forskere)*. Hvor professoren i sin kommentar giver Fleischer ret i hans vejræssige betragtninger, men giver ham uret i hans tvivl om forskernes arbejdsmetoder. Denne offentlige debat kan siges at være blevet mere almindelig i aviserne i årtiets sidste år og dermed kan der konstateres at den brede befolkning også er blevet aktører i klimaændringsdebatten.

Sermitsiaqs artikler handler ikke kun om indlandsstof, beviset på det er også under repertoiret *historiefortælling*, hvor den færøske klimakonference bliver fremstillet. Fire artikler er om klimakonferencen i Færøerne, som havde klimaforkæmperen Al Gore som hovedtaler; *Færinges satser også på klimaforskning* (Serm. 2008: nr. 14), *Al Gore trækplaster i Tórshavn* (Serm. 2008: nr. 14), *Færinges vil have årlig klimakonference* (Serm. 2008: nr. 15) og *Clinton banede vejen for Gore* (Serm. 2008: nr. 15). I forhold til AG’s ene artikel om klimakonferencen i Færøerne, har Sermitsiaq været rundt omkring begivenheden og havde endog også beskrevet finansieringen for Al Gores deltagelse. Sermitsiaq havde dog ikke taget bestemt stillingtagen overfor klimadebatten i artiklerne;

men havde kun beskrevet processerne i klimakonferencen. Derfor er de havnet i *historiefortællings*-repertoiret, for at være observerende artikler frem for at være meningsdannende overfor klimadebatten.

To sidste interessante artikler er fra repertoiret *alarmism*, den første *Tronen vakler under ishavets konge* (Serm. 2008: nr. 17) handler om seniorforsker ved Naturinstituttet Erik W. Born's bogudgivelse med navnet: "Grønlands hvide bjørne". Sermitsiaq har fremhævet den alarmerende del af bogen, dvs. isbjørnen der er truet af jagttryk, klimaændring og forurening i modsætning til bogens andre beskrivelser af isbjørnen. Artiklen begynder: *Intet dyr er på grund af sin styrke så omspundet af myter og sagn i den eskimoiske verden som isbjørnen, men i disse år er isbjørnen også blevet et symbol på den arktiske naturs sårbarhed*. Citatet henleder til Lill Rastad Bjørsts Ph. D. afhandling: "Arktiske diskurser og klimaforandringer i Grønland" 2011, hvor hun fandt ud af at den arktiske isbjørn er blevet ikon på klimaforandringer (Bjørst 2011: 261). Den ene af de to interessante artikler hedder: *Klimaændringer ødelægger dna-spor* (Serm. 2008: nr. 48), artiklen afviger fra resten af artikler hidtil i at den inddrager arkæologi i globalt opvarmningsperspektiv. Artiklen er taget direkte fra Ritzau Bureau og ikke selv er skrevet af Sermitsiaq, der berettes om i artiklen at dansk dna-ekspert ærgrer sig over permafrostens smeltning pga. vigtige dna-spor bliver ødelagt. Dna-spor som kan give forskere mere viden i uddøde dyr og planter. Sermitsiaq ved at bringe artiklen i avisen beviser at de er villige til at hente informationer direkte andre steder fra og bringe det, når det har relevans til Grønland.

Sermitsiaq 2009: Nedtælling til COP15

Sermitsiaq har i 2009 kørt et tema med klimaændringer for hvert nummer fra udgave nr. 2 og dermed tællet ned til COP15 der fandt sted den 7-18. december 2009. Da der er omkring 164 emner om klimaændringer i 2009 Sermitsiaq, har jeg valgt at inddele artiklerne i kvartaler for overskueligheds skyld.

Sermitsiaq 2009, Januar-Marts:

Der er i det første kvartal af året 2009, skrevet 31 artikler om klimaændringer. Størstedelen er under repertoiret *politik*, med 12 artikler og efterfølgende antal af repertoireir falder ind under: 4 *historiefortælling*, 4 *markedsføring*, 3 *konstaterende (forskere)*, 3 *small actions (co-operative)*, 1 hvert for *David and Goliath*, *Establishment techno-optimism*, *alarmism* og *tilpasning*. I de politiske artikler er der 3 nævneværdige; *USA får Arktis-politik i ellefte time* (Serm. 2009: nr. 3), *Grønlandsforskning kommer os all til gavn* (Serm. 2009: nr. 4) og *Grønland og yderligere CO2-reduktioner* (Serm. 2009: nr. 11). Den første artikel udreder den afgående Præsident George W. Bush's opdatering af USA's Arktiske politik. 15 år forinden var den gamle politik blevet sidst opdateret i 1994 og den nye fra 2009 har seks punkter. 1. *Opfylde behovene for at sikre USA's nationale sikkerhed*. 2. *Beskytte de arktiske miljø og de biologiske ressourcer*. 3. *Sikre at naturressourcerne og den økonomiske udvikling forvaltes på en bæredygtig måde*. 4. *Styrke samarbejdet mellem otte arktiske nationer...* 5. *Involvare Arktis' oprindelige samfund i beslutninger, der vedrører dem*. 6. *Øge videnskabelig overvågning og forskning på lokale, regionale og globale miljømæssige områder*. (Serm 2009: nr. 3.) Udenrigsministeriets arktiske konsulent og ICC's præsident modtager godt USA's nye arktiske politik, men kritiserer den for ikke at inddrage dyrene i den politiske strategi. I den næste politiske artikel gør Professor Minik Rosing opmærksom på at den ekstra bevilling til forskning i Grønland fra Danmark, ikke skal opfattes som ekstra hjælp til grønlandere. Men anses som en bevilling til forskning, pga. forskning i Grønland er interessant. Rosing frygter at den øgede interesse i Arktis-forskning vil begynde at rinde ud igen efter Polar årene og hermed giver han også udtryk for taknemmelighed for bevillingerne. I den sidste artikel skriver stud. cand. poly. Nick Nielsen åbent høringssvar for Selvstyrets klimastrategi. Han kommer med forslag til forbedringer af yderligere CO2 reduktion i forbindelse med varmforsyning og foreslår at fjernvarme ville være et godt bud på mere besvarelse af CO2-udledning. Kronikken er nævneværdig, pga. Nielsen gør brug af medierne for at gøre opmærksom på sit høringssvar.

Én ud af de 31 artikler er der også en nævneværdig artikel med overskriften: *Mere end blot en isbro* (Serm. 2009: nr. 3), i dette berettes der om Borgmester for Qaasuitsup Kommune (Nordgrønland) positionering som offerrolle i klimaforandringer. Borgmesteren påpeger at I-landene burde give et økonomisk bidrag til fangere og fiskere i Arktiske lande, pga. det er efter Borgmesteren deres skyld at der sker menneskeskabte klimaforandringer. Læserne af Sermitsiaq er delt i forhold til Borgmesterens udtalelser; nogen er uenige og andre holder med ham. Artiklen viser at de grønlandske borgere positionerer sig forskelligt i forbindelse med deres valg af rolle i forhold til klimaforandringer.

Sermitsiaq 2009, april-juni:

Der er ligeledes hovedtal af *politiske* repertoarer i andet kvartal af 2009, der tæller 11 artikler i det repertoire. Resten er efterfølgende: 4 *markedsføring*, 4 *historiefortælling*, 2 hver af *David and Goliath*, *alarmism*, *konstaterende (forskere)* og *small actions (co-operative)* samt 1 hver af *small actions (personally)*, *settlerdom* og *tilpasning*. I politiske repertoarer er der to artikler der burde fremhæves; *Mineselskaberne slipper* (Serm. 2009: nr. 15) og *Global opvarmning tænder ikke partier* (Serm. 2009: nr. 21). Den første handler om landsstyret der selv skal betale CO₂-afgift i tilfælde af øget CO₂ udledning i forbindelse med minedrift. For at gøre Grønland attraktivt for mineselskaberne har landsstyret besluttet at mineselskaberne ikke skal have ansvar for deres udledning og dermed vil skatteborgerne betale for CO₂-kvoter. Beslutningen viser at Grønland prioriterer deres mulige gevinst ved minedrift frem for at fokusere på at formindske udledningen. I den næste artikel har journalist Inge S. Rasmussen gravet i partiernes valgmaterialer og konstateret at klima ikke er i høj prioritet i nogen af partierne op til valget til Landstinget i juni 2009.

De tre nordiske tronearvingers besøg i Grønland for at gøre opmærksom på klimaændringerne har affødt tre artikler under repertoire *markedsføring*, overskrifterne lyder: *De tre klima-musketerer* (Serm. 2009: nr. 22), *Kongelig klimaformidling* (Serm. 2009: nr. 23) og *Kongelig grønlandsk istur* (Serm. 2009: nr. 23). Valget af repertoire er faldet på *markedsføring*, pga. de kongelige anses for at være politisk neutrale og at det vil gøre opmærksom på klimaforandringerne, dvs. en slags markedsføring.

Den sidste bemærkelsesværdige artikel er: *Solvarme vinder frem* (Serm. 2009: nr. 14) med repertoiret *small actions (personally)*, vises at nogle borgere i Grønland er blevet opmærksom på klimaændringerne og aktivt har valgt at reducere deres CO₂-udledning ved at anvende solvarme som energikilde og forhåbentligt hjælpe dem selv ved at opnå besparelser i deres energiforbrug.

Sermitsiaq 2009, juli-september:

Der er hele 49 artikler i tredje kvartal af 2009 i Sermitsiaq, repertoiret *politik* dominerer ikke alene i tredje kvartal, men deler pladsen med *historiefortælling* med hver 13 artikler. Politisk set er der optakt til COP15 i tredje kvartal af året, dette bliver der også skrevet om i Sermitsiaq. Der er mere fokus på dialogen/forhandling mellem Grønland og Danmark, de mest vigtige forhandlingspartnere er Grønlands nye tiltrådte landsstyreformand Kuupik Kleist og Danmarks daværende klimaminister Connie Hedegaard. I artiklen: *To skud i riflen* (Serm. 2009: nr. 27), bliver der gjort rede for at Grønland enten kan spille med i G77 (ulande) lande og kræve en øget CO₂-udledning i forbindelse med nyoprettede industrier, ville have brug for mere udledning. På det andet kan Grønland lave en sær aftale med Danmark og få tildelt flere CO₂-kvoter i forbindelse med aftalen. Dernæst i artiklen: *Danmark: Grønland må stille krav til industrien* (Serm. 2009: nr. 28), påpeger Hedegaard at Alcoa eller olieindustrien bør selv betale for CO₂-kvoter i Grønland. Ministeren påpeger også at Grønlands tanke i at blive en del af G77 ikke holder vand, pga. hun selv betragter G som industrialiserede lande og pga. hun er uenig i at der skal udledes mere CO₂ i Grønland. Hedegaard afholdt igen et klimamøde for 29 landes miljøministre og chefforhandlere i Ilulissat og Sermitsiaq skrev om begivenheden i: *Sidste runde klimashow i Ilulissat* (Serm. 2009: nr. 28), de vigtigste aftalte punkter blev opstillet i artiklen: * *Den globale opvarmning skal holdes under to grader...* * *Enighed om, at i-landene skal vise "troværdigt lederskab" i klimakampen for at efterleve videnskabens anbefalinger om CO₂-reduktioner.* * *... store ulande skal tage skridt til at bremse væksten i deres udledning af drivhusgasser.* * *Uden penge – ingen aftale. De rige lande skal forpligte sig til at bistå u-landene med at tilpasse sig klimaændringer, for eks. ved overførsel af grøn teknologi.* * *... allerfattigste og mest sårbare ulande skal have forrang til klimastøtte fra industrilandene.* (Ibid.) I:

Kuupik skruer op for klimaretorikken (Serm. 2009: nr. 35), bliver der afsløret at Kleist er klar til at stå udenfor klimaaftale, hvis Danmark ikke imødekommer Grønlands ønsker. I artiklen havde Hedegaard ingen kommentarer til Kleist's udmelding. I: *Klimaforhandlinger er en balanceakt* (Serm. 2009: nr. 37), bliver der beskrevet at Kleist og Hedegaard skal mødes for at drøfte klimapolitik og Kleist ser gerne at der bliver opnået en aftale inden COP15.

Udlandets interesse for Grønland i forbindelse med klimaforandringer er øget og et af eksemplerne på det er vist i denne artikel: *Første co-produktion mellem KNR og BBC* (Serm. 2009: nr. 28), hvor BBC henter lokal og sproglig viden fra KNR for at lave tre programmer om klima. Repertoiret for artiklen er markedsføring. I repertoiret *David and Goliath* med artiklen: *Personlige historier betyder noget* (Serm. 2009: nr. 28), interviewes Jonathan Pershing USA's udsendte til "Grønlandsdialogen" i Ilulissat (klimamøde mellem miljøministre), hvor han fortæller om hvor meget de personlige historier fra fangere og fiskere havde gjort indtryk på ham. Pershing fremhæver sympatisk at han ville fortælle sine landsmænd om sine oplevelser og tror at de vil ændre folks måde at tænke på klimaforandringer i USA. Artiklen indirekte indikerer hvor lidt USA prioriterer klimapolitik, da de kun havde sendt en stedfortræder i stedet for en egentlig miljø eller udenrigsminister.

Resterende repertoire i tredje kvartal er: 11 *markedsføring*, 5 *David and Goliath*, 3 *small actions (co-operative)*, 2 *alarmism*, 1 *Establishment techno-optimism* og 1 *tilpasning*.

Sermitsiaq 2009, oktober-december:

I sidste og fjerde kvartal blev COP15 afholdt i København, naturligvis har Sermitsiaq fulgt med i begivenheder op til, under og efter. Der er 54 forskellige emner i fjedre kvartal og den politiske repertoire vinder frem igen med 20 artikler. Resten af artiklerne faldt under repertoirene: 12 *markedsføring*, 8 *historiefortælling*, 7 *David and Goliath*, 2 *free market protection*, 2 *small actions (co-operative)* og 1 hver af: *establishment techno-optimism*, *konstaterende (forskere)* og *small actions (personally)*.

I den politiske kategori er der en artikel som fremhæver processen for forhandlinger om klimapolitik mellem Grønland og Danmark: *Grønland dropper høje CO2-krav* (Serm. 2009: nr. 48). Overskriften er sigende og med det menes der at Naalakkersuisut i den kommende klimaaftale mellem Danmark og Grønland, satser på at holde fremtidig olie- og mineraludvinding ude af aftalen. I landsstyreformandens kronik: *Grønlands klimapolitik – et fælles, med differentieret ansvar* (Serm. 2009: nr. 51), vises argumenter for hvorfor Grønland har særlige krav til en klimaaftale mellem Danmark og Grønland. I kronikken betones det at hvis Grønland skal blive mere selvstændig har landet brug for økonomisk bæredygtighed og formandens ønske er at der dukker nye industrier op som kan opveje dansk bloktilskud på 3,4 mia. kroner i fremtiden. Han påpeger videre at det civile Grønland skal leve op til CO2-reduktioner på 5 % i perioden 2013-20 med basisår 2007. Til sidst bliver det konstateret at Grønlands udvikling skal være bæredygtig og at der skal ske en styrkelse af vedvarende energikilder.

At der er nået en aftale mellem Danmark og Grønland er fremhævet i: *Goddag til Grønland, farvel til Maldiverne* (Serm. 2009: nr. 52), hvor journalist Jørgen Chemnitz ironisk skriver: *Grønland fik en julegaveaftale med den danske stat: Vi må CO2-svine alt det vi drømmer om, og der er hede og våde drømme om smelterier, minedrift og olieudvinding.* (ibid.)

At der sker forskellige events fra forskellige institutioner og organisationer rundt omkring op til og under klimatopmødet kan mest læses i repertoirene *markedsføring* og *historiefortælling*. Nogle af overskrifterne lyder således: *Skoleelever til klimatopmøde* (Serm. 2009: nr. 42), *Klimaet set fra skolebænken* (Serm. 2009: nr. 47), *Klimaalarm fra Rasmus Lyberth og Povl Dissing* (Serm. 2009: nr. 50), *Klimapris til 2.G* (Serm. 2009: nr. 46) m. m. En tankevækkende vinder i en konkurrence med temaet klima, udstedt i samarbejde med Inerisaavik og Sermitsiaq for folkeskoleelever kan læses i *Er mennesker skyld i deres egen udryddelse?* (Serm. 2009: nr. 47). Vinderstilen er et godt eksempel på at klimaændringsdebatten for alvor er blevet et omdiskuteret tema i samfundet og selv nået de yngste borgere i samfundet.

Klimaændringsdebatten i Sermitsiaq handler ikke kun om klimapolitik eller klimaevents, men også kommer i menneskehøjde hvor Sermitsiaq har f. eks fundet tid

til at skrive om konsekvenserne af klimaændringer for boliger i Qaanaaq i artiklen: *Qaanaaq synker* (Serm. 2009: nr. 46) under repertoiret *David and Goliath*. I artiklen bliver der fra en tømrer påpeget at optøning af permafrosten skaber problemer for boliger og veje i Qaanaaq, men at disse problemer ikke bliver håndteret af landsstyret pga. henholdsvis magtskifte ved seneste valg (maj 2009).

Sermitsiaq 2010: British comic nihilism og markedsføring

I 2010 er interessen for klimadebatten fra Sermitsiaq faldet drastisk. Antallet af emner er faldet til 17 stykker fra 164 emner i 2009. De 17 emner er repræsenteret i følgende repertoire: 6 *markedsføring*, 5 *politik*, 3 *konstaterende (vejrforhold)* og 1 hver af: *british comic nihilism*, *warming is good* og *tilpasning*. I repertoiren *markedsføring* kan man blandt andet læse om: *Grønland svigter Den lille Havfrue* (Serm. 2010: nr. 17) – klimakunstvideo ”Expo white off” der mangler finansiering for at deltage i EXPO 2010 i Kina og - *Isfjeld udenfor et hotel* (Serm. 2010: nr. 42) – Hotel Arctic i Ilulissat lancerer sit forstørrede logo, som er CO₂-neutral; i forbindelse med energioptimering af hotellet. I det politiske kategori er der ikke skrevet så meget nyt om klimapolitikken og det ene nævneværdige emne er Naalakkersuisuts pressemeddelelse om Greenland Minerals and Energys forundersøgelser på Kvanefjeld i Sydgrønland, der viser at: *Kvanefjeld indeholder en af verdens største forekomster af de såkaldt sjældne jordarters metaller, som er af afgørende betydning for fremtidens udvikling af grøn og CO₂-neutral teknologi.* (Serm. 2010: nr. 32) Naalakkersuisut fremhæver de positive undersøgelsesresultater i færd med deres forsøg på at skabe positiv holdning overfor mineraludvinding blandt befolkningen.

Repertoiret *konstaterende (vejrforhold)* er dukket op igen i 2010, uden at have været synlig i 2009. Et enkelt hidtil uset repertoire *british comic nihilism* er blevet trykt i Sermitsiaq med overskriften: *Buuarsikkut på mærkerne* (Serm. 2010: nr. 17), der egentlig fortæller om frimærkeudgivelse af kunstneren Robert Holmene med hans komiske klimategning, som består af en isbjørn og en sæl henholdsvis i 1990 og 2010. I

1990 kigger isbjørnen på sælen i dens åndehul omgivet af havis, hvormed i 2010 står isbjørnen kun på et lille isflage og sælen kigger drillende på den.

Metode

I dette afsnit vil jeg komme ind på den kvantitative og kvalitative undersøgelse, både hvad angår design, feltarbejde og udvælgelse af deltagere. Metodedelen ville være fundament for bedre forståelse af de data som jeg har samlet sammen, som udgøre omkring halvdelen af analysen, foruden analyse af artikler i AG og Sermitsiaq i dette speciale.

Kvantitativ og kvalitativ undersøgelse

Kvantitativ undersøgelse kan bedst defineres hvis man kigger på det, i lyset af kontrasten – kvalitativt undersøgelse. Forskellige kriterier og kendetegn ved de to forskellige forskningsmetoder er blevet skitseret i en slags idealtypisk definition i nedenstående skema (Madsen 1981: 66-67):

KVANTITATIVE METODER	KVALITATIVE METODER
a. <u>Præcision</u> *) (forskeren tilstræber maksimal god afspejling af den kvantitative variation)	a. <u>Følsomhed</u> *) (forskeren tilstræber maksimal god afspejling af den kvalitative variation)
b. <u>Få oplysninger om mange undersøgelsesenheder</u>	b. <u>Mange oplysninger om få undersøgelsesenheder</u>
c. <u>Systematiske og strukturerede observationer</u> (f. eks. postspørgeskema)	c. <u>Mere usystematiske og ustrukturerede observat.</u> (f. eks. intensive interviews)
d. <u>Interesse for det fælles, det gennemsnitlige, det</u>	d. <u>Interesse for det særegne, det unikke, evt. det</u>

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

<u>repræsentative</u>	<u>afvigende</u>
e. <u>Livsfjernhed</u> (dataindsamling foregår under betingelser, der er meget forskellige fra den virkelighed, som ønskes undersøgt)	e. <u>Livsnærhed</u> (dataindsamling foregår under betingelser, der er meget tæt på den virkelighed, som ønskes undersøgt)
f. <u>Interesse for adskilte variable</u>	f. <u>Interesse for sammenhænge, strukturer</u>
g. Beskrivelse og <u>forklaring</u>	g. Beskrivelse og <u>forståelse</u>
h. <u>Tilskuer el. manipulator</u> (forskeren ser fænomenerne udefra og tilstræber rollen som den neutrale observatør. Evt. fremmanipuleres variation på ganske bestemte variable)	h. <u>Deltager el. aktør</u> (forskeren ser fænomenerne indefra og vedgår, at han påvirker resultaterne alene i kraft af sin tilstedeværelse. Evt. indgår han som egentlig aktør)
i. <u>Jeg-det forhold</u> ml. forsker og undersøgelsesperson	i. <u>Jeg-du forhold</u> ml. forsker og undersøgelsesperson
*) Disse begreber er lånt fra Winter, 1973. Selve skemaformen er i øvrigt inspireret af Enerstvedt, 1971, hvor sigtet imidlertid er definition af videnskabsteorier snarere end empiriske metoder.	*) Disse begreber er lånt fra Winter, 1973. Selve skemaformen er i øvrigt inspireret af Enerstvedt, 1971, hvor sigtet imidlertid er definition af videnskabsteorier snarere end empiriske metoder.

Figur 6. Kilde: Madsen, 1981:67

Kvantitativ undersøgelse baserer sig på målbare variabler, fx data fra spørgeskemaundersøgelser. I kvantitative undersøgelser skabes der statistiske data som kan illustreres i tabeller, skemaer, grafer og lignende. Alle disse data kan hjælpe forskeren i at systematisere forskningsresultaterne og dermed opstår der tydelige forklaringsmuligheder. Kvantitative undersøgelser er ofte præcise, fordi man i de fleste tilfælde kan illustrere et procentvis tal som illustration for de målte variabler. Alle data som bliver skabt i den kvantitative undersøgelse forvandles til systematiske og strukturerede enheder. Desuden er der adgang til mange undersøgelsesenheder, f. eks. i denne undersøgelse om klimadebatten, gives der mulighed for at undersøge en større gruppe der relaterer sig til emnet klima. Forholdet mellem forskeren og undersøgelsespersonen virker fjern og selve dataindsamlingen er livsfjern, som Madsen

kalder det. Da tiden og lokaliteten for besvarelsen ofte foregår forskudt fra forskerens tid og sted. (Madsen 1981: 67)

I kvalitative undersøgelser får man ofte mange oplysninger om få undersøgelsesenheder, dvs. man har mulighed for at uddybe enkelte spørgsmål eller emner. Man har også tit svært ved at styre undersøgelsespersonens besvarelser, derfor bliver svarene mere usystematiske og ustrukturerede. I denne undersøgelsesmetode har man mulighed for at finde det særegne, det unikke eller det afvigende svar og behandler/fortolker dem med henblik på at bruge det til egne beskrivelse og forståelse af bestemte fænomener/problemstillinger. Forskeren og undersøgelsespersonen har et tættere forhold dels på grund af de ofte befinder sig i samme tid og rum under forløbet og ansigt-til-ansigt interaktion gør at misforståelser straks kan opklares. Denne livsnære interaktion, tillader dataindsamlingen at foregå under betingelser, der er tætte på virkeligheden som forskeren ønsker at undersøge. Det indsamlede materialer giver dybere og mere sammenhængende besvarelser fra undersøgelsespersonen ift. det indsamlede materialer i kvantitative undersøgelser. (Thompson 2001: 95-96)

Grounded theory og metodetriangulering

I dette afsnit vil jeg give en kort introduktion til de metoder som jeg har valgt at anvende i min dataindsamling; pga. det giver et godt billede af min dataindsamlingsproces og baggrund for undersøgelsen.

Antropologerne Glaser og Strauss (1967) var begge fortalere for grounded theory, som også kaldes ”constant comparative method”. Konstant sammenlignende metode gør at man får gjort sit kvalitative materiale mere systematisk og ved at man tillader at inddele sit data i få eksperimentelle kategorier, hvor man tager udgangspunkt i det indsamlede materiale, og for hver ny inddragelse af datamateriale undersøger man først, om det nye materiale passer ind i nogle af de allerede eksisterende eksperimentelle kategorier. I stedet for at arbejde med forudfattede kategorier, hvori materialet bliver presset ind i allerede eksisterende kategorier fra tidligere undersøgelser. Kvalitativ

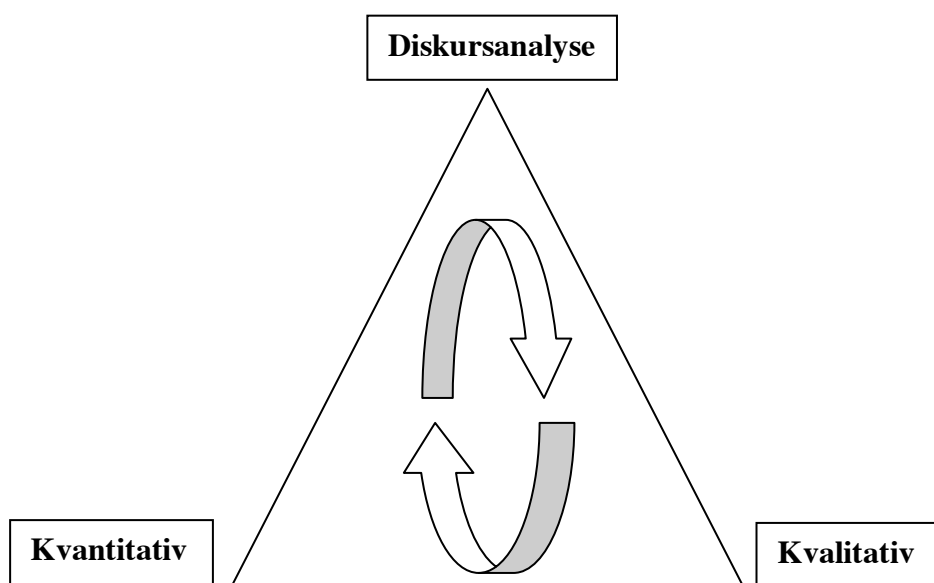
Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

undersøgelse der er baseret på grounded theory, har sit kendetegn ved at begreber og ny teori udvikles i en stadig dialektisk proces ved sammenligning af data, teori og nye data. I mit speciale er dette også gældende ved at jeg anvender mig af tidligere studier, fx *Warm words* (Ereaut/Segnit: 2006) og bruger deres repertoier i mit inddeling af de avisartikler jeg havde samlet sammen, men da deres repertoier ikke er dækkende for mit indsamlede data har jeg tilladt mig selv at skabe nye repertoier. ”*Study them, use them, but modify them*” er tommelfingerreglen i forskerens eget projekt, efter Strauss’ mening (Strauss 1987), hvori der forskes uden at benytte en bestemt teori for analyse af egne kvalitative metoder. Man må påpege at grounded theory dermed er meget ”selvbevidst” og analyserende tilgang til forskningsarbejdet. (Strauss 1987: 9)

Begrebet triangulering er en viderebygning til teorier om grounded theory, lavet af den amerikanske sociolog Norman Denzin (1978). Triangulering er en tilføjelse af Denzin, for at opnå variation i materialet, som bedst kan forklares ved ”sammenligning”, hvor man begriber forskningsstoffet fra tre sider. Man foretager en ”*comparison of data relating to the same phenomenon but deriving from different phases of the fieldwork, different points in the temporal cycles occurring in the setting, or, as in respondent validation, the accounts of different participants (including the ethnographer) in the setting.* (Denzin 1978: 198 i Drotner 1993: 17)

Figur 7: Min metodetriangulering

Figuren ovenfor viser min metodetriangulering, mellem diskursanalyse, kvantitativ og kvalitativ undersøgelse, samt hvordan disse metoder i sammenhæng med hinanden kan støtte min opgave (pilene er indikation for denne sammenhæng).

Metodetrianguleringen giver mig mulighed for større validitet, fordi de tre metoder kan hvert give mig et godt redskab til bearbejdning og bedre analyse af den empiri jeg har samlet sammen til dette speciale.

Design af spørgeskemaet

Inspiration til spørgsmålene omkring klimadebatten hentede jeg overvejende fra Concito – Danmarks grønne tænketank og <http://www.oceanlink.info/> - hjemmeside der fokuserer på påvirkningerne af klimaændringerne, marinbiologi uddannelse og karriere, spørgsmål om havet og marine organismer.¹⁹ Jeg anvendte spørgsmål som: *Hvor enig er du i følgende udsagn? "Klimaændringerne er menneskeskabte", Er du særligt bekymret over klimaændringerne? eller: I hvilken grad har nedenstående ansvar for at løse klimaproblemerne?* Svar med mulighed for graduering af: *Erhvervslivet, politikere, dig selv*. Concito – Danmarks grønne tænketank blev stiftet i 1. september 2008 med det formål at analysere og formidle hvordan omstillingen til det klimaneutrale samfund kan ske bedst og billigst i Danmark og i andre dele af verden. Concito samarbejder med andre grønne tænketanke i verden og indgår i et internationalt netværk.²⁰ I min inspiration af Concito og <http://www.oceanlink.info/>'s sider og spørgeskemaer, har jeg tilladt mig at tilpasse spørgsmål og tekster om til grønlandske forhold. Så folk bosat i Grønland kan relatere sig til spørgsmålene i mit eget spørgeskema. Formålet med spørgeskemaet var at jeg ville skabe mig en bedre indsigt over generelle og mere detaljerede holdninger omkring klimaændringen, fra forskellige folk bosat i Grønland.

---

¹⁹ <http://www.oceanlink.info/> (03/10-11)

²⁰ <http://www.concito.dk/omconcito.php> (03/10-11)

Ifølge bogen *Spørgeskemaer i virkeligheden – målgrupper, design og svarkategorier* (M. Hansen, Marckmann, Nørregård-Nielsen 2008), står der omkring spørgeskemakonstruktion at, et spørgeskema skal:

- Være let tilgængelig og enkelt at følge og forstå. Spørgeskemaet skal sættes pænt op.
- Indeholde korte og letforståelige instruktioner, hvis de er nødvendige. Der skal medfølge entydige eller letforståelige følgebrev eller introduktion.
- Have en logisk spørgsmålsrækkefølge. De vigtigste spørgsmål skal være først.
- Have klare spørgsmål og dækkende svarkategorier. Fokus på frembringelse af pålidelige og dækkende svarkategorier, evt. have afprøvet spørgeskemaet i forvejen. (M. Hansen, Marckmann, Nørregård-Nielsen 2008: 69-70)

Nedenstående beskrivelse af design af spørgeskemaet og udvælgelse af respondenter er et forsøg på at efterleve de gode råd mht. spørgeskemakonstruktion. Mit spørgeskema er inddelt i fire forskellige stadier, **det første** er informantens baggrundsvariabler eller sociale fakta, omfattende spørgsmål om informantens navn, køn, nationalitet, lokalitet, alder, beskæftigelse og uddannelse. Hensigten med disse spørgsmål er at danne mig et billede af den enkeltes sociale, uddannelsesmæssige og fysiske placering og om disse kriterier havde indflydelse på informantens holdninger angående klima og klimaændringsdebatten. **Det andet stadie** handler om informantens medie-vaner i hverdagen, spørgsmålene er med til at danne mig et overblik over hvor meget folk i dele af Grønland lytter, ser eller læser de forskellige grønlandske medier. **Det tredje og det største trin** i spørgeskemaet går dybere ind i klimaændringsdebatten og emnet global opvarmning. Størstedelen af spørgsmålene er åbne spørgsmål, men dels er der også lukkede spørgsmål. I dette trin af spørgeskemaet får informanten mulighed for at udtrykke sin mening om vedkommendes lokalsamfund er påvirket af klimaforandringerne, om temaet klimaændringer er vigtigt i medierne, om medierne gør folk bange for klimaændringerne, om de grønlandske medier dækker emnet fyldestgørende, hvad de synes om dækningen af klimaændringen i de udenlandske og grønlandske medier eller om klimaændringerne er menneskeskabte. Desuden kunne

informanten angive hvor hun/han får sine informationer fra der vedrører emnet klima, om hun/han er interesseret i klimaændringsdebatten, om hun/han synes om der er positive ting ved klimaændringerne, om hun/han gør noget aktivt for at mindske sin udledning af CO₂, m. m. **Det fjerde og mindste stadie** i spørgeskemaet giver informanten mulighed for at kommentere selve spørgeskemaet eller angive sin umiddelbare mening hvis vedkommende skulle have yderligere kommentarer. Det allersidste spørgsmål går ud på at besvare mit spørgsmål om jeg må kontakte dem, hvis jeg skulle have yderligere spørgsmål. Hensigten var at jeg skulle have muligheden for at kontakte informanterne med det formål at interviewe dem i en kvalitativ undersøgelse. Inddelingen i stadier gør spørgeskemaet enkelt og letforståeligt, forhåbentligt synes informanterne at spørgeskemaet også er sat pænt op. Dog havde en af respondenterne netop kommenteret designet:

Det var meget irriterende at udfylde spørgeskemaet. Faktisk så meget at det var lige før jeg droppede det. Den store fejl var at skemaet ikke var beregnet til at blive udfyldt elektronisk. Det er ikke lavet som en formular, men som et simpelt Word-dokument. Det betyder at linjerne flytter sig når man skriver noget. Det havde været rart, hvis der var læst korrektur på "skemaet" inden udsendelsen til respondenterne. (Mand, 46-55 år, Nuuk)

Det havde ikke været muligt for mig at anvende internet-baseret spørgeskema, fordi på tidspunktet hvor jeg skulle have sendt spørgeskemaet første gang, befandt jeg mig i tidsnød med spørgeskemaet, fordi jeg i forbindelse med mit arbejde pludselig skulle rejse rundt i Grønland og jeg så dette som en mulighed for at udvælge mine respondenter. Infrastrukturen i Grønland, gør rejserne dyre i forhold til andre lande, fordi man er nødsaget til at rejse med fly. Så mine rejser gennem mit arbejde i MIPI – Videnscenter om Børn og Unge, har været en stor mulighed for mig i min speciale-proces. Spørgeskemaet skulle jeg lave indenfor en halv måneds tid inden jeg skulle begynde at sende den rundt til de steder som jeg skulle besøge. For mig var det kun muligt at lave en tekstbaseret undersøgelse (frem for internetbaseret undersøgelse), hvor jeg valgte at anvende tekst filen i Windows Office pakke, nemlig et simpelt word-dokument. Spørgeskemaet er lettilgængeligt på den måde at den er sendt som en fil

gennem mailen, dermed kunne respondenterne arbejde med deres svar uden at skulle inde i et ubekendt system som de ikke opererer med i hverdagen.

Udvælgelse af informanter

Det har været vigtigt for mig at nå den voksne del af befolkningen i Grønland, da jeg har forventninger om at der netop i denne gruppe ville være at finde forskellige slags meninger. Rejserne foretaget i forbindelse med mit arbejde gik til Qaqortoq, Ilulissat, Aasiaat og Upernavik, desværre kom vi ikke til Ittoqqortoormiit på grund af dårlig vejr, da det ikke var muligt at lande på stedet. Jeg formåede imidlertid at få svar fra nogle beboere i Ittoqqortoormiit, da spørgeskemaerne altid blev sendt før turene. Da jeg i størstedelen af tiden befandt mig i Nuuk, faldt det mig naturligt også at finde informanter fra selve byen og Nuuk-borgere modtog spørgeskemaet som de sidste. Jeg ringede rundt til byens arbejdspladser og virksomheder for venligst at bede dem om at deltage i min undersøgelse, hvis det var muligt og interessant for dem. Jeg anvendte Tele's landsdækkende telefonbog fra 2010/2011 og 2011/2012, for at finde de arbejdspladser og virksomheder jeg kunne ringe til. Arbejdspladserne og virksomhederne var lige fra statsejede til private virksomheder, alt lige fra uddannelsessteder, fabrikker, arbejdspladser i kommuner, butikker, små private virksomheder m. m. Arbejdspladser/virksomheder jeg har haft kontakt til: Air Greenland, Anstalter, Arkitekter, Brandstationer, Brugser, Great Greenland, Handelsskolen, Gymnasier, IT-virksomheder, KNR – Grønlands Radio, Kirker, Sygehuse, Nukissiorfiit (Energi-selskaber), OlieCompagniet, transportselskaber, Piareersarfik (vejlednings- og opkvalificeringscenter), Pisiffik A/S (dagligvarebutikker), Politiet, Kommuner, Museer, Royal Arctic Line, Børnehaver, Folkeskoler, Foreninger, Kiosker, Advokatfirmaer, Medie huse, Rejseselskaber, Tandklinikker, Dyr lægeklinikker, Ejendomsmæglere, Alderdomshjem, Selvstyret, Ilisimatusarfik – Grønlands Universitet, Biblioteker, Tele-Post centre, privat virksomheder som tømrerfirmaer, malere, butiksejere, hotel og restaurations ejere, m. m. I alt modtog jeg 132 valide besvarelser.

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

I alle byer undtagen Nuuk opsøgte jeg alle arbejdspladser og virksomheder for at skaffe mig informanter. I hver samtale præsenterede jeg mig selv (mit navn og hvilket afdeling på universitetet jeg kommer fra), forklarede hvad undersøgelsen gik ud på og hvad jeg har tænkt mig at bruge det til. I de fleste tilfælde var det chefen/lederen eller den ansvarlige der sagde god for det, så sendte jeg spørgeskemaet via mail som vedkommende har oplyst mig. Dvs. chefen eller lederen på arbejdspladsen fungerede som gatekeeper i forbindelse med min kontakt til arbejdspladserne. I mailen medfulgte en kort og letforståelig forklaring om spørgeskemaet og om mit speciale-emne der var vedhæftet en grønlandsk og dansk skrivelse om at undersøgelsen var anonym og at vedkommende ville forblive anonym i tilfælde af vedkommende besluttede at deltage. I skrivelsen var der også forklaring om tidsfrist for aflevering af spørgeskemaet og hvor de skal sende besvarelsen. Som det vigtigste var spørgeskemaet vedhæftet henvendelsesmailen i grønlandsk og dansk version. Det var for det meste gatekeeperens forpligtelse at sende mailen videre til sine medarbejdere/kolleger.

Jeg valgte ikke at henvende mig til alle arbejdspladser og virksomheder i Nuuk, ligesom jeg havde gjort i andre byer, fordi jeg ønskede at deltagelsesprocenten skulle være nogenlunde ligeligt fordelt mellem alle byerne. I Nuuk valgte jeg de lignende arbejdspladser og virksomheder, som jeg havde stødt på i min kontakt til arbejdspladser eller virksomheder i resten af byerne udenfor Nuuk. Hensigten med det var at tage udgangspunkt i mindre byer og forsøge at danne et billede af Nuuk ud fra hvad der fandtes af tilsvarende arbejdspladser og virksomheder i de andre byer og prøve at matche dem til Nuuk i størrelse. Da den største by som jeg havde rejst til udenfor Nuuk var Ilulissat, tog jeg udgangspunkt i antal af henvendelser dertil i min henvendelsesproces i Nuuk. Der var hovedsageligt omkring 60 arbejdspladser jeg ringede til i Ilulissat og jeg vægtede dette da jeg henvendte mig til Nuuks arbejdspladser, således holdte jeg mig indenfor 55-60 arbejdspladser. Grunden til at jeg valgte arbejdspladserne til at udvælge mine respondenter, var at kunne komme i kontakt med så mange respondenter som muligt med adgang til internet og dermed e-mail. Dette ville spare mig tiden i forhold til hvis jeg ellers skulle have benyttet mig af telefoninterview. Ved at vælge respondenterne på arbejdsmarkedet udelukker selvfølgelig forskellige grupper i samfundet, dvs. arbejdsløse, nogle steder studerende,

syge og de ældre. På den anden side gjorde undersøgelsens tidsfrist, svært for mig at anvende anderledes metoder end mail-korrespondancen. Der er dog nogen fordele ved at vælge arbejdspladser som informanter, for man har let ved at vende tilbage til stederne hvis man mangler yderligere oplysninger eller ønsker at kontakte arbejdspladsen af andre årsager. Jeg fik sendt spørgeskemaet til i alt 202 arbejdspladser, eftersom jeg fik 132 besvarelser er frafaldet på 34,6 %.

Udvælgelsesmetode der er anvendt her er kaldet simpel tilfældig udvælgelse (eng. Simple random sampling). Simple tilfældig udvælgelse er når f. eks. respondenter er spredt geografisk set. Deraf er man som undersøger nødt til at skaffe sig kontakter gennem f. eks en liste for at kunne nå sine deltagere. I denne undersøgelse er telefonbogen anvendt til at finde frem til gatekeepers, så de kunne videresende undersøgelsen til medarbejdere. I undersøgelser der er baseret på simpel tilfældig udvælgelse er undersøgeren afhængig af en slags formular for at studiet kan blive til noget, fx en liste (telefonbogen) hvor alle har lige chancer for at blive udnævnt. Selve besvarelsen vil reflektere kun over de respondenter som havde accepteret at deltage i undersøgelsen, dermed vil det blive svært at reflektere over dem som nægtede at deltage i undersøgelsen. (David & D. Sutton 2004: 150)

Udfordringer i undersøgelsesprocessen - selvrefleksion

Ingen undersøgelse uden udfordringer. Selvom størstedelen af de steder jeg henvendte mig til indvilgede i at deltage i undersøgelsen, stødte jeg ind i forskellige udfordringer. De sædvanligste udfordringer var folk der tvivlede om de vil deltage, enkelte steder afviste helt at deltage. Der var enkelte som undlod at sende spørgeskemaet videre til deres medarbejdere pga. spørgeskemaets længde, som de troede vil tage tid at udfylde og dermed vil kræve at medarbejderne bruger tiden til noget andet end at lave deres arbejdsopgaver. Nogle steder angav de forkert mail eller jeg misforstod at skrive den rigtige mail (når jeg havde hørt forkert), heldigvis ringede jeg tilbage og fik de rigtige mail langt de fleste steder. Der var også sproglige barrierer i

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

---

forbindelse med min kontakt til virksomhederne, der var nogen udlændinge som havde svært ved at snakke dansk og især i min kontakt til Ittoqqortoormiuts arbejdspladser havde jeg vanskeligheder med at forstå det østgrønlandske sprog. Den mest kritiske besvarelse jeg fik tilbage ønsker jeg at fremhæve i dette passage om udfordringer, for jeg synes det er et godt redskab for refleksion over mit eget arbejde. Respondenten for denne kritiske besvarelse skældte konstant ud på medier, aviser, journalister, billige brændstof m. m. Men han skældte også ud på mig, da han skrev i svaret på dette spørgsmål:

3.3 Tror du at klimaændringerne er reelle/virkelige? Ja ___ Nej ___ Måske ___

Man skal ikke tro i sådan en sag – der skal handles på viden og derfor blive debatten om klimaet i de grønlandske medier elendig og følelsesladet. Borgerne "tænker med hjertet" og journalisterne faglige niveau er under lavmålet – der er næppe en eneste journalist i landet, der har sat sig grundigt i problematikken. Det giver en debat der er fyldt med ligegyldige og til tider uintelligente spørgsmål som naturligt nok resulterer i svar på samme niveau. Jeg forstår slet ikke at du så skråsikkert i spg. 3.2. (3.2 *Er du og dit lokal samfund påvirket af klimaforandringerne?* Ja ___ Nej *X* ___) og spg. 3.7 (3.7 *Synes du der er positive ting ved klimaændringerne?* Ja ___ Nej ___ Måske ___) præcist skriver der er klimaændringer – dygtig gjort, når verdens klimaforskere stadig strides.

Jeg giver til dels vedkommende ret i at jeg havde formuleret mig forkert i forhold til nogen af mine spørgsmål. Dette skyldes alene at sproget dansk er mit andet sprog (efter mit modersmål grønlandsk) og jeg havde ikke givet mig selv en ekstra tid til at afprøve/teste pilotprojektet præcist over hvordan formuleringerne betød på dansk.

Denne problematik gælder for følgende spørgsmål:

3.9 Er klimaforandringerne et vigtigt tema i medierne? Ja ___ Nej ___ Måske ___, **3.10 I hvilken grad udviser medierne for at gøre noget ved klimaforandringsdebatten?** I høj grad I nogen grad Hverken/eller I mindre grad Slet ikke Ved ikke og spørgsmål: **3.21 Synes du at klimaændringerne er menneskeskabte?** Ja ___ Nej ___ Måske ___.

Om spørgsmål 3.9 kunne jeg have skrevet: *Synes du at klimaforandringerne er et vigtigt tema i medierne?*

Spørgsmål 3.10 giver sætningen ikke større mening, da kunne spørgsmålet være lidt mere forklarende og skrives efterfølgende:

I hvilken grad synes du at medierne gør noget ved klimaforandringsdebatten?

Til spørgsmål 3.10 havde den kritiske deltager svaret: *Det kan jeg ikke svare på og der er næppe nogen andre i landet der sige noget fornuftigt om dette.*

Til mit forsvar vil jeg påpege at, på trods af formuleringsvanskeligheder havde de fleste andre deltagere formået at besvare netop dette spørgsmål. Med hensyn til spørgsmål 3.21 kunne jeg også have formuleret mig anderledes ved at skrive: *Synes du at medierne hovedsageligt fortæller os at klimaændringer er menneskeskabte?*

Eller: *Synes du at medierne hovedsageligt hælder til den modsatte holdning: at klimaændringer skyldes fluktuationer, dvs. naturens genkomne forandringer?*

Til spørgsmål 3.21 havde respondenterne skrevet dette kommentar: *Det spg. vil jeg ikke svare på det er simpelthen noget vrøvl – hvad jeg synes eller tror. Man sender da ikke spørgeskema ud om et stor naturvidenskabeligt område, for at høre hvad jeg synes! Jeg troede man arbejdede videnskabeligt på universiteterne.*

Her langer respondenterne ud efter universitetets videnskabelighed, men jeg synes ikke at klimaproblematikken ikke alene er et naturvidenskabeligt område. Jeg prøver netop med dette speciale at vinkle det ud fra humanistisk synspunkt, på samme måde som Lill Rastad Bjørsts: *"Arktiske diskurser og klimaforandringer i Grønland (2011)* og Mike Hulmes: *Why we disagree about climate change (2009)*. Nogle af kommentarerne er efter min mening dårlige argumentationer, eftersom vedkommende tænker at klimaproblematikken kun vedrører naturvidenskaben med denne besvarelse: *Er ikke i stand til det – er som nævnt ikke klimaforsker, til mit krav om at definere klimaforandringerne (3.1 Hvordan vil du definere klimaforandringerne?).* Pågældende kunne have været opmærksom på at jeg netop ønsker at spørge lægmænd/kvinder og gerne vil spørge til folks opfattelse af mediernes behandling af klima og klimaændringsdebatten.

Jeg vil delvis give pågældende ret i disse udsagn, først til spørgsmålet **3.17 Hvad synes du om dækningen af naturkatastrofer i de grønlandske medier?** Svar: *Dårligt som alt andet - har*

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

---

du læst om Haiti for nyligt eller for den sags skyld Østafrika. Journalisterne sidder og sover indtil der er nogen der ringer og vækker dem med en nyhed, allerhelst en lokal pressemeddelelse på begge sprog. Problemet med den dårlige presse er, at det er et væsentligt samfundsproblem, idet der ikke er en kompetent presse der holder politikere, offentlig administration (både GS og kommunerne), virksomheder og skoler, samt andre institutioner i ørerne. Det er ellers normalt i et demokrati.

For det andet: **3.12 Hvilket medie eller medier burde gøre mere for at skabe debat i samfundet? (Skriv rækkefølgen fra det vigtigste til det mindst vigtigste, efter din mening. 1 for det allervigtigste og 2 til det næste og videre til 6 for den mindst vigtige.)**

Radio _____ Aviser _____ Fjernsyn _____

Internet _____ Dokumentarprogrammer _____ Film _____ Andet? _____

Svar: Mig bekendt er dokumentarprogrammer og film ikke medier. Jeg er ikke i stand til at rangordne, idet jeg bruger alle fire nævnte medier.

Jeg håber at have brugt respondentens besvarelse konstruktivt, som vedkommende også selv havde ønsket. Dette skrev vedkommende i sin mail da besvarelsen blev sendt tilbage til mig; *Hermed et besvARET SKEMA – HÅBER DU BRUGER DET KONSTRUKTIVT.* (Informantens ortografi er bibeholdt)

Den form for selv-refleksivitet i forhold til eget arbejde bliver af Ph. D. Patti Lather beskrevet i hendes eget bog: *Getting Smart* fra 1991. Lather skriver at det at reflektere over sit arbejde er befriende og giver dermed mulighed for at reevaluere sit arbejde ved at sætte dekonstruerende spørgsmål om og om igen under forskningsprocessen. Derudover er den kritiske selv-refleksion med til at udvide ens viden og derved øges validiteten i forskningen. (Lather 1991: 83-85)

Interviews – kvalitativ undersøgelse

Forskningsinterviewet er en professionel samtale og er baseret på dagliglivets samtaler. Interviewet har et formål og en bestemt struktur. Samtalen i et interview er ikke ligestillet mellem forsker og den interviewede, fordi forskeren definerer, kritisk

forfølger og kontrollerer samtaleemnerne. Steinar Kvale's: *InterView – En introduktion til kvalitative forskningsinterview* (1994), beskæftiger han sig med én form for forskningsinterview, nemlig; det halvstrukturerede livsverdensinterview, der defineres som: *et interview, der har til formål at indhente beskrivelser af den interviewedes livsverden med henblik på at fortolke betydningen af de beskrevne fænomener.* (Kvale 1994: 19). Kvale definerer videre metodologiske dele af forskningsinterviewet og præsenterer syv tidsmæssige stadier under kvalitativ interviewundersøgelse. De følgende stadier er: tematisering, design, interview, transskribering, analyse, verificering og rapportering.

Syv stadier i en interviewundersøgelse

1. *Tematisering.* Formuler formålet med undersøgelsen og beskriv det emne, der skal undersøges, før interviewene påbegyndes. Undersøgelsens *hvorfor* og *hvad* bør være afklaret, før spørgsmålet om *hvordan* – metode – stilles
2. *Design.* Planlæg undersøgelsens design, tag alle syv undersøgelsesstadier i betragtning, før interviewene indledes. Design af undersøgelsen foretages med henblik på at opnå den tilsigtede *viden* og under hensyntagen til undersøgelsens *moralske* implikationer
3. *Interview.* Gennemfør interviewene på grundlag af en interviewguide og med en gennemtænkt vinkel på den søgte viden og interviewsituationens mellem menneskelige forhold
4. *Transskribering.* Forbered interviewmaterialet til analyse, hvilket almindeligvis indebærer transskribering fra mundtlig tale til skreven tekst
5. *Analyse.* Afgør på grundlag af undersøgelsens formål og emne og interviewmaterialets karakter, hvilke analysemetoder der er velegnede til interviewene
6. *Verificering.* Fastslå generaliserbarheden, reliabiliteten og validiteten af interviewresultaterne. Reliabilitet betegner, hvor konsistente resultaterne er, og validitet er udtryk for, om en interviewundersøgelse undersøger, hvad det er meningen, den skal undersøge
7. *Rapportering.* Kommuniker undersøgelsens resultater og de anvendte metoder i en form, der lever op til videnskabelige kriterier, tager undersøgelsens etiske aspekter i betragtning og som resulterer i et læseligt produkt

Figur 8. Kilde: Kvale, 1994: 95

I min kvalitative undersøgelse har jeg benyttet mig af de *syv stadier i en interviewundersøgelse*. Under *tematisering* af interviewet fik jeg ideen om formålet med undersøgelsen. Formålet med interviewene var at finde ud af hvad undersøgelsespersonerne ville foretrække at læse ud fra deres egen vurdering af 10 forskellige artikler der handler om klima. I *design* stadiet overvejede jeg hvordan jeg skulle finde mine undersøgelsespersoner og tænkte hvordan interviewet skulle foregå. Ved hjælp af de besvarede spørgeskemaer fandt jeg frem til mulige undersøgelsespersoner. Jeg lagde vægt på om respondenterne i spørgeskemaet havde sagt god for at jeg måtte kontakte dem og om de har skrevet deres kontaktoplysninger ned. Ud fra alle de som havde indvilgede i at kunne kontaktes yderligere, læste jeg svarene igennem og fandt frem til dem, som på et eller andet måde skabte yderligere spørgsmål i mig. Det var yderligere spørgsmål som; ubesvarede afsnit i spørgeskemaet, for mange eller for få krydser sat ved enkelte punkter eller tvetydige svar. I min kontakt til mulige interview personer, spurgte jeg først vedkommende om de havde mulighed for at deltage i en interviewundersøgelse. Jeg forklarede dem yderligere hvad undersøgelsen gik ud på og sidst men ikke mindst at de kommer til at forblive anonyme i tilfælde af, de valgte at deltage. I *interview* delen lagde jeg 10 forskellige klimaartikler fra AG og Sermitsiaq frem og fik undersøgelsespersonen til at udvælge 3 artikler. Derefter spurgte jeg hvilken artikel vedkommende ville snakke om først og spurgte hvorfor hun/han havde valgt præcist den artikel. Hele samtalen var ikke baseret på en fast struktureret interviewguide, men samtalerne udviklede sig snarere efter hvad undersøgelsespersonen svarede. Jeg valgte ikke at anvende en fast struktureret interviewguide dels pga. dette: *En detaljeret og velstruktureret spørgeguide med spørgsmål i en "rigtig" progression og med gode formuleringer er ofte i vejen i forholdet mellem de to. Intervieweren har med guiden foran sig travlt med at formulere spørgsmålene "rigtigt", dvs. som om de er tænkt på forhånd, og som de står på listen, og hun bliver naturligvis meget let distraheret i kontakten med den anden person. De færreste kan koncentrere sig om to ting på én gang.* (Fog 1994:45) Alle interviews blev optaget på diktafon og jeg *transskriberede* alle, fra mundtligt tale til skreven tekst for at forbedre dem til brug i analyse. Alle grønlandsksprogede transskriptioner blev oversat til dansk, fordi de skal vedlægges som bilag til denne specialeafhandling. I *analysen*

anvendtes diskursanalyse som metode på grundlag af undersøgelsens formål.

Verificerings-delen viser ved validitet at meningen med resultaterne er i overensstemmelse med problemformuleringens formål og *rapportering* kan læses i dette speciale.

Analyse

Resultater fra den kvantitative undersøgelse

Herunder vil jeg præsentere og analysere resultaterne for den kvantitative undersøgelse. Dette er et vigtigt afsnit i dette speciale, fordi en større del af resultaterne vil være med til at præge min overordnede konklusion.

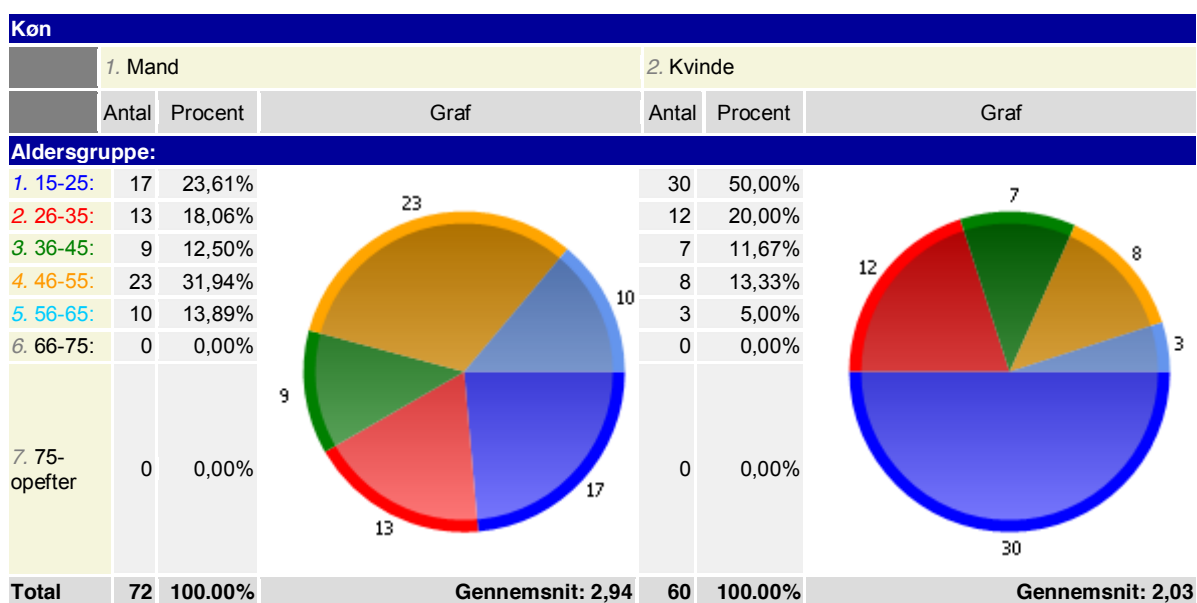
Baggrundsvariabler

I dette spørgeskemaundersøgelsen deltog der 60 kvinder og 72 mænd, i alt 132 personer. Der var 135 besvarede spørgeskemaer, men tre af dem var frafald pga. to af dem havde undladt at vedhæfte den korrekte besvarelse i mailen og én besvarelse var defekt som fil og derfor ikke kunne åbnes. Derfor vil jeg undlade at tælle dem med som besvarelser. De fleste af deltagerne angav at være grønlandsk af nationalitet (85 deltagere, dvs. 65,38 %), den næste gruppe angav at være dansk af nationalitet (25 deltagere, dvs. 19,23 %) og den sidste gruppe angav at være enten det ene eller det andet af nationalitet, f. eks dansk/grønlandsk eller af anden nationalitet end grønlandsk og dansk (20 deltagere, dvs. 15,39 %).

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

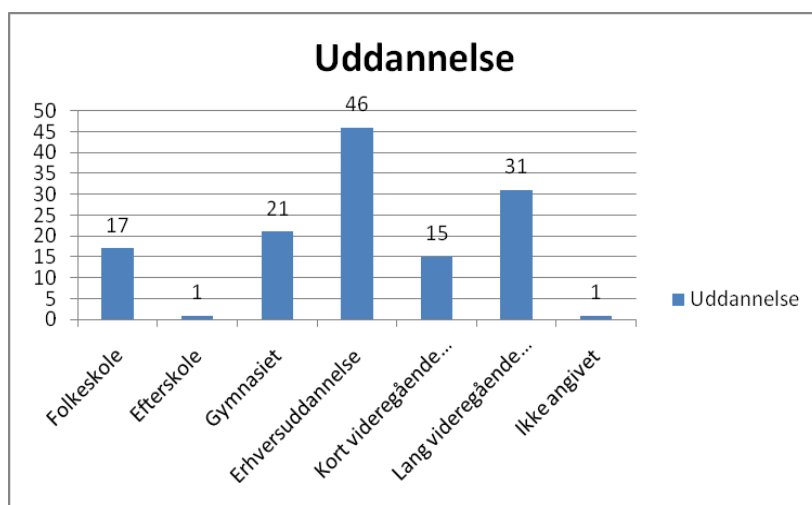

Figur 9: Antal af respondenter fordelt på køn og alder

Figur 9 viser at personer i aldersgruppen 15-65 år har deltaget. Gennemsnitsalderen er ikke beregnet her, pga. deltagerne ikke angav deres egentlige alder, men satte kryds ved aldersintervaller. De sidste to aldersgrupper fra 66-75 år og 76 år og opefter, har tydeligvis ikke deltaget. Dette skyldes at denne aldersgruppe sjældent er på arbejdsmarkedet, dermed har de ikke fået mulighed for at deltage, da spørgeskemaet er blevet distribueret via arbejdsmailene. Hos deltagende mænd er den største gruppe på 23 mænd og er i aldersgruppen 46-55 år, mens den mindste deltagende gruppe er 36-45 årige på 9 mænd; stærkt efterfulgt af 56-65 årige, som var 10 deltagere. Hos kvinderne dominerer 15-25 årige, hvor 30 kvinder i aldersgruppen havde deltaget. Dette kan begrundes med at studerende fra ungdomsuddannelser og videreuddannelser har deltaget i undersøgelsen, det er efterhånden blevet naturligt at kvinderne er i overtal på mange uddannelsessteder i Grønland. Der var kun 3 kvinder som havde deltaget i aldersgruppen 56-65 årige, begrundelsen kan være at de ikke er så teknisk anlagt som de seneste generationer, dvs. der er generationskløft imellem den seneste generation og ældre levende generation mht. teknologisk fremgang som også dækker over computere (som skulle bruges for at udfylde spørgeskemaet).

Nedenfor kan man kigge på respondenternes igangværende eller højst opnåede uddannelse på det tidspunkt informanterne besvarede spørgeskemaet.

Figur 10: Respondenternes højst opnåede eller igangværende uddannelse

Alle på nær 1 respondent havde angivet deres uddannelse, hovedtallet er erhvervsuddannede og det indbefatter lige fra tekniske uddannelser som: grafiker, driftstekniker, elektriker, el-installatør, IT-administrator, radiotekniker til sundheds og social faglige uddannelser som: sygeplejer, socialhjælper, sundhedsmedhjælper, ergoterapeut og lige til erhvervsuddannelser som: maler, postassistent, mekaniker, murer, maskinist, skibstømmer, politi, fåreholder og de administrative uddannelser som: revisor, hotel/turisme assistent, handel/kontor, kontorassistent og pædagogiske uddannelser som: faglærer/vejleder, socialpædagog, lærer og pædagog. Mange havde på samme tid angivet erhvervsuddannelse og kort videregående uddannelse, alle som havde gjort dette blev bevidst registreret i erhvervsuddannelse, pga. det var svært at vurdere hvor lang tid uddannelserne havde været i det hele taget.

Med hensyn til lange videregående uddannelser blev der jævnligt angivet en universitetsuddannelse, som blev specificeret til flere retninger som: Doctor of veterinary medicine (dyrlæge), musik og mediefag, cand. merc., cand. merc. i styring og ledelse, administration, diplomleder, cand. scient. pol., journalistik, cand. oecon., antropologi, økonom, ingeniørakademi, kultur og samfundshistorie, cand. mag i nordisk og medievidenskab, samfundsvidenskab, eskimologi og bibliotekar.

Udover erhvervsuddannelser og korte og lange uddannelser var der en del som havde angivet gymnasier og piareersarfiit (opkvalificeringscenter) enten som deres højst

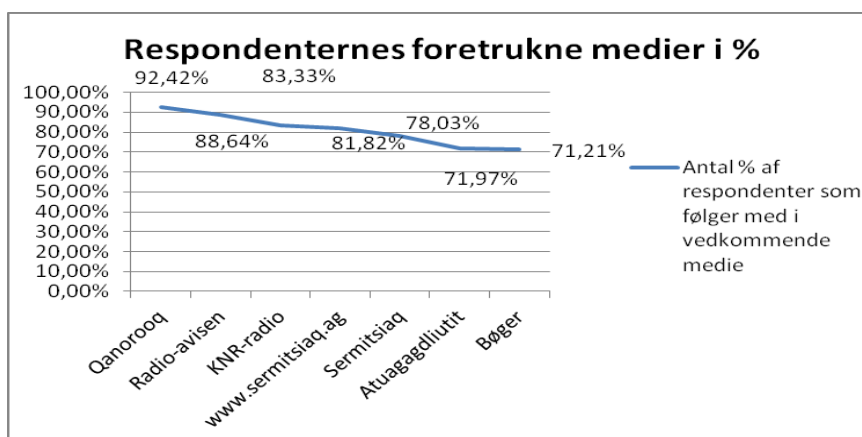
opnåede uddannelse eller som igangværende uddannelse. Der var kun én enkelt som havde efterskole som den højeste opnåede uddannelse.

Ikke alle brugte deres uddannelse i deres igangværende arbejde eller beskæftigelse, men der er kun tale om en håndfuld tilfælde. Af alle respondenter var der 98 der havde indberettet deres daglige beskæftigelse, og ud af dem var der 29 som havde indberettet at de var studerende.

Medievaner

Anden del af spørgeskemaet handler om respondenternes medievaner i hverdagen. Dette underafsnit af resultater fra spørgeskemaet, vil være med til at vise hvor meget og hvilke medier respondenter anvender sig af i deres dagligdag.

Figuren herunder viser procentvise antal af de respondenter som har svaret på om de ser/læser/lytter/besøger vedkommende medie.

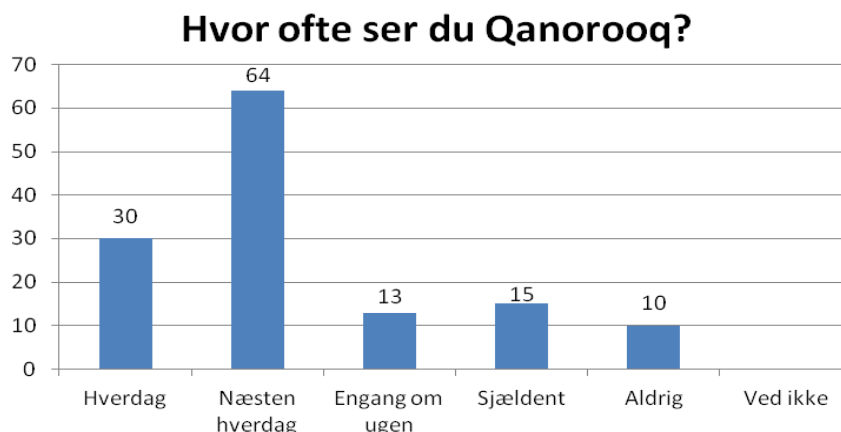
Figur 11: Procentvis andel af respondenter som havde sagt ja til om de ser/lytter/besøger/læser vedkommende medie i hverdagen

I figur 11 kan man eksempelvis se at 92,42 % af alle respondenter havde angivet at de ser Qanorooq, grønlandsk nyhedsudsendelse på fjernsynet i hverdagsaftenerne. Qanorooq sendes på den landsdækkende public service kanal KNR (Kalaallit Nunaata

Radioa – Grønlands radio) kl. 19.00 og genseses kl. 20.00 med danske undertekster.

Den bliver også umiddelbart lagt på nettet efter redigering, senest kl. 12.00 dagen efter.²¹ I skrivende stund er disse sendetider gældende, der er sket ændringer siden Qanorooqs opstart i slut 1980'erne. Qanorooq lægger vægt på de grønlandske nyheder, men også inddrager korte udenlandske nyheder. Udenlandske nyheder bliver ofte hentet fra den danske søsterkanal DR1. Qanorooqs længde varierer fra 10 minutter til højst 25 minutter pr. gang. Men oftest vil det være cirka 15 minutter pr. gang.

Næsten alle på nær 10 respondenter ser Qanorooq, på en eller anden given tid. Herunder vil det blive specificeret hvor ofte de 122 respondenter vælger at kigge med, når den grønlandske nyhedsudsendelse bliver vist.

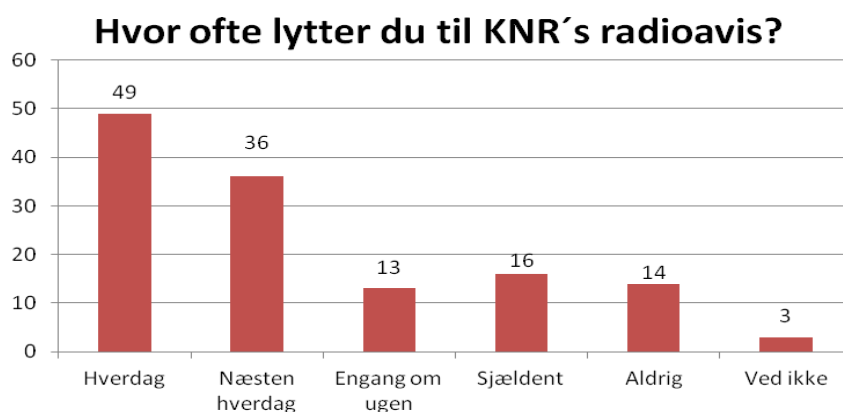

Figur 12: Hvor ofte 132 respondenter ser eller ikke ser Qanorooq

Værdierne i figur 12 er antal personer og ikke i procenter. 30 ud af de 132 ser Qanorooq hver dag, dvs. næsten hver $\frac{1}{4}$ del af dem der ser Qanorooq ser det hver eneste gang den bliver vist. Der er større andel der ser det næsten hverdag, nemlig 64 personer ud af 132, lidt over halvdelen af dem der ser Qanorooq. 13 personer ser det én enkelt gang om ugen og 15 ser det sjældent. Der var ingen af dem som ser Qanorooq der havde meldt at de ikke vidste hvor meget de så det. Der var 10 af alle respondenter som aldrig så Qanorooq. Hvis man skal drage en delkonklusion ud af denne del af undersøgelsen, kan man sige at Qanorooq har en større indflydelse på befolkningens kilde til nyheder fra Grønland end de følgende medier som bliver behandlet. De andre medier er: KNR's

²¹ <http://knr.gl/da/qanorooq> (07/11-11)

radioavis, KNR radio, www.sermitsiaq.ag, aviserne Sermitsiaq og AG. Man må sige at Qanorooqs rolle også afspejler at fleste beboere har adgang til fjernsynet og nyhedsudsendelsen bliver udbudt til dem gratis, ift. hvis man købte aviser eller gik online for at besøge en internetbaseret nyhedsside (internet i private hjemme er dyrt for brugerne ift. andre lande). Qanorooq er sammen med KNR's radioavis og KNR radio det mest anvendte medier i det hele taget, i forhold til andre medier undersøgt i denne speciale; www.sermitsiaq.ag og aviserne Sermitsiaq og Atuagagdliutit/Grønlandsposten.

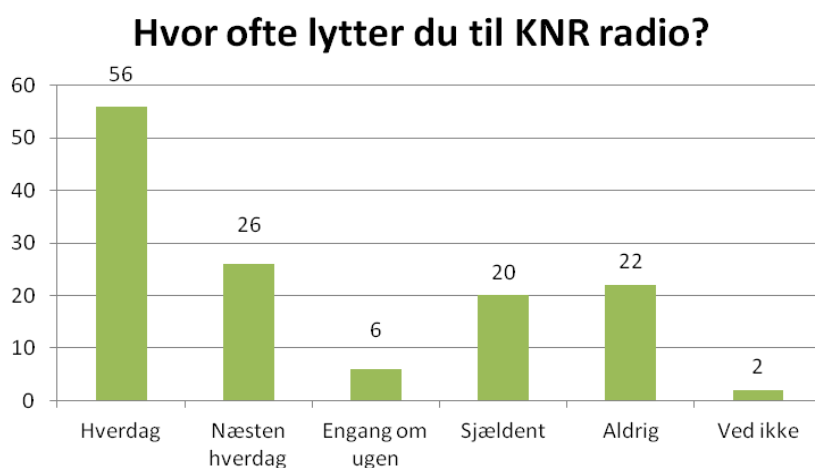
Figur 13: Hvor ofte 131 respondenter lytter eller ikke lytter til KNR's radioavis

Figur 13 ovenfor viser hvor ofte 131 respondenter lytter eller ikke lytter til KNR's radioavis, tallene er i antal og ikke i procenter. KNR's radioavis bliver sendt seks gange om dagen i hverdagene (mandag-fredag) og tre gange om lørdagen og søndagen. De radioaviser der bliver sendt i hverdagene, er fem af dem alle nyproducerede og bliver sendt direkte. Aften radioavisen kl. 18.30, er den eneste der bliver genudsendt kl. 22.00 i alle ugens dage. Aften radioavisen er den længste af dem alle, som har varighed op til 30 minutter. Morgen radioaviser kl. 7, 8 og 9 er korte og er på kun 5 minutter hver, der er vigtige nyhedsgengangere kl. 8 og 9. Middagsradioavisen kl. 12.15 varer 15 minutter på hvert sprog, og her er alt nyproduceret og sendes direkte. Om lørdagen og søndagen er der eftermiddagsradioavis kl. 15.00 på fem minutter, for hvert sprog. Den grønlandske radioavis sendes først (oversat fra dansk), dernæst lige efter eller op til 10 minutter efter bliver den danske radioavis sendt på samme kanal.²²

²² Bilag ? – Besvarelse fra min mail fra KNR under mappen kladder den 10/11-11.

Det viser sig at 49 personer ud af 131 lytter til radio-avisen hver eneste dag, dvs. lidt 37,4 % af dem som havde angivet om de lytter til radioavisen, lytter hver eneste dag. 36 personer gør det næsten hverdag, mens 13 personer lytter til radioavisen én enkelt gang om ugen. Lidt flere nemlig 16 personer lytter en sjælden gang, mens 3 havde svært ved at svare på hvor ofte de lyttede til radioavisen. Der var 14 som havde skrevet at de aldrig lytter til radioavisen. Dermed er KNR's radioavis den næst mest benyttede nyhedskilde i Grønland, set ud fra denne undersøgelse.

Radioavisen der er den næst mest fulgte nyhedskilde i Grønland, efterfølges i hælene af hele KNR radios sendeflade, som tæller sendefladen udover radioavisen. KNR radio kører døgndrift, hvor udsendelserne begynder kl. 06.30 med en sang og slutter med natradio der begynder kl. 22.30. I KNR radio bliver der udsendt alt fra vejrudsigter, lytternes ønskeprogram, børneudsendelser, ungdomsudsendelser, debatter, reklamer (men er en lille del af sendefladen (mest lige før og lige efter radioavisen) – pga. KNR er regeringsfinansieret), lykønskninger, fra arkivet (genudsendelser), musik, stof til eftertanke, sport, inatsisartuts (landstinget) samlinger sendes direkte, nyheder og lignende. Radioen er for det meste grønlandssproget, men sender dansksprogede udsendelser enkelte gange om ugen (også en del hentet fra Danmarks Radios udsendelser).²³

Figur 14: Hvor ofte 132 respondenter lytter eller ikke lytter til KNR radio

²³ <http://knr.gl/da/radio> (07/11-11)

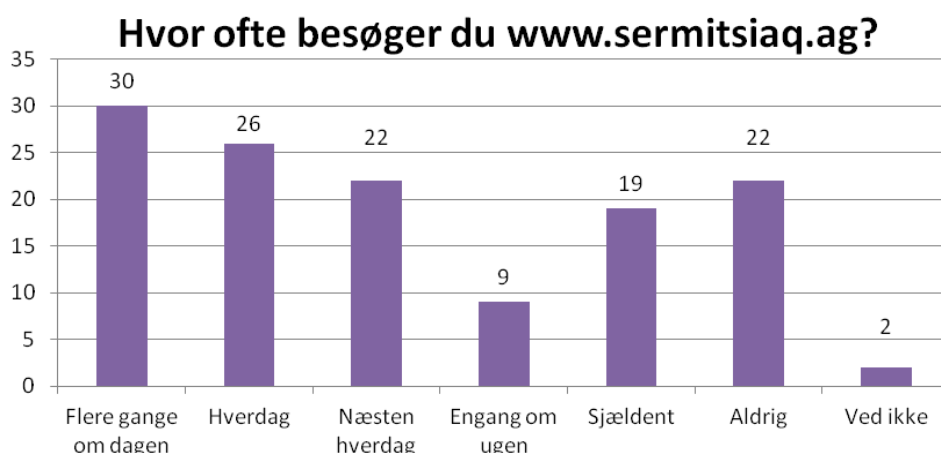
56 ud af 132 respondenter hører KNR radio hverdag uanset på hvilket tidspunkt af døgnet, dvs. hele 50,9 % ud af de 110 personer der hører KNR radio, hører det hverdag. (Tallene i figuren er antal og ikke procenter.) Knap hver fjerde person hører radiokanalen næsten hverdag, hvormed kun 6 af deltagerne hører kanalen engang om ugen. Hele 20 personer hører radioen kun i sjældne tilfælde, mens 2 ikke kan forklare hvor tit de hører KNR radio. I figur 14 fremgår det at 22 personer aldrig lytter til KNR radios udsendelser og jeg tillader mig at gætte mig til at det kan skyldes sprogbarriere.

www.sermitsiaq.ag er det fjerde mest anvendte nyhedskilde i Grønland, ud fra resultaterne i denne undersøgelse. www.sermitsiaq.ag er et internetbaseret nyhedsside, med nyhedsopdateringer hver eneste dag og op til flere nyheder om dagen (især i hverdagene fra mandag til fredag). Nyhedssiden blev lanceret i 2007, som Sermitsiaq avisens online nyhedsside, der dengang hed: www.sermitsiaq.gl. Men efter de to landsdækkende aviser Sermitsiaq og Atuagagdliutit blev tvunget til at fusionere, er nyhedssiden også ændret adresse til: www.sermitsiaq.ag den 1. januar 2010²⁴. Eksempelvis havde nyhedssiden i maj 2010 haft 1.589.814 sidevisninger. På den baggrund har Sermitsiaqs og AG's online side ingen reelle konkurrenter som kan præstere på sådan nogen høje besøgstal i Grønland alene.²⁵ Nedenstående figur viser hvor ofte de 108 respondenter besøger hjemmesiden. Næsten hver fjerde (30 personer = 22,7 %) af respondenter besøger nyhedssiden flere gange om dagen og næsten lige det samme antal, altså 26 personer besøger siden hver eneste dag. Lidt færre 22 respondenter kigger forbi siden næsten hverdag, hvormed 9 respondenter vælger at kigge på siden engang om ugen. 19 af dem som besøger www.sermitsiaq.ag gør det sjældent og 2 kunne ikke definere hvor ofte de kiggede forbi siden. Det fremgår i figuren nedenfor at 22 respondenter aldrig kigger forbi www.sermitsiaq.ag.

---

²⁴ <http://sermitsiaq.ag/node/71996> (09/11-11)

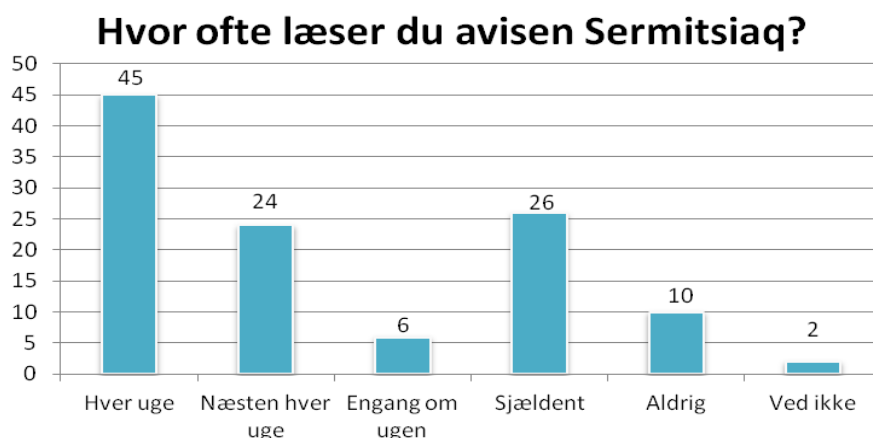
²⁵ <http://sermitsiaq.ag/node/74365> (09/11-11)

Figur 15: Hvor ofte 132 respondenter besøger eller ikke besøger www.sermitsiaq.ag

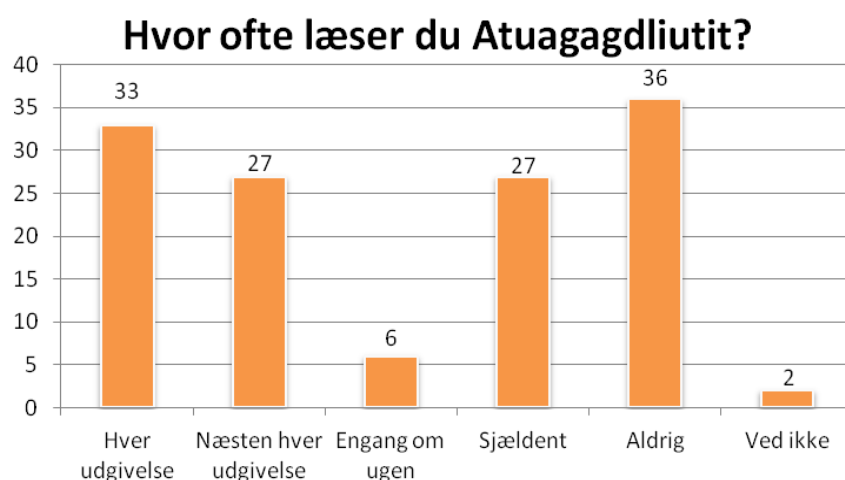
Den mest læste avis ifølge denne undersøgelse er avisen Sermitsiaq, hvor 103 (78,03 % af alle) respondenter på et eller andet givent tid læser avisen.

Hvor ofte 113 respondenter vælger at læse eller ikke at læse avisen kan ses nedenfor i figur 10. 43,7 % af dem der læser avisen, læser det hver uge; altså hver gang avisen bliver udgivet. Knap hver fjerde læser (23,3 %), læser avisen næsten hver gang det bliver udgivet og kun 6 af læserne læser det en enkelt gang om måneden. 26 læsere (25,2 %) engagerer sig til at læse avisen kun i sjældne tilfælde, mens to respondenter ikke ved hvor ofte de læser avisen Sermitsiaq. Som det fremgår i figur 10, er der 10 respondenter i alt som havde angivet at de aldrig læser avisen.

Figur 16: Hvor ofte 113 respondenter læser eller ikke læser avisen Sermitsiaq

33 (34,7 %) ud af de 95 læsere, læser AG hver eneste gang de bliver udgivet, næsten lige mange altså 27 personer (28,4 %) læser næsten hver udgivelse. Men faktisk er der lige mange der læser avisen sjældent, som dem der læser det næsten hver gang avisen bliver trykt. Kun 6 af læsere vælger at læse avisen en enkelt gang om måneden. To enkelte læsere kunne ikke definere hvor ofte de læste. Som det fremgår i figuren er der hele 36 personer (27,3 % af alle besvarelser) som aldrig læser avisen, tallet er det højeste antal i figur 17.

Figur 17: Hvor ofte 131 respondenter læser eller ikke læser Atuagagdlitit/Grønlandsposten

Grønlands ældste avis Atugagdlitit/Grønlandsposten halter dermed efter og har vanskeligheder at vinde læsere i forhold til sin konkurrent Sermitsiaq, selvom der kun er forskel på 8 læsere imellem dem. Dermed i denne undersøgelse var der 95 (71,97 % af alle besvarelser) respondenter som havde tilkendegivet at de på et eller andet givent tidspunkt læser AG.

Tendensen i at flere respondenter vælger den internetbaserede nyhedsside frem for de fysiske aviser, kan have den konsekvens at artikler der har en mere fyldestgørende dækning af emner ikke bliver læst.

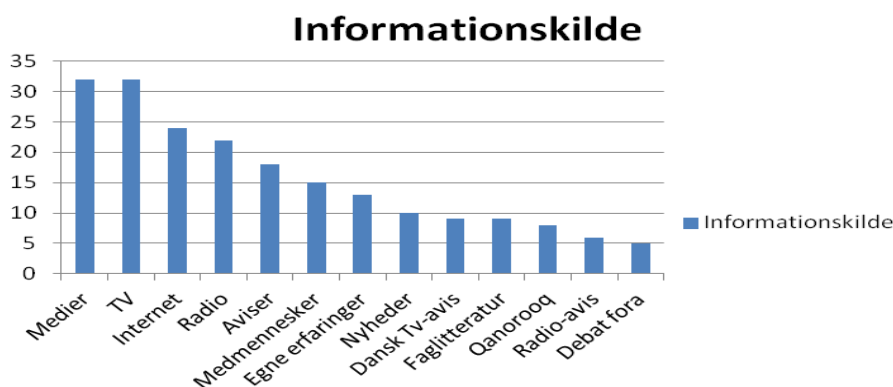

Klimaændringsdebatten

Tredje og største del af spørgeskemaet handler om respondenternes generelle eller mere detaljerede holdninger, meninger eller observationer om klimaændringer.

Underafsnittet vil være med til at vise adskillige emner der relaterer sig til emnet klima, helt fra klimaændringsdebatten i medierne til respondenternes forhold til klima i deres hverdagsliv. Ud fra diversiteten eller ligheder i folks svar kan man danne sig et mere overordnet billede af hvad den generelle holdning der er til klimaændringer eller klimaændringsdebatten hos borgere i Grønland.

Det første spørgsmål om klima i forbindelse med medier var; *Hvorfra får du dine informationer om klimaændringer?* Nedenstående figur illustrerer hvad respondenterne havde svaret på det åbne spørgsmål. Alle svar er inkluderet, uanset om respondenterne havde skrevet kun én svar eller flere svar. 125 respondenter ud af 132 havde skrevet deres informationskilde.

Figur 18: Hvor 125 respondenter får deres informationer fra om klimaændringer

Respondenterne blev i klimaspørgsmålene, også bedt om at definere klimaforandringer. Dette var et åbent spørgsmål, hvor respondenterne kunne selv udfylde besvarelsen. 120 af respondenterne havde svaret dette spørgsmål og besvarelserne har jeg tilladt mig at inddele i emner i følgende områder: *Vejrændringer, forurening, naturligt, menneskeskabt, sker der overhovedet forandringer?, kan ikke forklare det og synd for dyrene*. Enkelte personer har defineret klimaforandringer i flere forskellige emner og svarene har jeg inddelt i forskellige emneområder. Mere end

halvdelen, 71 respondenter af de 120 mente at klimaforandringer er det samme som følgende **vejrændringer**: temperaturstigning, mere uvejr, ustabil vejr, forskudte årstider, anderledes vinterforhold, havisen tyndere, naturkatastrofer, ændring af levevis og egne fortællinger af vejrmæssige erfaringer blev indskrevet. Læs nedenstående eksempler:

Lige siden jeg kunne huske er vejret nu blevet varmere (om vinteren). Jeg kan huske dengang jeg var barn at vejret plejede at være koldere i efteråret, men nu er det blevet varmere end dengang. Efterårssneen er ikke længere så fast som før, man kan ikke engang høre lyden når man sætter fodspor i sneen. (Mand, 46-55 år, Qaqortoq) (Oversættelse af AJ)

Eftersom jeg har boet i Nordgrønland i tiden fra 1985 til 2007, har der været mærkbar forandring i klimaet. Har kunne mærke og se forandring siden 1990, hvor vinteren og vinterisen er kommet senere og senere på året og er forrykket til senere og senere på året, eller først på året. Da jeg ankom til Aasiaat faldt sneen allerede i slutningen af august eller september, de seneste år jeg var i Aasiaat var det ikke usædvanligt, at sneen først faldt i oktober eller november og i de seneste måneder i december måned. Vinterisen lagde i oftest i primo til ultimo december i de først år og var farbar til ultimo april/maj, men den også har forrykket sig og først lagde sig i slutningen januar og de sidste år jeg var i Aasiaat så sent som i slutningen af feb./marts måned kun farbar i 1 til 1½ måned. Vejret er tydelig blevet varmere og før i tiden regnede det sjældent i diskobugten, mens det ofte regnede i sommermånederne de sidste 4-5 år jeg var i Aasiaat. (Mand, 46-55 år, Qaqortoq) (Informantens ortografi er bibeholdt)

Definitionen af klimaforandringer forårsaget af **forurening**, var den næste definitionen efter forklaring af klimaforandringer som vejrændringer. 20 ud af alle besvarelser omkring definition af klimaforandringer mente at det var pga. forurening. Det fleste som havde skrevet forurening i deres definition, forklarede forurening som årsag fra CO₂-udslip og drivhusgasser. Men enkelte havde tilkendegivet at det er pga. overbefolkning af jorden eller forøgelse af verdens befolkning. Nedenstående eksempler er uddrag af dem som definerede klimaforandringer som forurening.

Klimaændringer er pga. vi udleder CO₂. (Mand, 15-25 år, Aasiaat) (Oversættelse af AJ)

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

Pga. forening af natur/jorden medførte det klimaforandring. Ozonlaget og det lag, der beskytter jorden mod solstråler osv. Medførte forstyrrelse af jorden naturlige gang. Det vil bl.a. medføre (hvis ikke vi gør noget) at om 50 år bliver det muligvis umuligt at overleve i jorden (ifølge Al Gore). Måske vil der komme en ny istid, tørke og naturkatastroferne vil blive hyppigere. Forening skyldes ikke bare forening af storproduktion, biler o.l. men også vores almindelige menneskers levevis. (Kvinde, 46-55 år, Qaqortoq)

Faktum er, at jordens klima hele tiden har været i forandring siden dennes opståen. Men i betragtning af den globale opvarmnings cyklus er det ikke sikkert, at udviklingen skyldes alene de naturlige kræfter, men i høj grad af den globale industriudvikling og forøgelse af befolkningstilvæksten. (Mand, 46-55 år, sted ikke angivet)

Naturlige årsager var den definition der kom efter definition af klimaforandringer som forurening. Naturlige årsager indebærer en forklaring om at det er vejrets naturlige cyklus der er skyld i klimaforandringer. 19 ud af 120 havde defineret klimaforandringer som naturlige. To nedenstående udsagn er et udpluk af disse 19 forskellige besvarelser:

Som en naturlig forandring af naturen. (Mand, 26-35 år, Nuuk)

At de er en del af naturens gang. (Kvinde, 46-55 år, Nuuk)

13 ud af 120 besvarelser, inkluderede **menneskeskabte** klimaforandringer i deres definition af klimaforandringer. Den mest benyttede forklaring om at det var menneskeskabte klimaforandringer, var ledsaget af den forklaring om at menneskene udledte mere CO₂ pga. deres bestemte levevis eller pga. industriens udledning af forskellige gasser, forårsaget af forbrænding af forskellige fossile brændsler. To nedenstående udsagn er et udpluk fra de 13 forskellige svar.

Ændringer i miljøet som kommer af, at der af mennesker udledes CO₂ og andre drivhusgasser som medfører opvarming af jordkloden... (Kvinde, 26-35 år, Nuuk) (Informantens ortografi er bibeholdt)

Klimaforandringer er fænomener der sker med jævne mellemrum siden tidernes morgen. Det sker når temperaturen daler eller stiger i jordens overflade. Den globale opvarmning, der forårsager klimaforandringen har eskaleret her i de sidste årtier. En delvis menneskeskabt

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

---

forandring der gør, at mennesket må tilpasse sig til en anderledes levevis end man er vant til.

(Kvinde, 15-25 år, Nuuk)

... CO2 udslippet fra de rige industrilande har den største del af synderen med

klimaforandringen på Jorden... (Mand, 46-55 år, Ilulissat)

7 ud af 120 besvarelser tilkendegav at de **ikke** syntes at der **sker forandringer i klimaet**. Flere af dem satte et spørgsmålstejn ved om der overhovedet sker forandringer i klimaet, men enkelte besvarelser argumenterede det sammen med at forandringer i klimaet er naturlige og at man ikke skal ”flippe” over frasen global opvarmning. Man kan læse et uddrag af disse skeptikers besvarelser lige neden under denne tekst.

Det er svært at forklare, det siger at det bliver varmere. Men jeg kan ikke mærke at det er blevet varmere, det er som om det bliver koldere. (Kvinde, 15-25 år, Aasiaat) (Oversættelse af AJ)

Jeg ved ikke om det bliver varmere, det er nogen som påstår det. Jeg tror det er naturligt at vejret er skiftende. (Mand, 26-35 år, Qaqortoq) (Oversættelse af AJ)

Jeg kan kun sige at jord boerne er bleven så kloge at vi finder os i deres nonsens! Jeg mener at verden har været igennem denne global forandring, tilpasninger/balancer siden for mange mange mio. år siden. (Kvinde, 46-55 år, sted ikke angivet) (Informantens ortografi er bibeholdt)

Næsten halvdelen af skeptikerne, nemlig fire respondenter skrev at de ikke var i stand til at definere hvad klimaforandringerne var. De fire, **kunne ikke forklare hvad klimaforandringer var**. Halvdelen af disse udtalelser kan læses i nedenstående eksempler.

Er ikke i stand til det - er som nævnt ikke klimaforsker (Mand, 46-55 år, Nuuk)

Jeg kan ikke forklare det. (Mand, 46-55 år, Upernavik) (Oversættelse af AJ)

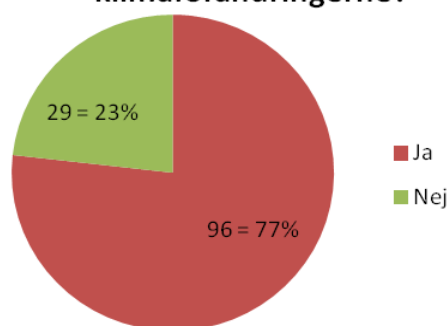
En enkelt dyreelsker havde i sin definition af klimaforandringer skrevet følgende:

Jeg har ikke fulgt særlig meget med, men synes det er **synd for de dyr der lever i polen**. For mener vi har levet fredeligt ved siden af hinanden, men nu er vi nød til at kæmpe om pladsen (isbjørne vs. Mennesker). Men det er vel også noget med polerne er ved at bytte plads, som kan have noget med ændringerne at gøre. Håber bare ikke der kommer en ny istid? (Kvinde, 15-25

år, Nuuk) (Informantens ortografi er bibeholdt) Jeg gætter mig frem til at hun havde ment sydpolen og nordpolen, da hun skrev *synd for de dyr der lever i polen*.

Det næste spørgsmål i tredje del af spørgeskemaet var at finde ud af hvorvidt respondenterne mente om deres lokalsamfund var påvirket af klimaforandringerne eller ej. Lidt over $\frac{3}{4}$ af alle som besvarede spørgsmålet mente at deres lokalsamfund var påvirket af klimaforandringerne på en eller andet måde. Nedenstående figur illustrerer svarene. 125 respondenter ud af alle 132 besvarelser havde svaret på dette spørgsmål. Dvs. en stor procentdel af deltagerne tilkendegav deres mening omkring dette spørgsmål. Lige under figuren kan man læse hvad jasikerne havde forklaret for hvordan deres lokalsamfund er påvirket af klimaforandringerne. Alle jasikerne havde givet en yderligere forklaring.

Er du og dit lokal samfund påvirket af klimaforandringerne?

Figur 19: 125 respondenters svar på om deres lokal samfund er påvirket af klimaforandringer

Det yderligere forklaring til hvordan respondenterne selv mener at deres lokalsamfund er påvirket af klimaforandringerne, ser ud til at være en fortsættelse af deres definition af klimaforandringerne i forrige spørgsmål for flere af dem. 62 af alle jasikerne havde nemlig skrevet at deres lokalsamfund blev påvirket af klimaforandringer, i form af **vejrændringer** der ligner vejrændringer (se side 30) som blev angivet under deres definition af klimaforandringer. Men det fleste havde taget højde for ændringer i havisen, anderledes årstidsforhold og ustabile vejrforhold. De næste citater er taget fra dem som havde skrevet om vejrændringer, i deres forklaring om hvordan deres lokalsamfund blev påvirket af klimaforandringer.

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

Ingen havis før marts. Næsten alle hunde er væk fra byen. Man kan ikke forlade øen pga manglende is. (Mand, 56-65 år, sted ikke angivet)

Milde vinter og i den seneste hårde vinter med massiv sne forhold. Ekstreme storme orkaner som vi normalt ikke ser af. Voldsomme regn. I år den meget sene sommer/ forår. Isbjørne observeres og fanges omkring Nuuk., som vi normalt aldrig har oplevet. (Kvinde, 46-55 år, Nuuk)

...Jeg hører historier om at vinteren er mildere og er forskudt i tid således at den kommer senere og værre længere. Havisen er blevet ustabil og ikke til at regne med..(Kvinde, 36-45 år, Ilulissat)

26 respondenter havde inkluderet **ændrede jagt/fiskeriforhold** i deres forklaring af hvordan deres lokalsamfund var påvirket af klimaforandringer. Alle udsagn om ændrede jagt/fiskeri forhold er taget fra hele sætninger eller dele af et besvarelse. Der er variationer i hvordan respondenter synes om de ændrede jagt og fiskeri forhold, nogen betragter ændringerne som positive, mens andre synes at det har negative konsekvenser for fangere/fiskere eller fritidsjægere. Nedenstående uddrag vil vise de variationer der kom frem i besvarelserne.

I Grønland påvirker klimaforandringerne bl.a. forholdene for fanger/fiskerfamilier, der må tilpasse sig de ændrede klimatiske forhold. Det betyder, at nogle har vanskeligt ved at skabe en indtægt, der kan brødføde familien. Omvendt er der andre, der får bedre erhvervsvilkår, når havisen kommer senere osv. osv. Klimaforandringerne påvirker bl.a. traditionelle familiemønstre. Kvinder i fangersamfund må finde lønnet arbejde, når mandens fangst/fiskeri ikke kan brødføde familien. Det betyder, at kvinder ikke har tid til at opretholde traditionelle færdigheder inden for fremstilling af skindtøj mv. Det betyder igen en udgift for familien til køb af fabriksproduceret tøj osv. Forandringerne har således både positive og negative effekter på samfundet i et social og ligestillingsperspektiv. Se mere om denne vinkel på Arctic ICCE Project (Google). Klimaforandringerne kan også påvirke forholdene for fx landsbrug i Sydgrønland, så Grønland på sigt kan blive mere selvforsynende med landsbrugsvarer. Hvis/når isen trækker sig tilbage, kan der blive bedre forhold for minedrift mv. Klimaforandringerne kan således få stor indflydelse på samfundsøkonomien, samfundsstrukturene både på mikro - og makroplan. (Mand, 26-35 år, Nuuk)

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

Manglende is og højere temperaturer har påvirket både turisme og fangst negativt. (Kvinde, 26-35 år, sted ikke angivet)

Jeg kan godt lide temperaturen bliver varmere. Jeg synes det er godt for Nuuk. Jeg er lige glad med bydgetfolk eller fangere der har problemer med forandringsparathed. Jeg synes mennesket er i stand til at tilpasse sig til forandringer. Derfor synes jeg ikke de er syndt for fangere eller bydgetfolk. (Mand, 26-35 år, Nuuk) (Informantens ortografi er bibeholdt)

Nye hvaler, fx. pukkelhvaler, er dukket op ved Upernavik. Man kan sejle næsten året rundt. Nye fuglearter, fisk, flere grønlandssæler. Antallet af slædehunde bliver mindre og mindre. vejret har ændret sig. Højere temperaturer og mere sne. (Mand, 46-55 år, Upernavik)

13 respondenter forklarede at klimaforandringerne havde påvirket deres lokalsamfund ved at der var sket **kulturelle ændringer**. Forklaringerne om kulturelle ændringer faldt på ændringer som: at man ikke længere kan køre med hundeslæde og at der gror flere forskellige planter, som aldrig kunne gro på stedet. Kulturelle ændringer faldt også på ændrede betingelser for bearbejdning af mad og tøj.

I vores område ser vi sjældent islæg mere. Specielt fiskerne må lægge deres fiskemetoder om. Hvilket ikke nødvendigvis er en forandring til det dårligere. Nu kan fiskeren sejle hele året rundt og behøver ikke mere sit hundespand, som er meget arbejdskrævende. I Ilulissat var der for bare 10 år siden omkring 6 tusinde slædehunde. Det er i dag nede på ca. 3000, så en vigtig del af inuit's kultur er på den måde ved at forsvinde... (Mand, 56-65 år, Ilulissat)

Jeg er en havemand, der er glad for varme og sol for at kunne få et godt udbytte fra havebruget, og det kan tydeligt ses på vores haver, hvor det sidste par år har været gunstige for især blomster der tidligere ikke kunne nå at blomstre i Grønland reelt er begyndt at blomstre, og vi har fået flere og flere træer rundt i haver og byen. (Mand, 46-55 år, Qaqortoq)

Der snakkes om ørreder der ikke kan finde elve, at gå op mod strømmen med og finde yngleplads. Der er mange larver i naturen, der begrænser sortebær i at gro. (Mand, 46-55 år, Nuuk)

Det har påvirkning på skind/fisk/tørret kød/ræklinger/garvet fugleskind. Fisk som jeg plejede at vintertørre, er blevet lyst som færdigprodukt. Nu er jeg holdt op med at tørre ræklinger, pga. det lune vejr. (Mand, 46-55 år, Upernavik) (Oversættelse af AJ)

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

Har svært ved at behandle sælskind om vinteren, vejret skifter meget og er ikke så kold og tør mere som før. (Kvinde, 26-35 år, Nuuk)

Fem af respondenterne havde optimistisk tænkt at klimaforandringer havde påvirket deres lokalsamfund positivt. Ændringer i form af **nyt industri og nye muligheder**, var de ting som fem respondenter havde angivet. Lige under kan man læse et uddrag.

...Ny industri såsom olieeftersforskning trænger sig på pga. lettere adgang til eventuelle olieforekomster pga. mindre is i havet. (Mand, 26-35 år, Nuuk)

Men mit lokalsamfund er bestemt påvirket af klimaforandringerne som diskurs. Nuuk har fået forskningsmidler fra den danske stat til at forske i klima. Og til at bygge et decideret klimaforskningscenter. Det har ført til flere jobs i Nuuk, immigration til Nuuk, flere rejsende til Nuuk og mere forskning bliver nu foretaget med base i Nuuk. (Kvinde, 26-35 år, Nuuk)

... Varme somre er blevet længere med tiden, og vinter is på havet udebliver helt, der kommer lidt is i marts og april månederne, men isen bliver aldrig fast længere som før i tiden for 10 -15 år siden. Det betyder at vi kan anløbes af fragtskibe næsten året rundt nu, og kystnær fiskerne kan fiske og indhandle fisk året rundt med det resultat at fiskekvoterne bliver opfisket hurtigere end hidtil... (Mand, 46-55 år, Ilulissat)

Tre af respondenter der havde svaret på hvordan deres lokal samfund blev påvirket af klimaforandringer, havde svaret at de blev påvirket i form af **sygdomme** eller **træthed**.

Vi kan mærke det ved adskillige sygdom, f. eks influenza, diarre og hudsygdomme. (Kvinde, 36-45 år, Upernavik) (Oversættelse af AJ)

Jeg er blevet mere træt (Kvinde, 15-25 år, sted ikke angivet) (Oversættelse af AJ)

At jeg pludselig bliver forkølet, jorden bliver tørt og det sner let både i efteråret og foråret (Mand, 15-25 år, sted ikke angivet) (Oversættelse af AJ)

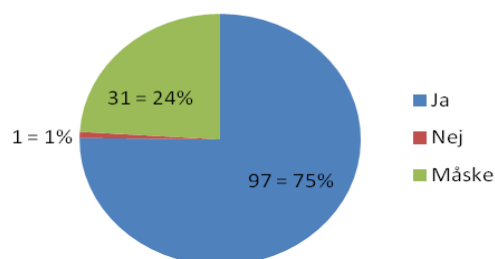
To der havde sagt ja til at deres lokal samfund blev påvirket af klimaforandringerne, kunne ikke give en forklaring for dette. Som det for det ene, står nedenunder:

Jeg har svært ved at forklare det (Kvinde, 46-55 år, Nuuk) (Oversættelse af AJ)

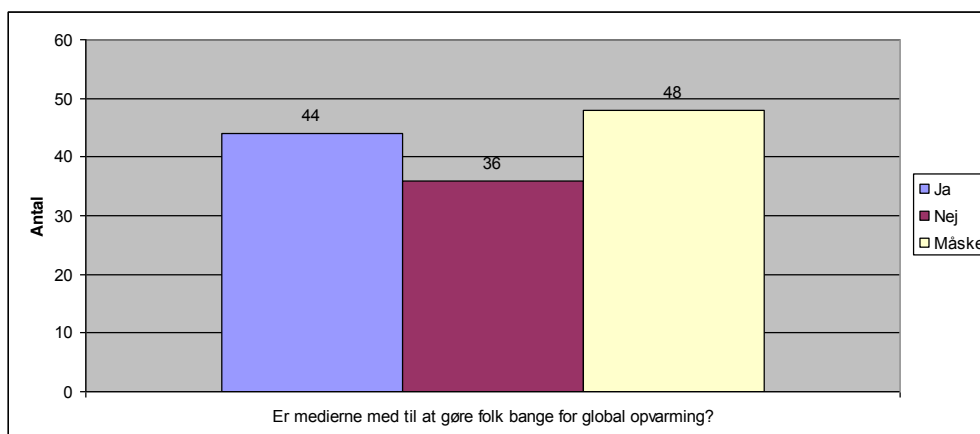
Efter spørgsmål om respondenternes lokalsamfund er påvirket af klimaforandringerne, spurgte jeg dem næst om de troede at klimaændringerne er reelle eller virkelige? 129 adspurgte havde svaret på dette spørgsmål, dvs. kun 4 af deltagerne havde undladt at svare. $\frac{3}{4}$ af alle besvarede tror at klimaændringerne er virkelige, mens $\frac{1}{4}$ mente at de ikke troede på at klimaændringerne er reelle. En person ud af de $\frac{1}{4}$ havde svaret måske på dette spørgsmål, mens resten; 31 personer havde svaret nej. Fordelingen viser at hele 75 % tror at klimaændringerne er reelle/virkelige, dvs. at en stor andel af befolkningen, tror på at der reelt er klimaændringer. Hvis man skal analysere dette, bliver man delvist overbevist om at medierne, forskerne eller andre informationskilder for befolkningen, har på en troværdig måde overbevist dem at klimaændringer sker virkeligt.

Tror du at klimaændringerne er reelle/virkelige?

Figur 20: 129 respondenters svar på om de tror at klimaændringerne er reelle/virkelige

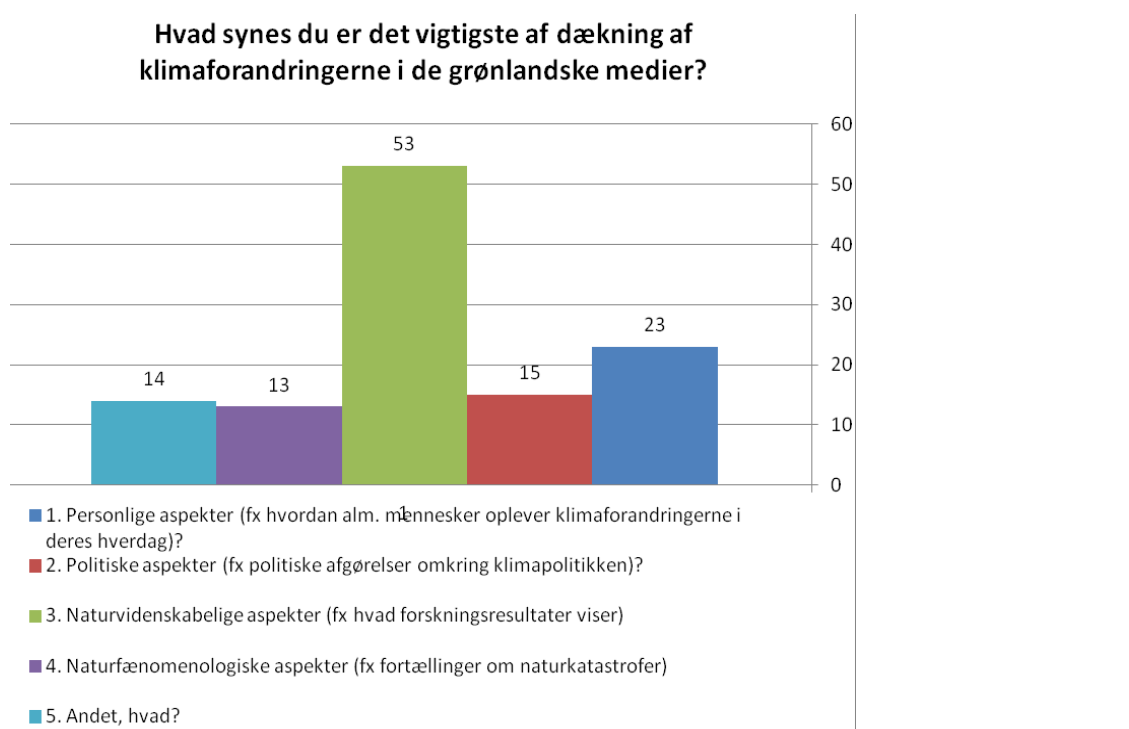
Et af spørgsmålene om medier relateret til klimaændringerne, gik ud på at finde ud af respondenternes mening om medierne er med til at gøre folk bange for global opvarmning eller ej. I nedenstående figur vises respondenternes svar på spørgsmålet:

Figur 21: 128 respondenters svar på om de mener at medierne gør folk bange for globalopvarmningen

Mange af respondenterne kan ikke rigtig sige ja eller nej til spørgsmålet, derfor er der 48 som havde sat ”måske” som deres besvarelse, mod 44 ”ja’er” og 36 som havde sagt ”nej” til spørgsmålet. Da de forskellige besvarelser ligger i antal tæt på hinanden, er det svært at vurdere resultatet, men resultatet kan siges at tegne et billede af at respondenterne er nogenlunde uenige i om medierne gør folk bange eller ej.

Her vil jeg kort fremlægge respondenternes besvarelser omkring mediernes rolle i klimaændringsdebatten. 129 respondenter har svaret på spørgsmålet *om klimaændringer er et vigtigt tema i medierne* og hele 66,7 % har svaret at de synes at det er et vigtigt tema, 24 % har svaret at det måske er vigtigt og kun 9,3 % synes at det ikke er vigtigt at beskæftige sig med klimaændringer i medierne. 128 respondenter har svaret på *om medierne i Grønland dækker klimaændringer fyldestgørende*, 26,9 % mener ikke at de grønlandske medier dækker emnet fyldestgørende, mens 33,6 % kan ikke afgøre det og 19,5 % synes at medierne dækker emnet fyldestgørende. 50,8 % af 126 respondenter mener at medierne i Grønland burde dække emnet yderligere, mens 39,7 % har sat kryds ved enten ja/nej og 9,5 % mener ikke at der burde gøres mere for at fremme klimakommunikation mere i medierne. Respondenterne fik mulighed for at vælge hvad de grønlandske medier burde beskæftige sig med som det vigtigste, hvis de kunne bestemme, nedestående figur illustrerer svarene. *Andet* står mest for at respondenterne havde besvaret med, kun at vælge én af dem.

Figur 22: 118 respondents svar på hvad der er det vigtigste aspekt i klimaændringsdebatten i medierne

En stor del af respondenterne har angivet at medierne er den primære kilde til informationer om klimaændringer (jævnfør figur 18), derfor kan man konkludere at medierne spiller en større rolle i forbindelse med befolkningens forståelse af omverdenen eller samfundsrelaterede debatter såsom klimaændringsdebatten. Dertil har de fleste informanter defineret klimaforandringer som vejrændringer og er overbevidst om at deres lokalsamfund er ramt af klimaændringer. Der er dog fra halvdelen af respondenterne behov for mere dækning af klimaændringsdebatten i medierne og kun 19,5 % mener at medierne dækker emnet fyldestgørende. I og med at hele 66,7 % havde angivet at klimaændringer er et vigtigt tema i medierne, kan man tillade sig at konkludere at klimaændringsdebatten skal fortsætte og dækkes endnu mere, samt er der mest behov for at medierne beskæftiger sig om naturvidenskabelige aspekter, dvs. fx hvad forskningsresultater viser. Respondenterne viser dermed at de ligesom politikere (hvad Bjørst i sin ph. D. afhandling har fundet frem til om klimaforskeren) har behov for at oplyses om fakta, dvs. hvad forskerne har fundet ud af.

Resultater fra den kvalitative undersøgelse

I min kvalitative undersøgelse har jeg benyttet 10 artikler, som jeg i sin tid selv havde valgt ud. De 10 forskellige artikler var de valgmuligheder som jeg skulle tage udgangspunkt i, i mine interviews. Informanterne fik mulighed for at vælge tre artikler ud, inden interviewets begyndelse og i interviewprocessen havde jeg og informanterne mulighed for at snakke om de tre udvalgte artikler. I alt interviewede jeg 8 informanter, 4 kvinder og 4 mænd, som kommer fra Upernavik, Ilulissat, Aasiaat, Nuuk og Qaqortoq. I alle steder interviewede jeg én kvinde og én mand, undtagen i Ilulissat og Aasiaat. Opholdet i Ilulissat var for kort til at jeg kunne finde én kvindelig informant, så jeg valgte kun at interviewe en kvindelig informant fra Aasiaat; på den måde løste jeg det problem, med den trøst at stederne lokalt befinder sig tæt på hinanden. I de følgende underafsnit vil jeg beskæftige mig med resultater fra kvalitativ undersøgelse.

10 artikler anvendt til kvalitativ undersøgelse

De 10 artikler som jeg tog udgangspunkt i, har repertoirene: 5 *alarmism*, 1 *konstaterende (vejrforhold)*, 1 *David and Goliath*, 1 *small actions (co-operative)*, 1 *warming is good* og 1 *british comic nihilism*. Følgende overskrifter var at vælge i mellem, rækkefølgen følger repertoirene som står ovenover: ***Ozonedbrydning kan give hudkræft og øjenskader*** (Serm. 2000: nr. 18) – Seniorforsker ved Meteorologiske Institut advarer grønlandere om at ozonlaget er blevet tyndere og dermed er det arktiske folk nødt til at beskytte sig mod ultraviolette stråler og bruge solcreme i hverdagen, hvis de skal undgå at få hudkræft eller få øjenskader af solen. ***Klimaforskere slår krisealarm*** (AG 2000, nr. 85) – klimaforskere konstaterer at der sker global opvarmning, samt havstigning pga. indlandsisens afsmeltning og menneskenes udslip af drivhusgasser, opvarmningen kan holdes hen ved anvendelse af vedvarende energi, ***Klimaændringer er en realitet i Grønland*** (Serm. 2005: nr. 27) – Arktisk Råds klimarapport: *”Impacts of a Warming Arctic”* fastslår at afsmeltningen af indlandsisen sker hurtigere end

nogensinde, derfor er Greenpeace i Grønland for at finde dokumentation for ændringerne. Derved fastslår samfundsforskeren Daniel Thorleifsen, at Grønland slet ikke er forberedt på håndteringen af konsekvenserne af ændringer, som vises i form af smeltende havis, optøning af permafrost og tab af samfundsøkonomisk bestand af levende ressourcer. *Varmere klima er en katastrofe* (Serm. 2005: nr. 33) – en fanger fra den nordligste bygd bliver interviewet om hans oplevelser af klimaforandringerne, han påpeger at fangererhvervet kører dårligt, pga. manglende havis om vinteren. *Nordpolen nærmer sig rekordsmeltning* (AG 2008: nr. 47) – Isforsker fra DMI konstaterer at isens smelter hurtigere end nogensinde. *Tredje varme sommer i træk* (AG 2010: nr. 29) – artikel der viser temperaturstatistik over tre seneste år i forskellige steder i Grønland. *Greenpeace dokumenterer klimacændringer i Grønland* (Serm. 2005: nr. 26) – for at samle på dokumentation for klimaforandringer sejler Greenpeaceskibet rundt i Grønland og for at gøre opmærksom på problemet i verdenssamfundet, især hos politikere og beslutningstagere. *Interesse for at blive grønne* (AG 2010: nr. 27) – Grønlandsbanken lancerer reklamekampagne, der har til formål at låne penge ud til dem som vil forbedre deres bolig og dermed mindske deres energiforbrug. *Kartoffelhøst i Sydgrønland* (Serm. 2006: nr. 47 erhverv) – årets kartoffelhøst på 20 tons hos fåreavlerbrødre bliver præsenteret og *Buuarsikkut på mærkerne* (Serm. 2010: nr. 17) – en frimærke af tegneren Robert Holmene, med isbjørn og en sæl der illustrerer årene 1990 (havis) og 2010 (uden havis) bliver lanceret.

Foretrukne artikler

Den artikel i blandt valgmulighederne som de fleste valgte er: *Interesse for at blive grønne* (AG 2010: nr. 27). Artiklen blev valgt seks gange ud af otte deltagere og en af begrundelserne for informanternes valg var: *...overskriften og underoverskriften omkring muligheder for miljø rigtige forbedringer af boliger... Men som almindelig forbruger kan man også godt gøre lidt, som også gavner os selv økonomisk og så også klimaet* (Kvinde, Qaqortoq, 26-35 år) *Jeg valgte den pga. jeg er interesseret i oliens*

funktion som brændsel, olien er også stor skyld i CO2-udslippet. Jeg synes at oliens funktion som brændsel skal mindskes her i Grønland i fremtiden. (Mand, Ilulissat, 46-55 år) *...jeg kunne godt tænke mig at benytte mig af muligheden.* (Kvinde, Upernavik, 46-55 år) Journalistikken i artiklen er fra én af informanterne kritiseret med disse begrundelser: *Grønlandsbanken har efter sin generalforsamling fokuseret på reklamekampagne, lige denne her tilbud eller det produkt, hvor man låner penge der skal gå til miljøforbedringer. Det er derfor ikke overraskende at journalisten havde nappet historien. Men den kildekritiske tankegang er en mangelvare i Grønland, ikke?! Her står der at der er 20 huse, 20 kunder der har anvendt sig af muligheden, ikke?! Men journalisten har ikke spurgt om hvor disse 20 mennesker kommer fra... Vi ved at de mindre bemidlede har sværere at låne penge i banken, de højtlønnede med bedre boliger har altid haft mulighed for at låne penge fra banken. Fordi banken er klar over at pengene bliver tilbagebetalt af de højtlønnede. Vi må stille spørgsmålstejn ved om SIK-lønnede med usle boliger, f. eks kan bygdebeboere ved Upernavik få gavn af tilbuddet? ... Eller bygdebefolkningen ved Ammassalik eller dem fra Ittoqqortoormiit, måske har de ikke de bedste boliger, har de også mulighed for at benytte sig af tilbuddet? ... Har Naalakkersuisut tilbud klar til dem? Eller er tilbuddet kun for private personer? ...Derfor kender jeg ikke resten af historien, om journalisten har skrevet en opfølgende historie mht. til sagen med en anderledes vinkel og med inddragelse af det jeg snakker om. Det kan være at journalisten kun havde fokuseret på den positive side af historien, "der er allerede 20 kunder, som havde benyttet sig af den gode mulighed" og så er det det... Derfor er kildekritik, kritisk vinkling, dybdegående journalistisk en mangelvare her i Grønland uanset om det er KNR eller aviser. Det gælder også for Greenpeace artikler eller andre artikler i det hele taget.* (Mand, Nuuk, 56-65 år) Resten af dem som havde valgt artiklen forholdt sig positivt over det der blev skrevet om. Jeg er forholdsvis enig med mandens iagttagelser af journalistikken i Grønland og derfor mener jeg at der burde være noget mere dybdegående journalistik i landet for at opnå en optimal debatskabelse.

Følgende artikler er hver blevet valgt fire gange ud af otte deltagere:

Klimaændringer er en realitet i Grønland (Serm. 2005: nr. 27) og ***Nordpolen nærmer sig rekordsmeltning*** (AG 2008: nr. 47). Begge artikler er alarmerende. Begrundelserne

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

---

for valget for den første er: *...det er overskriften der giver,.. mening eller interesse det at der står: realitet. Det betyder der er fakta på bordet og..., så vil jeg godt lide se, nå hvad er det der er rigtige. Fordi der har været så mange modstridende oplysninger omkring klimaændringer. Nogle siger at det bliver koldere, nogen siger at det bliver varmere...Så ved man ikke rigtigt hvem man skal tro på... (Mand, Qaqortoq, 46-55 år) og Jeg føler at jeg har mere kendskab til sagen, jeg kan personligt føle at klimaændringerne er reelle. (Mand, Ilulissat, 46-55 år) Valgbegrundelserne for den næste artikel: *Jeg har valgt artiklen pga. debat omkring Nordpolen er meget aktuel, ikke kun i Grønland, men også i andre lande, i magtfulde lande som USA, Canada, Rusland og Skandinavien og Grønland sammen med Danmark. (Mand, Nuuk, 56-65 år) og Det jeg hørte sidste år blev jeg forbløffet over, at en gigantisk is er kommet fri fra indlandsisen og begyndt at drive bort ud i havet. (Mand, Upernavik, 36-45 år). Her har de valgt artiklerne pga. det personligt gerne vil vide noget mere om artiklernes indhold eller de ønsker at relatere artiklerne til det de selv oplever i hverdagen.**

Den sidste artikel er gentrykt i AG fra avisen Politiken og følgende udtalelser er meninger omkring det: *At AG ikke skal nøjes med at hente artikler fra andre, men jeg kan godt forstå deres valg pga. det også er ramt af besparelser. (Kvinde, Upernavik, 46-55 år) og Jeg har i dit spørgeskema svaret at artikler skrevet af journalister fra Grønland, som har relation til klimaændringer er meget fåtallige. Mange af oplysningerne får vi fra medier i udlandet, dette gælder for grønlandsk radio, tv eller aviser. Artikel som er direkte hentet fra Politiken, bekræfter bare min mening om at mange artikler er hentet fra udlandet. Men jeg har ikke noget imod at de gentrykker artiklen, fordi al forskning om det er fra Grønlands Universitet, Naturinstituttet eller det kommer fra Danmark eller andre lande, er det vigtigt at forskningen bliver præsenteret uanset om de grønlandske aviser henter det udefra eller ej. (Mand, Nuuk, 56-65 år) Informanterne vil helst læse artikler som avisen selv har skrevet, men de har ikke noget imod at avisen henter sine kilder fra udenlandske medier, fordi informanterne har forståelse for at aviserne alene ikke kan magte at bringe alle nyheder selv, pga. besparelser eller andre grunde.*

Den tredje populæreste artikel er: **Tredje varme sommer i træk** (AG 2010: nr. 29), hvor der er tre informanter som har plukket det ud af mængden. To af begrundelserne for valget lyder: *Det der interesserer mig er jo, hvor meget er svingningerne i vejret været i de sidste tre år. Er det gået op og ned eller er det stadigvæk stigende?* (Mand, Qaqortoq, 46-55 år) og ... *at jeg ikke har tænkt på, det har været så varmt. Jeg har selv været i Grønland de sidste par somre og jeg lagde ikke mærke til om det var varmere i forhold til de forrige år...* (Kvinde, Aasiaat, 36-45 år) Begrundelserne for netop de valgte artiklen var, at de var nysgerrige om vejret er blevet varmere eller forbliver det samme. Informanterne havde ikke noget imod at aviser bringer vejrstatistikker, men påpeger at statistik skal dække over en længere periode end kun det der står som tre år i artiklen.

Næste to artikler er hver blevet valgt to gange af informanterne: **Varmere klima er en katastrofe** (Serm. 2005: nr. 33) og **Kartoffelhøst i Sydgrønland** (Serm. 2006: nr. 47 erhverv). ... *det der bringer mig til at tage den er at der stod Sydgrønland. Dvs. det er af regional mæssigt interesse, fordi jeg selv er fra Sydgrønland.* (Mand, Qaqortoq, 46-55 år) og ... *Jeg ser det som en positiv udvikling at man kan plante kartofler og andet grønt i Sydgrønland, derfor har jeg valgt dette indlæg. Også pga. det er vejen til samfundsudvikling og bedre selvforsyning i fremtiden.* (Mand, Ilulissat, 46-55 år) Blev sagt som begrundelse for artiklen om kartoffelhøst, mens én af udtalelserne om *Varmere klima...er: På grund af indholdet handler om fangere. Jeg er opvokset i fangerfamilie og min bror lever som fanger, derfor valgte jeg artiklen for det kan være jeg har noget at sige om det.* (Kvinde, Upernavik, 46-55 år) En af begrundelserne for at avislæserne vælger at læse artiklerne er at de kan relatere sig til dem lokalt eller personligt, eller fordi de gerne vil læse om positive ting der fortæller om samfundsudvikling eller muligheder.

Efterfølgende artikler: **Ozonedbrydning kan give hudkræft og øjenskader** (Serm. 2000: nr. 18), **Greenpeace dokumenterer klimaændringer i Grønland** (Serm. 2005: nr. 26) og **Klimaforskere slår krisealarm** (AG 2000, nr. 85) er hver blevet nævnt én gang. Begrundelserne for valgene i samme rækkefølge: *Den har været omtalt i 80'erne, og jeg mener, at debatten om ozonedbrydning eller klimaændring var indledningen til*

problematikken om klimaforandringerne. (Kvinde, Aasiaat, 36-45 år),... fordi at jeg synes at Greenpeace har for det meste har nogle gode dokumentarer. Jeg synes ikke altid, jeg kan godt kritisere dem nogen gange for at være lidt for katastrofe-tænkende. Det er faktisk én af grundene til at jeg valgte nogen af artiklerne fra, fordi de sådan meget fokuserede på f. eks. hudkræft og alle de frygtelige ting der kan ske, ved det her med klimaændringer og jeg synes at jeg hellere vil have nogle oplysninger, og det synes jeg umiddelbart at den her så ud til at give nogen facts, i stedet for katastrofetænkning. (Kvinde, Qaqortoq, 26-35 år) En mand fra Ilulissat har også tilkendegivet sin mening om Greenpeace og sagde: Når jeg hører eller ser Greenpeace, tænker jeg at de beskytter dyrene og naturen. Men siden jeg var ung har jeg anset Greenpeace som negativt pga., de har forstyrret den Grønlandske befolkning især fangerne. Selvom der kan være noget rigtigt ved deres budskab, er jeg uenig med deres metoder, fordi de handler for voldsomt. (Mand, Ilulissat, 46-55 år) For den sidste: Fordi jeg blev interesseret i hvad de har fundet ud af, har jeg valgt artiklen. For at se om jeg kan få nogle nye oplysninger. (Kvinde, Nuuk, 26-35 år) For den sidste artikel fortsætter kvinden med at påpege at alarmerende overskrifter er ifølge hende lidt for overskridende: Det er måske vigtigere at nye oplysninger/informationer bliver bragt. Hvad har man indtil videre fundet ud af? Det er vigtigt for mig at der er nyheder, f. eks status som: Dengang var det sådan og måske er det anderledes nu. Men overskriften kunne have været anderledes... "Klimaforskere slår krisealarm", måske "De seneste undersøgelser i Indlandsisen" eller "Klimastatus" og sætte dato på. (ibid.) Mange begrundelser for valg af artikler/overskrifter indikerer ud fra denne undersøgelse, at de fleste foretrækker at læse om vejledende eller positive historier frem for f. eks. alarmerende overskrifter der opsøger sensation. Det bliver også bekræftet at læserne vælger artikler/overskrifter, hvor de har mulighed for at relatere emnerne til deres eget hverdagsliv, f. eks. bliver sandsynligheden for at læse en artikel større i forbindelse med at artiklen indeholder genkendelige faktorer som: lokalitet eller læserens eget interesse.

Den sidste artikel: **Buuarsikkut på mærkerne** (Serm. 2010: nr. 17) fra repertoiret British Comic Nihilism blev af informanterne ikke en eneste gang valgt. Dette kan skyldes at artiklens alvorlighed er mindre end resten af artiklerne og i forbindelse med mit interview kan dette anses for ualvorligt eller umodent i lyset af at jeg er

universitetsstuderende. Generelt, uden at stereotypisere grønlænderne anser jeg ellers grønlænderne; som folk der kan lide at have det sjovt. Derfor er fravalget af artiklen lidt af en gåde for mig.

Delkonklusionen ud fra den kvalitative undersøgelse viser at interviewpersonerne foretrækker mest at læse om rådgivende/vejledende artikler, frem for fx alarmerende artikler. Dertil viser det sig at interviewpersonerne har mere tendens til at vælge positive eller neutrale overskrifter og én af interviewpersonerne fremhæver at overskrifterne ikke behøver at lyde så negativt eller alarmerende. Derfor kan man konkludere at sensationsprægede overskrifter ikke har stor effekt på læsere, stik imod hvad medierne ellers måtte forvente.

Konklusion/Diskussion

Konklusioner mht. avisartikler:

I AG er der i alt skrevet 316 emner om klimaændringer i perioden 2000-2010, gennemsnitligt 31,6 artikler pr. år. Antallet af avisartikler gennem årene har været stabilt forøgende indtil 2009 (58 emner), med et lille fald fra 2003 til 2004 (se figur 5). Efter klimatopmødets afholdelse i København 2009 hvor klimaændringsdebatten nåede sit højdepunkt i de grønlandske medier, dykkede antallet af emner i AG til 22 artikler i 2010. Alligevel kan man konkludere at AG er en meget stabil informationsbidrager mht. emnet klimaforandringer i forhold til konkurrenten Sermitsiaq. Sermitsiaq på trods af have skrevet 363 klimaændringsrelaterede artikler i perioden 2000-2010, med et gennemsnit på 36,3 artikler pr. år, havde avisen skrevet om emnet efter aktualitet. Når man kigger på udviklingen af antallet af artikler gennem årene for Sermitsiaq, kan man se at udviklingen fra næsten ikke-eksisterende debat i starten af årtiet, havde været stabilt forøgende i årene 2003-2005 og med en drastisk forøgelse i perioden 2007-2009. Sermitsiaq nåede også sit højdepunkt i 2009 med hele 164 emner og antallet af artikler har derfor faldet drastisk til 17 emner i 2010 (se figur 5). Sermitsiaq skal dog roses for

at have kørt et tema med klimaændringer i 2009, hvor avisen har bidraget gevaldigt til klimaændringsdebatten.

Der er signifikante forskelle på hvordan AG og Sermitsiaq behandler klimaændringsrelaterede emner. Ifølge det største repertoire hvert enkelt år, har AG evnet at skrive om *konstaterende (forskere)* i fem forskellige år, om *konstaterende (vejrforhold)* i fire forskellige år og i 2006 samt 2009 om repertoiret *politik*. Derfor konkluderer jeg at AG har bidraget med fakta til emnet klimaforandringer, sådan som respondenterne havde ønsket i den kvantitative undersøgelse. Sermitsiaqs repertoire er mere varierede og der er 4 år med *markedsføring*, 3 år med fleste artikler om *politik* (2007-2009), 2 år med *konstaterende (vejrforhold)* og 1 år hvert med *konstaterende (forskere)*, *historiefortælling* og *alarmism*. Sermitsiaq har kørt erhvervssider fra midten af årtiet og dermed har de bidraget godt til repertoiret *markedsføring*, hvor erhvervsmuligheder var vægtet højt. Avisen Sermitsiaq afviger sig fra AG at *historiefortælling* og *alarmism* har fundet plads som de mest skrevne i hvert ét år for sig, dermed kan man konkludere at avisen er mere sensationspræget end AG og mest underholdende med repertoiret *historiefortælling*. Derfor vil jeg konkludere at AG er mere stabil og ensartet i forhold til behandling af klimaændringer, hvormed at Sermitsiaq er mere varierende i samme emnefremstilling.

De 679 artikler tilsammen fra AG og Sermitsiaq kan inddeles i 15 forskellige repertoireer, ni forskellige repertoireer fra Warm words; *alarmism*, *settlerdom*, *British comic nihilism*, *free market protection*, *'expert' denial*, *techno-optimism*, *David and Goliath* og *small actions*. Seks repertoireer som jeg selv havde fundet på; *konstaterende*, *politik*, *markedsføring*, *historiefortælling*, *velgørenhed* og *tilpasning*. I de 15 forskellige repertoireer har tre af dem hvert en kategori i sig, i *konstaterende* repertoire er der kategorierne *forskere* og *vejrforhold*, i *techno-optimism* er der *establishment* og *non-establishment* kategori og til sidst i *small actions* er der *co-operative* og *personally* som kategorier. Så vidt muligt kan man konkludere at der spiller 18 forskellige diskurser om klimaforandringer i de grønlandske aviser.

Når aviserne kommunikerer emner som klimaforandringer skal de som Ereat og Segnit anbefaler i Warm words (2006), i det mindste ytre deres argumenter som fakta,

fakta som var det givet og ikke engang behøves at sættes spørgsmålstegn ved. Videre skal aviserne/medierne være opmærksom på hvilken målgruppe de kommunikerer med/til, hvordan de vil have folk til at føle, hvilken autoritet de kan udnytte (folk har mere tillid til medmennesker end regeringer eller virksomheder – her kan personlige historier understøtte avisernes budskaber), tænke på hvad der vil få mennesker til at gøre noget for klimaforandringer og hvis det er i overensstemmelse med avisens ideologi/diskurs; at få mennesker til at føle at klima-venlig adfærd er normalt, naturligt eller er alles ansvar. Derudover anbefales det fra interviewpersoner at alarmerende/sensationsprægede overskrifter mindskes, fordi det kun har en lille effekt på læserne. Størstedelen af respondenter (53 individer) ønsker at medierne skal beskæftige sig mest om naturvidenskabelige aspekter, såsom hvad forskningsresultaterne viser, som det næste: personlige aspekter (valgt af 23 individer), politiske aspekter (15 individer) og naturfænomenologiske aspekter, fx om naturkatastrofer (13 individer). Jeg ønsker at påpege, at medierne skal være påpasselige med at kommunikere klimaændringer med modstridende budskaber og passe på ikke at ændre de videnskabelige meddelelser (ifølge Hulme), også fordi Bjørst havde eksemplificeret at forskningsresultater ofte præges af mediernes måde at formidle på.

Konklusioner mht. kvantitative og kvalitative undersøgelser:

Langt de fleste respondenter til den kvantitative undersøgelse påpeger at de opfatter klimaforandringer som *vejrændringer* og således angivet eksempler på de vejræssige ændringer, der har været i deres lokalitet. Det næst mest forklarede betegnelse faldt på *forurening*, dvs. klimaforandringer forårsaget af forurening som: CO₂-udslip, befolkningstilvækst, men også af menneskenes moderne levevis. De efterfølgende forklaringer på klimaforandring, faldt på forandringer af *naturlige årsager* samt *menneskeskabte* klimaforandringer. Omtrent 75 % af respondenterne mener at deres lokalsamfund er ramt af klimaforandringerne, således at vejret er ændret til fx: varmere temperaturer, manglende sne/havis, milde vintre, voldsomme regn eller ekstreme stormvejr. Mange var klar over at jagt- og fiskeriforholdene var ændret, nogen havde skrevet; til det negative; fx: *Kvinder i fangersamfund må finde lønnet arbejde, når mandens fangst/fiskeri ikke kan brødføde familien*. Hvor nogen havde meddelt; til det

positive, fx: *Nye hvaler, fx. pukkelhvaler, er dukket op ved Upernavik. Man kan sejle næsten året rundt. Nye fuglearter, fisk, flere grønlandssæler.* Resten af forklaringerne faldt på *kulturelle ændringer*; såsom: færre hundeslæde, mere tilvækst som haveplanter eller grøntsager, ændrede vilkår for bearbejdning af grønlandsk mad og *nyt industri og nye muligheder* som: olieeftersforskning, flere forskningsmidler, og længere sejlads. De færreste angav at de kan mærke klimaforandringer via *træthed* eller *sygdomme*. Her kan man konkludere at klimaforandringerne anses som reelle/virkelige af en større andel af befolkningen.

Fra halvdelen af respondenterne ønskes der mere dækning af klimaændringsdebatten i medierne og kun 19,5 % mener at medierne dækker emnet fyldestgørende. 44 ud af 128 respondenter havde angivet at medierne er blot med til at gøre modtagerne bange for klimaforandringer, derfor henviser jeg tilbage til hvordan klimaforandringer burde kommunikeres (tidligere i dette afsnit) og især for at alarmerende/sensationsprægede overskrifter burde mindskes, hvis aviserne/medierne vil undgå forvirring omkring emnet.

Ud fra respondenternes svar om hvad de mest benytter sig af, af medier i Grønland, fremgår svarene som i følgende rækkefølge; efter de mest benyttede først i rækken: Qanoroq, radio-avisen, KNR-radio, www.sermitsiaq.ag, Sermitsiaq og AG som det sidste (se også figur 11). Det mest angivne informationskilder til klimaforandringer faldt på; medier, tv, internet, radio og aviser (se figur 18) fra respondenter. Derfor konkluderer jeg at medierne spiller en større rolle i befolkningens kilde til klimaændringsrelaterede informationer. Ét af punkterne i klimapolitikken i Grønland ønskes der at klimavenlig adfærd hos befolkningen generelt skal fremmes og medierne er nok det bedste redskab til at fremme budskabet. Som følge deraf vil jeg anbefale politikerne at de går mere ind for at fremme mediernes arbejde og hermed støtte medierne f. eks via en mediefond, som Mediearbejdsgruppen havde anbefalet helt tilbage fra december 2010.

Den kvalitative undersøgelse viser at læserne foretrækker mest at læse om rådgivende eller vejledende artikler og om artikler der giver læserne informationer om fakta. Positive eller neutrale overskrifter foretrækkes frem for alarmerende eller

sensationsprægede overskrifter. Hvis aviserne vil fange læsernes interesse kan de gøre det med positive eller neutrale overskrifter i deres artikler om klimaændringer.

En af de afgørende faktorer for hvorfor interviewpersonerne vælger bestemte artikler frem for andre, er også fordi de kan relatere sig til artiklens indhold i deres hverdag. Eksempelvis havde interviewpersoner fra Sydgrønland mere tendens til at vælge artikler som har med Sydgrønland at gøre, der er samme tendens med folk fra andre lokaliteter i Grønland. Ud fra de tendenser konkluderer jeg at befolkningen i Grønland har behov for at læse om lokale/regionale problemstillinger i de nationale aviser.

Litteraturliste

Aviser

Fleischer, Jørgen (2011): "Atuagagdliutit, første avis i Arktis" i: *Atuagagdliutit - jubilæumsavisen*, nr. 46, 2011, 150. årgang.

Sermitsiak' (1983): "Sermitsiak 25 år" I: *Sermitsiak' 25*. 1983, 25. årgang.

Litteratur

David, Matthew & Carole D. Sutton (2004): *Social research – The basics*. Sage Publications – London – Thousand Oaks – New Delhi 2004. The Alden Press, Oxford – England.

Drotner, Kirsten (1993): "Medieetnografiske problemstillinger – en oversigt" i: *Mediekultur*, nr. 21, december.

Ereaut, Gill & Segnit Nat (2006): *Warm words – How are we telling the climate story and can we tell it better?* Institute for Public Policy Research – www.ippr.org august 2006.

Fairclough, Norman (1989). *Language and Power*. London: Longman.

Fog, Jette (1994): *Med samtalen som udgangspunkt – Det kvalitative forskningsinterview*. Akademisk Forlag, København 1994. Nørhaven Book, Danmark, 2. oplag 2005.

Hulme, Mike (2009): *Why we disagree about climate change*. Cambridge University Press, 2009.

Jørgensen, Marianne Winther & Phillips, Louise (1999): *Diskurs analyse – som teori og metode*. Samfundslitteratur/Roskilde Universitetsforlag, Roskilde 1999. Nayarana Press, Gylling.

Kvale, Steinar (1994): *InterView – En introduktion til det kvalitative forskningsinterview*. Hans Reitzels Forlag a/s, København 1997. Nayarana Press, Gylling 2003, 9. oplag.

Lather, Patti (1991): *Getting smart*. Routledge, London. Routledge, Chapman and Hall, Inc. New York 1991.

Madsen, Benedicte (1981): "Om kvantitative og kvalitative metoders virkelighed" i: *Kvalitative Metoder i dansk samfundsforskning*. Nyt fra samfundsvidenskaberne, 1979, anden udgave 1981.

M. Hansen, Niels-Henrik et al (2008): *Spørgeskemaer i virkeligheden*. Forlaget samfundslitteratur. Narayana Press.

Mediearbejdsgruppen (2010): *STÆRKE MEDIER – Vi skaber fremtiden sammen. Redegørelse fra mediearbejdsgruppen*. December 2010.

Pecseli, Benedicta (1979): *Grønlands Massemedier*. Upubliceret, findes på Groenlandica.

Rastad Bjørst, Lill (2011): *Arktiske diskurser og klimaforandringer i Grønland*.

Upubliceret.

Rygaard, Jette & K. Pedersen, Birgit (1999): "Feltarbejde, metode og teori – medieforskning i Grønland" i *Grønlandsk kultur- og samfundsforskning 98/99*.

Ilisimatusarfik/Atuagkat.

Strauss, Anselm L. (1987): *Qualitative Analysis for Social Scientists*. Cambridge University Press.

Thompson, John B. (2001): *Medierne og moderniteten – En samfundsteori om medierne*. Hans Reitzels Forlag. Nayarana Press, Denmark 2001.

Walker, Gabrielle & King, Sir David (2008): *Klimakrisen*. Jyllands-Postens Forlag – JP/Politikens Forlagshus A/S. Nayarana Press, Denmark 2008.

Internetsider

http://www.climategreenland.gl/klimapolitik/kyoto_og_rigsfaellesskabet/ (05/12-11)

<http://www.concito.dk/omconcito.php> (03/10-11)

http://www.concito.info/upload/pressemeddelelser---klimabarometer--politikernesvifter-b-de-klimaet-og-v-lgerne_2_196905763.pdf (marts 2011)

<http://www.denmark.dk/en/menu/Climate-Energy/COP15-Copenhagen-2009/cop15.htm>
(07/12-11)

http://dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Landsstyreformandens%20Department/Nyhedsforside/Nyheder_fra_dep_formand/2009/12/klimamaal_klar.aspx (07/12-11)

http://en.wikipedia.org/wiki/Michael_Halliday (29/11-11)

http://en.wikipedia.org/wiki/Norman_Fairclough (24/11-11)

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

<http://knr.gl/da/nyheder/gr%C3%B8nland-og-danmark-i-kamp-om-co2-kvoter> (07/12-11)

<http://knr.gl/da/qanorooq> (07/11-11)

<http://knr.gl/da/radio> (07/11-11)

<http://www.oceanlink.info/> (03/10-11)

www.relationwise.dk (07/10-11)

<http://sermitsiaq.ag/node/71996> (09/11-11)

<http://sermitsiaq.ag/node/74365> (09/11-11)

http://unfccc.int/files/press/news_room/press_releases_and_advisories/application/pdf/p_r_cop15_20091219.pdf (07/12-11)

<http://www.youtube.com/watch?v=Uzaq4-NpOCQ> – Nuuk Climate Days 2009 spol frem til 0.50 minut (21/01-12)

Forsidebilleder

<http://www.3d-aviation.com/?section=clients&page=airgreen> (19/01-12)

<http://www.b.dk/klima/unge-groenlaendere-vil-tjene-paa-klimaforandringer> (19/01-12)

http://climategreenland.gl/klimapolitik/kyoto_og_groenland/ (19/01-12)

http://www.dmi.dk/dmi/en/index/klima/klimaet_indtil_nu/klimaet_frem_til_nu_groenland.htm (19/01-12)

<http://www.fiskeriflaaden.dk/nyheder/rejekrig-mellem-canada-og-groenlandfaeoererne.aspx> (19/01-12)

<http://www.greenpeace.org/denmark/da/nyheder/arctic-sunrise-kommer-til-kobe/> (19/01-12)

<http://www.hyscience.com/BoltGlobalCooling.jpg> (19/01-12)

Speciale: Klimaændringsdebatten i de grønlandske medier

Af: Aviaq Jørgensen

Ilisimatusarfik, afdeling for Sprog, Litteratur og Medier

<http://www.ia.gl/index.php?id=212> (19/01-12)

http://www.jammerbugtbibliotekerne.dk/Dyr_natur_og_teknik-110.aspx?ProductID=PROD209&PID=18 (19/01-12)

<http://katakmeeqqanut.blogspot.com/2010/07/sila.html> (19/01-12)

<http://www.linde-m.net/?cat=5> (19/01-12)

<http://www.mim.dk/Nyheder/2007/Merkel+i+Gr%C3%B8nland.htm> (19/01-12)

<http://sermitsiaq.ag/node/72152> (19/01-12)

<http://www.spotlight-online.de/language/vocabulary/setting-the-agenda-on-climate-change> (19/01-12)

<http://www.tbenjaminlarsen.com/files/841a2139ae645e15aa7d2ff15c785ad5-56.php>
(19/01-12)

<http://www.telepost.gl/da-dk/presse/pressemeddelelser/2010/sider/270410.aspx> (19/01-12)

<http://www.topas.dk/pages/slideshow/slideShow.asp?SerieGuid=38085&subGroupGuid=8703&bookTripCode=GLGH> (19/01-12)

<http://www.whataretheywaitingfor.com/global-climate-change.html> (19/01-12)

http://da.wikipedia.org/wiki/Sp%C3%A6ttet_s%C3%A6l (19/01-12)

Bilag

- 1: Artikler fra AG nævnt i specialet
- 2: Artikler fra Sermitsiaq nævnt i specialet
- 3: De samlede artikler fordelt i repertoarer og kategorier
- 4: Spørgeskema anvendt til kvantitativt undersøgelse
- 5: Svar fra KNR vedr. radioavisen
- 6: 10 artikler anvendt i kvalitativt undersøgelse
- 7-14: Transskriptioner af interviews